Region Stockholm

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Gäller fr.o.m.
2026-05-06

Vårdval enligt LOV
Förfrågningsunderlag

Specialisttandvård för barn och ungdomar

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Leverantör ange text

Gäller fr.o.m.
2026-05-06

Diarienummer
PVN xxxx-xxxx
ADA xxxxx

Ansökningsinbjudan

Vårdval Specialisttandvård för barn och ungdomar

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

1 Inledning

Primärvårdsnämnden, som är en nämnd inom den juridiska personen Region Stockholm (org. nr. 232100-0016), har beslutat att införa valfrihetssystem, även benämnt vårdval, inom flera vårdområden. Syftet med vårdval är att stärka patientens ställning med ökade möjligheter att fritt välja vårdgivare och att öka tillgängligheten till vården. Vårdval införs enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (”LOV”) med primärvårdsnämnden vid den juridiska personen Region Stockholm som upphandlande myndighet. Primärvårdsnämnden benämns nedan den ”Upphandlande Myndigheten”.

Detta förfrågningsunderlag avser specialisttandvård inom valfrihetssystemet Specialisttandvård för barn och ungdomar (”Vårdvalet”).

Förfrågningsunderlaget består av denna Ansökningsinbjudan med tillhörande Ansökningsblankett samt en Förlaga till avtal bestående av följande handlingar:

- Huvuddokument
- Bilaga 1, Uppdragsbeskrivning
- Bilaga 2, Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar
- Bilaga 3, Ersättningsvillkor
- Bilaga 4, Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler
- Bilaga 5, Miljökrav

De tandvårdstjänster som Vårdvalet omfattar är uppdelade i sju (7) Inriktningsuppdrag enligt följande.

Inriktningsuppdrag
Inriktningsuppdrag 1: Bettfysiologi
Inriktningsuppdrag 2: Endodonti
Inriktningsuppdrag 3: Käkkirurgi
Inriktningsuppdrag 4: Odontologisk radiologi

Inriktningsuppdrag 5: Oral protetik
Inriktningsuppdrag 8: Parodontologi
Inriktningsuppdrag 9: Pedodonti

För samtliga Inriktningsuppdrag gäller att behandlingen ska kräva specialisttandvårdens kunskaper och/eller resurser i övrigt. Behandlingar inom specialiteten pedodonti (inriktningsuppdrag 9) ska avse komplext vårdbehov enligt HSLF:FS 2017:77, bilaga 9. För övriga specialiteter gäller att behandlingar ska avse vårdbehov beskrivet i respektive specialitets bilaga till HSLF:FS 2017:77 för att vården ska vara ersättningsberättigande.

Mer detaljerade beskrivningar av de tandvårdstjänster som omfattas av det Inriktningsuppdragen finns i Uppdragsbeskrivningen (*Bilaga 1 till Förlaga till avtal*).

Denna del av förfrågningsunderlaget innehåller instruktioner om hur leverantörer kan ansöka om att bli godkända inom Vårdvalet (”Ansökningsinbjudan*”)*. Därutöver innehåller Ansökningsinbjudan samtliga kvalificeringskrav och övriga krav som tillsammans utgör nödvändiga och tillräckliga förutsättningar för att en ansökan till Vårdvalet ska godkännas. Det innebär att samtliga sökande som uppfyller dessa krav ska godkännas och erbjudas att ingå avtal avseende tillhandahållande av tandvårdstjänster inom Vårdvalet på de villkor som anges i Förlaga till avtal, inklusive bilagor och de övriga handlingar som anges i punkt 4.1 i Förlaga till avtal *(Huvuddokumentet*). Det innebär också att sökanden och ansökningar som inte uppfyller samtliga dessa krav inte kommer att godkännas eller erbjudas att ingå avtal.

De avtal som ingås inom Vårdvalet kommer att ingås mellan sökanden som godkänts i Vårdvalet och den juridiska personen Region Stockholm, org. nr. 232100–0016, (nedan benämnd ”Region Stockholm”) via primärvårdsnämnden.

2 Anvisningar för inlämnande av ansökan och processen för godkännande

2.1 Anvisningar för inlämnande av ansökan

2.1.1 Ansökan

Leverantörer inbjuds att ansöka om att bli godkända för att få tillhandahålla tandvårdstjänster inom Vårdvalet. Ansökan sker genom att ansökningsblanketten, som finns sist i Ansökningsinbjudan, tillsammans med övriga begärda handlingar lämnas in till den Upphandlande Myndigheten.

2.1.1.1 Ansökan om mottagning

Inom Vårdvalet gäller följande. Varje avtal som ingås inom Vårdvalet kommer att avse en (1) eller flera mottagningar, vilket innebär att sökande i ansökan ska ange varje mottagning vid vilken sökanden avser att tillhandahålla tandvårdstjänster inom Vårdvalet.

Ansökan ska avse rätt att tillhandahålla tandvårdstjänster inom Vårdvalet vid en (1) eller flera mottagningar belägna inom Sverige. Om Leverantören avser att tillhandahålla tandvårdstjänster inom Vårdvalet utanför Stockholms län, men inom Sverige, ska skäl anges därtill.

En mottagning utgörs av en lokal, eller flera sammanhängande lokaler, belägen/belägna på en (1) och samma fysiska plats/adress. Sökanden ska, genom att fylla i för detta ändamål avsett utrymme i ansökningsblanketten, ange den/de adress/-er på vilken mottagningen/-arna är belägen/-na.

De tandvårdstjänster som utförs inom Avtalet ska i sin helhet utföras på mottagningen.

Notera att de krav som ställs på lokaler i Förlaga till avtal, *Huvuddokumentet,* samt i därtill hörande Bilaga 4 (*Kravlista gällande*

fysisk tillgänglighet avseende lokaler) gäller för samtliga lokaler i vilka sökanden, själv eller genom av sökanden anlitad underleverantör, tillhandahåller tandvårdstjänster inom Vårdvalet.

Bestämmelser om vad som gäller under avtalstiden avseende byte av lokaler och utökning av mottagningar finns i punkterna 7.2 och 7.3 i Förlaga till avtal, Huvuddokumentet.

Den Upphandlande Myndigheten kan dock, under de förutsättningar som anges nedan, godkänna att tandvårdstjänster inom Vårdvalet tillhandahålls vid flera mottagningar. Det förutsätter att dessa ska omfattas av en (1) gemensam registrering i IVO:s vårdgivarregister, tillämpa ett (1) gemensamt patientjournalsystem och ett (1) gemensamt kvalitetsledningssystem.

Sökanden ska, genom att fylla i för detta ändamål avsett utrymme i ansökningsblanketten, ange om ansökan avser en eller flera mottagningar. Sökanden ska vidare, genom att fylla i för detta ändamål avsett utrymme i ansökningsblanketten, ange den adress eller, för det fall ansökan avser flera mottagningar, de adresser där mottagningen är belägen.

Alla tandvårdstjänster som utförs inom avtalet ska i sin helhet utföras i de lokaler som mottagningen omfattar. Bestämmelser om vad som gäller under avtalstiden avseende byte av lokaler finns i punkt 7.2 i Förlaga till avtal, *Huvuddokumentet*.

Som bevis för att de krav som ställs på lokaler i Förlaga till avtal, *Huvuddokumentet,* samt i därtill hörande Bilaga 4, *Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler* är uppfyllda ska sökanden, för varje mottagning/lokal som ansökan avser, till sin ansökan bifoga nämnda kravlista ifylld.

2.1.1.2 Inriktningsuppdrag

Följande gäller avseende Inriktningsuppdragen.

Minst 1 (ett) av Inriktningsuppdragen är obligatoriskt och ska i sin helhet ingå i det uppdrag som sökanden åtar sig att utföra om sökanden godkänns i Vårdvalet och ingår avtal med Region Stockholm.

En ansökan kan således avse enbart ett (1), eller flera, Inriktningsuppdrag.

Sökanden ska, genom att fylla i för detta ändamål avsett utrymme i ansökningsblanketten, ange vad ansökan avser: ett eller flera Inriktningsuppdrag. Om ansökan avser ett (1) eller flera Inriktningsuppdrag ska sökanden därutöver, genom att fylla i för detta ändamål avsett utrymme i ansökningsblanketten, ange vilket eller vilka, minst 1 (ett), Inriktningsuppdrag ansökan avser.

2.1.2 Adress

Ansökan ska lämnas in elektroniskt via Upphandlingssystemet. Utdrag ur belastningsregistret ska skickas till: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Registrator, Box 30017, 104 25 Stockholm. Ange ”Vårdval specialisttandvård för barn och ungdomar” på kuvertet.

2.1.3 Svenska

Ansökan och samtliga efterfrågade bilagor/handlingar ska vara skrivna på svenska.

2.1.4 Öppen ansökningstid

Ansökningstiden är öppen vilket innebär att det inte finns en sista dag som ansökan ska vara inlämnad.

2.1.5 Godkännandekrav

För att sökanden ska bli godkänd måste, om inte annat uttryckligen anges, samtliga kvalificeringskrav och övriga krav som anges i Ansökningsinbjudan vara uppfyllda.

2.1.6 Komplettering av ansökan

Den Upphandlande Myndigheten har rätt att begära att sökanden kompletterar sin ansökan. Sökanden ska i sådana fall, inom den tid som den Upphandlande Myndigheten anger i sin begäran om komplettering, lämna de kompletteringar av ansökan som den Upphandlande Myndigheten efterfrågar.

Om ansökan inte är komplett, t.ex. genom att efterfrågade underlag saknas, ansökan inte är rätt ifylld eller om sökanden inte lämnar av den Upphandlande Myndigheten begärda kompletteringar kan handläggningstiden förlängas eller ansökan avslås.

2.1.7 Sekretess

Inkommen ansökan utgör en allmän handling. Offentliga myndigheters verksamhet omfattas av offentlighetsprincipen. För att en uppgift i en allmän handling ska kunna sekretessbeläggas måste det finnas stöd i offentlighets- och sekretesslagen.

Om sökanden anser att någon del i ansökan ska omfattas av sekretess ombeds sökanden precisera vilka uppgifter som sökanden anser ska omfattas av sekretess och redogöra för på vilket sätt sökanden kan komma att lida skada om respektive uppgift röjs.

Det faktum att sökanden begärt sekretess utgör inte någon garanti för att de aktuella uppgifterna kommer att omfattas av sekretess, utan Region Stockholm kommer vid begäran om utlämnande av uppgifterna att göra en självständig sekretessprövning i varje enskilt fall och vid varje tillfälle. Sekretessen kan slutligen komma att avgöras av domstol med Kammarrätten i Stockholm som första instans.

2.2 Processen för godkännande

2.2.1 Beslut inom fyra månader

Beslut om huruvida ansökan godkänns eller inte kommer att meddelas inom fyra (4) månader efter det att komplett och rätt ifylld ansökan inkommit till hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Vid beräkning av den

angivna tidsfristen om fyra (4) månader kommer januari månad och juli månad inte att räknas med.

2.2.2 Erbjudande om och ingående av avtal

Om ansökan godkänns kommer sökanden, förutsatt att samtliga krav som utgör nödvändiga förutsättningar för ingående av avtal är uppfyllda (se punkt 3 sista stycket och punkt 6.1), att erbjudas att ingå avtal om tillhandahållande av tandvårdstjänster inom Vårdvalet med det innehåll som framgår av Förlaga till avtal, inklusive bilagor och de övriga handlingar som anges i punkt 4.1 i Förlaga till avtal (*Huvuddokumentet*). Ett avtal kommer att upprättas och skickas till sökanden. Detta ska ske utan oskäligt dröjsmål efter det att beslut om godkännande fattats och samtliga krav som utgör nödvändiga förutsättningar för ingående av avtal är uppfyllda. Om sökanden accepterar erbjudandet ska sökanden inom fyra (4) veckor från det att avtalet översändes till sökanden underteckna avtalet och återsända det till den Upphandlande Myndigheten. Om den Upphandlande Myndigheten inte inom fyra (4) veckor från det att avtalet översändes till sökanden har mottagit av sökanden undertecknat avtal ska erbjudandet om att ingå avtalet anses ha löpt ut och den Upphandlande Myndigheten har rätt att upphäva sitt godkännande av den ansökan till Vårdvalet som legat till grund för det avtal som översänts till sökanden.

Om samtliga krav som utgör nödvändiga förutsättningar för ingående av avtal inte är uppfyllda inom sex (6) månader från det datum då beslut om godkännande av ansökan fattades har den Upphandlande Myndigheten rätt att upphäva sitt godkännande av ansökan.

Om ansökan endast avser ett (1) tillägg av Inriktningsuppdrag (utöver det/de Inriktningsuppdrag som sökanden redan är godkänd för) gäller dock följande. Om ansökan godkänns kommer sökanden att erbjudas att utvidga tidigare ingånget avtal inom Vårdvalet till att även omfatta det/de ytterligare Inriktningsuppdraget/-en. Detta sker genom att en uppdaterad Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar (*Bilaga 2 till Förlaga till avtal)* upprättas och skickas till sökanden där det/de aktuella

Inriktningsuppdraget/-en har lagts till. Om sökanden accepterar erbjudandet ska sökanden inom fyra (4) veckor från det att den uppdaterade förteckningen (*Bilaga 1 A)* översändes till sökanden underteckna den uppdaterade förteckningen och återsända den till den Upphandlande Myndigheten. Om den Upphandlande Myndigheten inte inom fyra (4) veckor från det att den uppdaterade förteckningen översändes till sökanden har mottagit av sökanden undertecknad förteckning ska erbjudandet om att utvidga avtalet till att även omfatta det/de ytterligare Inriktningsuppdraget/-en anses ha löpt ut och den Upphandlande Myndigheten har rätt att upphäva sitt godkännande av sökandens ansökan om ytterligare Inriktningsuppdrag.

Den Upphandlande Myndighetens beslut om att upphäva ett tidigare meddelat godkännande av en ansökan enligt bestämmelserna ovan innebär att ansökan ska anses ha avslagits.

2.2.3 Ansökan om rättelse

Sökande som inte godkänns har möjlighet att ansöka om rättelse av beslutet. Sådan ansökan om rättelse – med begäran om vilken ändring som yrkas – ska vara skriftlig och ha inkommit till Förvaltningsrätten i Stockholm inom tre veckor från det att underrättelse om beslutet att inte godkänna sökanden lämnats.

3 Grupp av leverantörer

En ansökan kan enligt bestämmelserna i 5 kap. 1 § LOV lämnas av en grupp av leverantörer som avser att genomföra de åtaganden som Vårdvalet omfattar inom ramen för en gemensam organisation. Om en ansökan från en sådan grupp godkänns inom Vårdvalet ska gruppen formalisera samarbetet och bilda ett gemensamt ägt bolag. Detta bolag blir Region Stockholms avtalspart i det avtal som ingås med Region Stockholm efter godkännandet. För det fall en ansökan från en grupp av leverantörer godkänns, förpliktar sig var och en av leverantörerna i gruppen, att före

avtalstecknande ingå särskilt proprieborgensavtal med Region Stockholm, genom vilket var och en av leverantörerna i gruppen garanterar och åtar sig solidariskt ansvar för det gemensamma bolagets rätta fullgörande av samtliga åtaganden i avtalet.

Sökande som lämnar in en ansökan till Vårdvalet utifrån denna förutsättning ska till sin ansökan bifoga bevis som visar att deltagarna i gruppen lämnat varandra bindande förpliktelse om att bilda ett samägt bolag för det fall ansökan godkänns.

För ansökan som lämnas gemensamt av flera leverantörer gäller följande i fråga om krav enligt punkterna 4 och 5. Kraven gällande uteslutningsgrunder enligt punkt 4 och kraven gällande registreringsskyldighet i punkt 5.1.1 ska uppfyllas av var och en av leverantörerna i gruppen. Kraven gällande ekonomisk kapacitet i punkt 5.2 avser den sammantagna ekonomiska stabiliteten hos leverantörerna i gruppen. Avseende kraven i punkterna 5.3 – 5.5 gäller vad som anges i dessa punkter. Såvitt avser kravet i punkt 5.1.2 är det tillräckligt att detta krav uppfylls av det gemensamma bolaget, se sista stycket nedan i denna punkt 3.

Lämnas ansökan in av en grupp av leverantörer ska följande bifogas ansökan:

- Uppgifter om namn och, i förekommande fall, organisationsnummer på de leverantörer som ingår i gruppen.
- Redovisning av vilken eller vilka av leverantörerna i gruppen som uppfyller respektive krav i avsnitt 4 och punkterna 5.1 – 5.2.
- Redovisning som visar att i gruppen delaktiga leverantörer har lämnat bindande utfästelser att bilda ett gemensamt bolag med uppgift att genomföra samtliga åtaganden som omfattas av det uppdrag som ansökan omfattar.

Då avtalet kommer att ingås med det gemensamma bolaget är det en nödvändig förutsättning för ingående av avtal att det gemensamma bolaget har bildats och att bolaget uppfyller lagenligt ställda krav avseende

aktiebolags-, handelsregister eller motsvarande register som förs i det land eller den stat där bolaget är etablerat samt att bolaget är registrerat som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister. Uppfyllelse av dessa krav utgör således en förutsättning för godkännande. Det innebär att sökande inte kommer att godkännas och erbjudas att ingå avtal enligt bestämmelserna därom i punkt 2.2.2 förrän kraven är uppfyllda. Sökanden ska vid ansökan inkomma med gällande registerutdrag eller annan dokumentation som visar att bolaget

- är bildat;
- uppfyller lagenligt ställda krav avseende aktiebolags-, handels- eller motsvarande register som förs i det land eller den stat där bolaget är etablerat;
- är registrerat som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister; och
- har anmält verksamheten till och erhållit erforderliga tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten.

4 Uteslutning

4.1 Allmänna uteslutningsgrunder

Sökanden kan komma att uteslutas från deltagande i Vårdvalet, vilket får till följd att ansökan i så fall kommer att avslås, om grund föreligger enligt vad som anges nedan för sökanden själv eller, i förekommande fall, för företag vars kapacitet åberopas enligt punkt 5.6 nedan.

1 a. Sökanden är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning, är föremål för ackord, genomgår företagsrekonstruktion, tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud;

2 a. Sökanden är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation. ackord, företagsrekonstruktion eller något annat liknande förfarande.

3 a. Sökanden eller, om sökanden är en juridisk person, företrädare för och/eller nyckelperson hos sökanden genom en dom som fått laga kraft är dömd för brott som avser yrkesutövningen.

4 a. Sökanden eller, om sökanden är en juridisk person, företrädare för och/eller nyckelperson hos sökanden har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den Upphandlande Myndigheten kan visa detta.

5 a. Sökanden har inte fullgjort sina skyldigheter i fråga om socialförsäkringsavgifter eller skatt i hemlandet eller annan stat inom EES-området.

6 a. Sökanden har i något väsentligt hänseende låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts för kontroll av att det inte finns grund för att utesluta sökanden från att delta i Vårdvalet.

7 a. Sökanden har i något väsentligt hänseende lämnat felaktiga upplysningar som begärts för kontroll av att sökanden uppfyller kvalificeringskraven i punkt 5 eller övriga godkännandekrav i punkt 6 nedan.

8 a. Sökanden eller, om sökanden är en juridisk person, företrädare för sökanden och/eller nyckelperson hos sökanden har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av pågående eller tidigare uppdrag för Region Stockholm eller i fullgörandet av något väsentligt krav i ett tidigare kontrakt med annan än Region Stockholm som tilldelats enligt lagen (2026:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen 2008:962) om valfrihetssystem.

9 a. Sökanden är föremål för utredning om allvarliga brister i annat uppdrag som sökanden har eller har haft inom vård- eller omsorgsverksamhet.

10 a. Den Upphandlande Myndigheten har tillräckligt sannolika indikationer på att sökanden har ingått överenskommelser med andra leverantörer som syftar till att snedvrida konkurrensen.

11 a. Sökanden eller, om sökanden är en juridisk person, företrädare för sökanden och/eller nyckelperson hos sökanden har allvarligt åsidosatt bestämmelser i lag, förordning eller myndighetsföreskrift som avser statligt tandvårdsstöd och Försäkringskassan har med anledning av detta beslutat att anslutningen till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd ska upphöra eller har upphört.

Med företrädare för sökanden avses såväl legal som faktisk företrädare.

Med nyckelperson hos sökanden avses i detta sammanhang en person som är anställd eller på annat sätt anlitad av sökanden och som är av betydande vikt för bedrivandet av den hälso- och sjukvårdsverksamhet som sökanden ansöker om att få bedriva inom Vårdvalet till exempel på grund av den information personen besitter eller den kunskap, erfarenhet, ansvar och/eller förtroendeställning som personen har. Begreppet nyckelperson inkluderar, utan begränsning därtill, verksamhetschef och medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig för den tandvårds- och hälso- och sjukvårdsverksamhet som sökanden avser att bedriva om sökanden godkänns och tilldelas avtal inom Vårdvalet.

Den Upphandlande Myndigheten kan själv, genom att söka i officiella register, komma att kontrollera om uteslutningsgrund enligt punkterna 1 a., 2 a. och 5 a. inte föreligger.

Sökanden ska dock alltid på den Upphandlande Myndighetens anmodan inge bevis för att ingen av de omständigheter som anges i första stycket punkterna 1 a., 2 a., 3 a., och 5 a. föreligger för sökanden eller, i förekommande fall, för företag vars kapacitet åberopas. Som bevis godtas, såvitt avser de omständigheter som anges i punkterna 1 a., 2 a. och 3 a. ovan, utdrag ur ett officiellt register eller annan likvärdig handling och, såvitt avser de omständigheter som avses i punkt 5 a., intyg från behörig myndighet. Bevis ska inte vara äldre än tre (3) månader räknat från

inlämnande av beviset. Om sådana bevis inte utfärdas eller inte omfattar alla de situationer som avses enligt nämnda punkter får dokumenten ersättas av en sådan utsaga som avses i 7 kap 2 § LOV.

Sökanden kan vidare komma att uteslutas från deltagande i Vårdvalet, vilket får till följd att ansökan i så fall kommer att avslås, om grund föreligger enligt vad som anges nedan.

1 b. Den person som ska inneha rollen som verksamhetschef för den/de mottagning/-ar som ansökan avser är, enligt lagakraftvunnen dom, dömd för brott mot person, förmögenhetsbrott eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba förtroendet för verksamhetschefens förmåga att utföra sitt arbete som verksamhetschef, sökandens förmåga att utföra uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för sökandens tandvårdsverksamhet eller för tandvården i allmänhet;

2 b. Den person som ska inneha rollen som verksamhetschef för den/de mottagning/-ar som ansökan avser är föremål för utredning om sådana brott som anges i punkt 1 b. ovan;

3 b. Den person som ska inneha rollen som verksamhetschef för den/de mottagning/-ar som ansökan avser har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av pågående eller tidigare uppdrag för Region Stockholm eller i fullgörandet av något väsentligt krav i ett tidigare kontrakt med annan än Region Stockholm som tilldelats enligt lagen (2026:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem;

4 b. Den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare vid den/de mottagning/-ar som ansökan avser är, enligt lagakraftvunnen dom, dömd för brott mot person eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba

förtroendet för den odontologiskt ledningsansvariges förmåga att utföra sitt arbete, sökandens förmåga att utföra uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för sökandens tandvårdsverksamhet eller för tandvården i allmänhet;

5 b. Den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig vid den/de mottagning/-ar som ansökan avser är föremål för utredning om sådana brott som anges i punkt 4 b. ovan;

6 b. Den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig vid den/de mottagning/-ar som ansökan avser har visat allvarlig eller ihållande brister i fullgörandet av pågående eller tidigare uppdrag för Region Stockholm eller i fullgörandet av något väsentligt krav i ett tidigare kontrakt med annan än Region Stockholm som tilldelats enligt lagen (2026:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

Sökanden ska, genom att kryssa i för ändamålet avsedd ruta i ansökningsblanketten, ange om uteslutningsgrund enligt någon eller några av punkterna 2 b., 3b., 5 b. eller 6 b. ovan föreligger eller inte. Om uteslutningsgrund enligt någon eller några av dessa punkter föreligger, dvs. om sökanden kryssar i Ja i den för detta ändamål avsedda rutan i ansökningsblanketten, ska sökanden i för ändamålet avsedd ruta i ansökningsblanketten kort beskriva de omständigheter som enligt sökandens bedömning utgör sådan uteslutningsgrund.

Som bevis på att ingen av de omständigheter som anges i punkterna 1 b. och 4 b. ovan föreligger ska sökanden till sin ansökan bifoga utdrag ur belastningsregistret för den person som ska inneha rollen som verksamhetschef och, om denna inte uppfyller de krav som ställs på odontologiskt ledningsansvarig (se punkt 5.3.1.1), den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig. Utdrag ur

belastningsregistret ska inges i obrutet brev från polismyndigheten och får inte vara äldre än tre (3) månader räknat från dagen för inlämnande av detsamma.

4.2 Uteslutningsgrunder med anledning av EU:s sanktioner mot Ryssland m.m.

Upphandlande myndigheter är med anledning av artikel 1, punkt 23 i Rådets förordning (EU) av den 8 april 2022/576 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina, förbjudna att tilldela offentliga kontrakt som omfattas av bland annat det EU-rättsliga upphandlingsdirektiv som ligger till grund för lag (2016:1145) om offentlig upphandling (”LOU”), till eller i förhållande till

a) ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer som är etablerade i Ryssland,
b) juridiska personer, enheter eller organ vars äganderätter till mer än 50 % direkt eller indirekt ägs av enhet som avses i led a, eller
c) fysiska eller juridiska personer som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i a) eller b),

inbegripet, om de står för mer än 10 % av kontraktets värde, underleverantörer, leverantörer eller enheter vars kapacitet utnyttjas i den mening som avses i LOU.

Av EU beslutade sanktioner medför även att Region Stockholm är förbjudet att köpa vissa varor/tjänster och erlägga betalning till vissa fysiska och juridiska personer.

Den Upphandlande Myndigheten gör bedömningen att förbudet och dess principer även bör gälla i vårdval dvs. kontrakt som ingås enligt LOV.

Med anledning därav gäller följande.

Sökanden kommer att uteslutas från deltagande i Vårdvalet, vilket får till följd att ansökan i så fall kommer att avslås, om sökanden:

a) är rysk medborgare eller fysisk eller juridisk person som är etablerad i Ryssland,
b) är en juridisk person, enhet eller organ vars äganderätter till mer än 50 % direkt eller indirekt ägs av enhet som avses i led a, eller
c) är en fysisk eller juridisk person som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i a) eller b).

Den Upphandlande Myndigheten gör vidare bedömningen att förbudet inte bara träffar sökanden utan även

(i) alla eventuella företag vars kapacitet sökanden åberopar i kvalificeringshänseende (jfr punkt 5.5 nedan om Åberopande av annat företags kapacitet); och
(ii) övriga underleverantörer (inklusive underleverantörer till dessa, osv. nedåt i leveranskedjan) som sökanden avser att anlita för utförande av uppdraget,

om de står för mer än 10 % av avtalets värde. De företag och övriga underleverantörer som avses i (i) och (ii) ovan benämns nedan gemensamt ”Betydande Underleverantörer”.

Sökanden kommer därför också att uteslutas vilket får till följd att ansökan i så fall kommer att avslås, om någon Betydande Underleverantör

a) är rysk medborgare eller fysisk eller juridisk person som är etablerad i Ryssland,
b) är en juridisk person, enhet eller organ vars äganderätter till mer än 50 % direkt eller indirekt ägs av enhet som avses i led a, eller
c) är en fysisk eller juridisk person som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i a) eller b).

Sökanden kommer vidare att uteslutas, vilket får till följd att ansökan i så fall kommer att avslås, om det i övrigt föreligger sådana omständigheter hos sökanden som innebär att Region Stockholm med anledning av någon av de sanktioner som EU beslutat om är förbjudet att köpa de tjänster som Vårdvalet omfattar av sökanden och/eller att erlägga betalning till

sökanden i enlighet med bestämmelserna i Förlaga till avtal, inkluderande samtliga därtill hörande bilagor.

Som bevis för att uteslutningsgrund enligt vad som anges ovan i denna punkt 4.2 inte föreligger ska sökanden intyga

- att Region Stockholm har rätt att med beaktande av de sanktioner som EU har beslutat om ingå avtal med sökanden inom Vårdvalet;
- att Region Stockholm har rätt att med beaktande av de sanktioner som EU har beslutat om köpa de tjänster som Vårdvalet omfattar från sökanden; och
- att Region Stockholm har rätt att med beaktande av de sanktioner som EU har beslutat om erlägga betalning till sökanden i enlighet med bestämmelserna i Förlaga till avtal, inkluderande samtliga därtill hörande bilagor.

Sådant intygande ska ske genom att sökanden sätter kryss i för detta ändamål avsedda rutor i ansökningsblanketten.

Sökanden ska utan dröjsmål upplysa den Upphandlande Myndigheten om sökandens rättsliga status, ägarförhållanden eller representation före beslut om godkännande och erbjudande om att ingå avtal förändras på ett sådant sätt att ingående av avtal med denne inte längre är möjligt med beaktande av sanktionerna beslutade av EU.

Sökanden ska fullt ut samarbeta i frågor som rör tillämpligheten av sanktioner beslutade av EU och tillhandahålla den utredning och de upplysningar som är nödvändiga i detta avseende.

Vänligen notera att avtalet (se avsnitt 17 i Förlaga till avtal, *Huvuddokumentet*) även innehåller avtalskrav kopplade till sanktioner beslutade av EU vilket bland annat innebär att avtalet kan komma att sägas upp i förtid eller Leverantören (sökanden benämns efter att avtal ingåtts ”Leverantören”) bli skyldig att byta ut underleverantörer under avtalstiden.

4.3 Uteslutning vid underlåtelse att byta ut eller avstå från underleverantör

Sökanden kan komma att uteslutas från deltagande i Vårdvalet, vilket får till följd att ansökan i så fall kommer att avslås, om sökanden inte på anmodan från den Upphandlande Myndigheten byter ut, eller avstår från, underleverantör i enlighet med bestämmelserna i punkterna 6.3.3 - 6.3.5 nedan.

5 Kvalificeringskrav

I detta avsnitt 5 anges de kvalificeringskrav som ställs på sökanden.

5.1 Registreringsskyldighet

5.1.1 Registrering i aktiebolags-, handels-, föreningsregister eller motsvarande register

Sökanden ska uppfylla lagenligt ställda krav avseende aktiebolags-, handels- eller föreningsregister eller motsvarande register som förs i det land eller den stat där sökandens verksamhet är etablerad.

Sökanden ska på den Upphandlande Myndighetens anmodan inkomma med gällande registreringsbevis från Bolagsverket eller motsvarande register i Sverige eller i det land eller den stat där sökandens verksamhet är registrerad som visar att sökanden är registrerad på det sätt som anges ovan.

Sökanden med bolag under bildande ska till ansökan bifoga diarienummer från Bolagsverket eller motsvarande register i Sverige eller i det land eller den stat där det bolag som är under bildande ska registreras. Bolaget ska dock vara registrerat i respektive bolagsregister vid tidpunkten för avtalstecknandet.

5.1.2 Registrering i IVO:s vårdgivarregister

Samtliga aktörer som utför tandvårds- och/eller hälso- och sjukvårdstjänster inom Vårdvalet och som själva enligt gällande lagstiftning

är att betrakta som vårdgivare ska vara registrerade som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister. Kravet ska vara uppfyllt innan avtal ingås. Uppfyllelse av kravet utgör således inte en förutsättning för godkännande. Uppfyllelse av kravet utgör dock en nödvändig förutsättning för ingående av avtal. Det innebär att sökande som godkänts i Vårdvalet inte kommer att erbjudas att ingå avtal enligt bestämmelserna därom i punkt 2.2.2 förrän kravet är uppfyllt. Sökanden ska därför senast inom sex (6) månader från det datum då beslut om godkännande av ansökan fattades inkomma med gällande registerutdrag från IVO:s vårdgivarregister som visar att sökanden är registrerad som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister.

Om sökanden uppfyller kravet på registrering i IVO:s vårdgivarregister redan vid tidpunkten för sin ansökan ser den Upphandlande Myndigheten gärna att utdrag från IVO:s vårdgivarregister som visar detta lämnas in tillsammans med ansökan.

5.1.3 Tillstånd från strålsäkerhetsmyndigheten

Inom tandvårdsverksamhet används utrustning med joniserande strålning för diagnostik och terapi. Det innebär att sökanden ska ha anmält verksamheten till och erhållit erforderliga tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten.

Sökanden ska till sin ansökan ange om joniserande strålning kommer att användas samt bifoga adekvata tillstånd.

5.2 Sökandens ekonomiska kapacitet

Sökanden ska ha en stabil ekonomisk ställning.

Sökanden ska ha erforderlig ekonomisk kapacitet så att sökanden, utan ersättning från Region Stockholm (genom primärvårdsnämnden), med avtalad kvalitet kan starta upp verksamheten och fullgöra uppdraget under de tre första månaderna räknat från driftstart. Sökanden ska därmed ha en lägsta kreditvärdighet/rating enligt minst ett av följande alternativ: A (Dun & Bradstreet/Bisnode), 50 (Creditsafe), 3 (UC), BBB (S&P), Baa3 (Moody's), BBB (Fitch).

Prövningen av om detta krav är uppfyllt kommer att ske utifrån uppgifter som den Upphandlande Myndigheten kommer att inhämta från det kreditupplysningsföretag som Region Stockholm har avtal med, vilket för närvarande är Dun & Bradstreet/Bisnode.

Sökanden som inte är listad hos Dun & Bradstreet/Bisnode, ska på den Upphandlande Myndighetens anmodan inkomma med sådant utdrag ur det kreditratinginstitut som denna är listad hos.

Om sökanden (befintligt företag eller företag under bildande) innehar lägre kreditrating eller saknar kreditrating, ska denne ändå anses ha uppfyllt kravet om sökanden kan lämna en sådan förklaring, till exempel genom hänvisning till skriftligt intyg från oberoende revisor, bankintyg eller liknande, att det kan anses klarlagt att en lägre riskklass inte är hänförlig till faktorer som påverkar sökandens ekonomiska stabilitet och att sökanden innehar motsvarande ekonomiska stabilitet. Den Upphandlande Myndigheten bedömer huruvida en eventuell förklaring kan anses uppfylla kravet.

Sökanden (befintligt företag eller företag under bildande) anses även ha tillräcklig ekonomisk kapacitet om denne kan uppvisa ett kreditlöfte från ett finansieringsinstitut (exempelvis en bank) uppgående till minst 300 000 kr. Av kreditlöftet ska det framgå att finansieringsinstitutet utfäster sig att till sökanden lämna erforderlig finansiering så att sökandens ekonomiska kapacitet kan anses stabil, förutsatt att avtal tecknas med sökanden. Kreditlöftet ska vara undertecknat av behörig företrädare för finansieringsinstitutet. Kreditlöftet ska omfatta perioden från och med att avtalet träder i kraft till och med det datum som inträder tre (3) månader efter driftstart.

Sökanden kan även uppfylla kravet på erforderlig ekonomisk kapacitet genom att åberopa annat företags kapacitet. Sökanden ska då kunna uppvisa en garanti eller annat bindande åtagande från det företag vars kapacitet åberopas (exempelvis en moderbolagsgaranti). Garantin/åtagandet ska vara undertecknat av behörig företrädare för det företag vars kapacitet åberopas (exempelvis sökandens moderbolag). Det

företag vars kapacitet åberopas ska åta sig ett solidariskt ansvar (proprieborgen) för sökandens fullgörande av avtalet och ska minst omfatta perioden från och med att avtalet träder i kraft till och med det datum som inträder tre (3) månader efter driftstart. Notera att det företag vars kapacitet åberopas ska uppfylla kravet på lägsta kreditvärdighet/rating i första stycket ovan, vilket kommer att kontrolleras av den Upphandlande Myndigheten.

5.3 Sökandens tekniska och yrkesmässiga kapacitet

5.3.1.1 Tillgång till nödvändiga personella resurser

Det ska finnas en verksamhetschef för mottagningen. Verksamhetschefen ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att kunna utföra sitt uppdrag. Detta innebär bland annat att verksamhetschefen ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att leda Leverantörens systematiska förbättringsarbete i enlighet med Leverantörens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Verksamhetschefen ska vara väl förtrogen med, och insatt i, de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för tandvården, både nationellt och regionalt.

Det ska finnas en person som har odontologiskt ledningsansvar för den tandvårdsverksamhet som bedrivs på mottagningen inom ramen för Vårdvalet. De krav som ställs på den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare framgår nedan. Om den person som innehar rollen som verksamhetschef inte uppfyller dessa krav ska sökanden förfoga över ytterligare en person som uppfyller nedanstående krav.

Den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig ska vara legitimerad tandläkare. Personen ska vidare ha minst två (2) års dokumenterad erfarenhet av klinisk verksamhet inom tandvården efter avslutad och av Socialstyrelsen godkänd utbildning. Det innebär att den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom tandvården i en omfattning som minst motsvarar 75 procent av en normal heltidstidstjänst, exklusive längre

ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst två (2) år.

Om verksamheten bedriver tandvård under narkos inom ramen för Vårdvalet ska det på mottagningen ska finnas en person som har det medicinska ledningsansvaret för den anestesiologiska vården. De krav som ställs på den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig framgår nedan. Om den person som innehar rollen som verksamhetschef inte uppfyller dessa krav ska sökanden förfoga över ytterligare en person som uppfyller nedanstående krav.

Den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig ska vara legitimerad läkare med specialistkompetens inom anestesi och intensivvård. Personen ska vidare ha minst tre (3) års dokumenterad erfarenhet av klinisk verksamhet inom specialiteten efter avslutad och av Socialstyrelsen godkänd specialistutbildning. Det innebär att den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom specialiteten i en omfattning som minst motsvarar 75 procent av en normal heltidstidstjänst, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst tre (3) år under senaste fem (5) åren.

Som bevis för att ovan angivna krav på nödvändiga personella resurser är uppfyllda ska sökanden

(i) genom att fylla i för detta ändamål avsedd ruta i ansökningsblanketten ange namnet på och kontaktuppgifter till den person som ska inneha rollen som verksamhetschef, och, om denne inte uppfyller kraven på odontologiskt ledningsansvarig, den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig och, om verksamheten bedriver tandvård under narkos, den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig; samt

(ii) till sin ansökan bifoga nedanstående dokument av vilka det ska framgå att namngiven/-na person/-er uppfyller kraven på verksamhetschef respektive odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig:

a) kopia av legitimationsbevis för den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare (kan vara den person som ska inneha rollen som verksamhetschef); och
b) intyg från tidigare arbetsgivare/uppdragsgivare och CV för den person som ska inneha rollen som verksamhetschef och, i förekommande fall, den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare och, om verksamheten bedriver tandvård under narkos, den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare; och
c) kopia av legitimationsbevis och bevis om specialist-kompetens för den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare för det fall verksamheten bedriver tandvård under narkos.

5.4 Kvalitetsledningssystem

Sökande ska ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). Det innebär att sökanden ska kunna visa hur sökanden avser att bedriva ett systematiskt kvalitetsledningsarbete med rutiner för avvikelsehantering samt för ständigt förbättringsarbete utifrån patientrelaterade resultat. Beskrivningen ska också omfatta hur dokumentation av insatta åtgärder ska ske samt hur mätningar av resultat över tid ska genomföras.

Som bevis för att ovanstående krav är uppfyllt ska sökanden till sin ansökan bifoga en beskrivning av sökandens kvalitetsledningssystem i enlighet med ovan.

Om en grupp av leverantörer lämnar in en gemensam ansökan ska den beskrivning som sökanden (gruppen av leverantörer) ska bifoga till sin ansökan avse hur det gemensamma bolaget, som gruppen åtar sig att bilda, avser att bedriva ett systematiskt kvalitetsledningsarbete i enlighet med första stycket ovan.

5.5 Redovisning informationssäkerhet

Sökanden ska ha robusta och säkra informationssystem för att skydda den information som hanteras i verksamheten och som är hänförlig till uppdraget. Som bevis för att de krav som ställs på informationssäkerhet i Förlaga till avtal, *Huvuddokumentet* punkt 11.1, *Informationssäkerhet*, är uppfyllt ska sökanden till sin ansökan bifoga skriftlig redovisning som verifierar att kraven i punkterna i. – iii. nedan är uppfyllda.

Sökanden ska ha

i. ett ledningssystem för informationssäkerhet enligt HSLF-FS 2016:40 eller motsvarande;
ii. utsett en person hos Leverantören som ansvarar för informationssäkerheten i den verksamhet som berörs av Uppdraget; och
iii. etablerat en rutin för att identifiera informationssäkerhetsrelaterade risker hänförliga till Uppdraget och dess utförande.

Om en grupp av leverantörer lämnar in en gemensam ansökan ska den skriftliga redovisning som verifierar att kraven i punkterna i. – iii. ovan är uppfyllda och som sökanden (gruppen av leverantörer) ska bifoga till sin ansökan, avse det gemensamma bolaget, som gruppen åtar sig att bilda.

5.6 Åberopande av annat företags kapacitet

Sökanden får vid behov åberopa annat företags kapacitet för att uppfylla kraven på ekonomisk kapacitet i punkt 5.2. Om annans kapacitet åberopas till styrkande av dessa krav ska det framgå av ansökan, genom att sökanden kryssar i för detta ändamål avsedd ruta i ansökningsblanketten.

I den utsträckning annans kapacitet åberopas ska sökanden visa att åberopade resurser står till förfogande när avtalet ska fullgöras. Sökanden ska därför till sin ansökan bifoga en bindande överenskommelse, ett bindande åtagande eller motsvarande som visar att sökanden kommer att förfoga över nödvändiga resurser när avtalet ska fullgöras. En avsiktsförklaring eller motsvarande icke-bindande viljeförklaring är inte tillräckligt som bevis på att sökanden förfogar över annans kapacitet.

Observera att om sökanden åberopar annat företags kapacitet för uppfyllandet av kvalificeringskraven avseende ekonomisk kapacitet enligt punkt 5.2 ovan ska det företag vars kapacitet åberopas åta sig ett solidariskt ansvar för sökandens fullgörande av avtalet.

Överenskommelsen, åtagandet eller motsvarande ska omfatta förhållandet mellan sökanden och det företag (den juridiska person) som tillhandahåller den åberopade kapaciteten.

Vänligen notera att de krav som enligt ovan ställs vid åberopande av annans kapacitet även gäller om det företag vars kapacitet sökanden åberopar är ett annat företag inom den egna koncernen.

6 Övriga krav för godkännande och ingående av avtal

6.1 F-skatt

Sökanden ska vara godkänd för F-skatt. Kravet ska vara uppfyllt innan avtal ingås. Uppfyllelse av kravet utgör således inte en förutsättning för godkännande. Uppfyllelse av kravet utgör dock en nödvändig förutsättning för ingående av avtal. Det innebär att sökande som godkänts i Vårdvalet inte kommer att erbjudas att ingå avtal enligt bestämmelserna därom i punkt 2.2.2 förrän kravet är uppfyllt.

Prövningen av om detta krav är uppfyllt kommer att ske utifrån uppgifter som den Upphandlande Myndigheten kommer att inhämta från det kreditupplysningsföretag som Region Stockholm har avtal med, vilket för närvarande är Dun & Bradstreet/Bisnode. Sökanden ska dock på anmodan av den Upphandlande Myndigheten inkomma med gällande registerutdrag från Skatteverket som visar att sökanden är godkänd för F-skatt. Sådant registerutdrag får inte vara äldre än fjorton (14) dagar räknat från dagen för sökandens mottagande av den Upphandlande Myndighetens anmodan.

Om en grupp av leverantörer lämnar in en gemensam ansökan innebär kravet avseende F-skatt ovan att det gemensamma bolaget, som gruppen åtar sig att bilda, ska vara godkänt för F-skatt.

6.2 Personella resurser

För sökande som godkänns och ingår avtal med Region Stockholm inom Vårdvalet gäller följande krav avseende personella resurser, se punkt 2.5.3 i Uppdragsbeskrivning (*Bilaga 1 till Förlaga till avtal*).

” Leverantören ska ha personal i den omfattning som krävs för att utföra Uppdraget. Det innebär att varje mottagning ska ha minst en tandläkare med bevis om specialistkompetens enligt patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) per Inriktningsuppdrag (specialitet). Denna specialist-tandläkare ska finnas närvarande på mottagningen minst 20 timmar per vecka med undantag för exempelvis semestrar. Kravet på 20 timmars närvaro ska vara uppfyllt inom två år från och med avtalets datum för driftstart.”

En förutsättning för att sökanden ska godkännas i Vårdvalet är att sökanden kan göra sannolikt att sökanden kommer att kunna tillhandahålla personella resurser med den kompetens och i den omfattning som framgår av kraven ovan. Sökande ska därför till sin ansökan bifoga en rekryteringsplan, anställningsavtal, avtal med bemanningsföretag eller andra handlingar som på motsvarande sätt visar hur sökanden avser att säkerställa att kraven på personella resurser som anges ovan kommer att uppfyllas.

6.3 Underleverantörer

6.3.1 Bestämmelsernas omfattning

Bestämmelserna i detta avsnitt 6.3 avser endast underleverantörer

(i) som sökanden avser att anlita för att direkt medverka vid utförandet av de tandvårdstjänster som omfattas av Vårdvalet; och

(ii) som själva, enligt gällande lagstiftning, är att betrakta som vårdgivare.

Bestämmelserna nedan omfattar således inte underleverantörer som, enligt gällande lagstiftning, inte själva är att betrakta som vårdgivare, till exempel underleverantörer som tillhandahåller rena bemanningstjänster.

6.3.2 Begränsning i anlitande av underleverantör

För direkt medverkande i utförandet av de tandvårdstjänster som omfattas av Vårdvalet har Sökanden endast rätt att anlita underleverantörer som själva, enligt gällande lagstiftning, är att betrakta som vårdgivare.

För förtydligande innebär detta att Leverantör inte kan anlita bemanningsföretag som hyr ut hälso- och sjukvårdspersonal och/eller tandvårdspersonal om den uthyrda personalen kommer att direkt medverka vid utförandet av tandvårdstjänster.

6.3.3 Skyldighet att redovisa underleverantörer

Sökanden ska, genom att kryssa i för detta ändamål avsedd ruta i ansökningsblanketten, ange om sökanden avser att anlita underleverantör/-er. Om sökanden avser att anlita underleverantör/-er ska sökanden vidare, genom att fylla i för detta ändamål avsett utrymme i ansökningsblanketten, ange

a) vilken/vilka underleverantör/-er som kommer att anlitas;
b) vilken/vilka del/-ar av uppdraget denna/dessa underleverantör/-er kommer att utföra;
c) namn på och kontaktuppgifter till verksamhetschefen hos respektive underleverantör;
d) om odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig inte är densamme som verksamhetschefen, namn och kontaktuppgifter till den odontologiskt/medicinskt ledningsansvarige hos respektive underleverantör; och
e) uppgift om underleverantören i sin verksamhet kommer att använda medicinska gaser.

Om sökanden avser att anlita underleverantör/-er ska sökanden vidare till sin ansökan bifoga

i. beskrivning av kvalitetsledningssystem, motsvarande kravet i punkt 5.4, och
ii. redovisning informationssäkerhet, motsvarande kravet i punkt 5.5.

Sökande ombeds notera kravet på att sökanden, om denne godkänns i Vårdvalet och ingår avtal med Region Stockholm, ska

- ingå skriftliga samarbetsavtal/uppdragsavtal med var och en av sina underleverantörer som själva, enligt gällande lagstiftning, är att betrakta som vårdgivare; och
- på anmodan från Region Stockholm inkomma med kopia på ingånget samarbetsavtal/uppdragsavtal. Se punkt 14.2 i Förlaga till avtal (*Huvuddokumentet).*

6.3.4 Skyldighet att byta ut underleverantör på grund av sådana omständigheter som avses i avsnitt 4.1 första stycket punkterna 1 a. – 11 a.

Den Upphandlande Myndigheten har rätt att kräva att sökanden byter ut eller, om kapaciteten hos underleverantören inte åberopas, avstår från att anlita av sökanden angiven underleverantör om det hos denne föreligger sådana omständigheter som, om de förelegat hos sökanden, skulle ha utgjort grund för att utesluta sökanden från att delta i Vårdvalet enligt avsnitt 4.1 första stycket punkterna 1 a. - 11 a. ovan.

Den Upphandlande Myndigheten kan själv, genom att söka i officiella register, komma att kontrollera att uteslutningsgrund enligt avsnitt 4.1 punkterna 1 a., 2 a. och 5 a. inte föreligger hos underleverantören/-erna.

Sökanden ska dock alltid på den Upphandlande Myndighetens anmodan inge bevis för att ingen av de omständigheter som anges i avsnitt 4.1 första stycket punkterna 1 a., 2 a., 3 a. och 5 a. föreligger hos underleverantören/-erna. Som bevis godtas, såvitt avser de omständigheter som anges i punkterna 1 a., 2 a. och 3 a. i avsnitt 4.1 första stycket, utdrag ur ett officiellt register eller annan likvärdig handling och, såvitt avser de omständigheter

som avses i punkt 5 a. i avsnitt 4 första stycket, intyg från behörig myndighet. Bevis ska inte vara äldre än tre (3) månader räknat från inlämnande av beviset. Om sådana bevis inte utfärdas eller inte omfattar alla de situationer som avses enligt nämnda punkter får dokumenten ersättas av en sådan utsaga som avses i 7 kap 2 § LOV.

6.3.5 Skyldighet att byta ut underleverantör på grund av omständigheter hänförliga till underleverantörs verksamhetschef och odontologiskt ledningsansvarig

6.3.5.1 Utbyte på grund av bristande lämplighet

Den Upphandlande Myndigheten har rätt att kräva att sökanden byter ut eller, om underleverantörens kapacitet inte åberopas, avstår från att anlita av sökanden angiven underleverantör om dennes verksamhetschef

1 a. enligt lagakraftvunnen dom, är dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brott mot person, förmögenhetsbrott eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba förtroendet för verksamhetschefens förmåga att utföra sitt arbete som verksamhetschef, underleverantörens förmåga att utföra uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för sökandens eller underleverantörens tandvårdsverksamhet eller för tandvården i allmänhet;
2 a. är föremål för utredning om sådana brott som avses i punkten ovan;
3 a. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen; eller
4 a. har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av pågående eller tidigare uppdrag för Region Stockholm eller i fullgörandet av något väsentligt krav i ett tidigare kontrakt med annan än Region Stockholm som tilldelats enligt lagen (2026:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen 2008:962) om valfrihetssystem.

Sökanden ska, genom att sätta kryss i för ändamålet avsedd ruta i ansökningsblanketten, ange om sådana omständigheter som anges ovan föreligger. Om uteslutningsgrund enligt någon eller några punkterna ovan föreligger, dvs. om sökanden kryssar i Ja i den för detta ändamål avsedda rutan i ansökningsblanketten, ska sökanden i för ändamålet avsedd ruta i ansökningsblanketten kort beskriva de omständigheter som enligt sökandens bedömning utgör uteslutningsgrund enligt dessa punkter.

Sökanden ska vidare på den Upphandlande Myndighetens anmodan, som bevis för att sådana omständigheter som anges i punkt 1 a. ovan inte föreligger, inge utdrag ur belastningsregistret för den person som är verksamhetschef hos underleverantören. Utdrag ur belastningsregistret ska inges i obrutet brev från polismyndigheten och får inte vara äldre än tre (3) månader räknat från dagen för inlämnande av detsamma.

Den Upphandlande Myndigheten har rätt att kräva att sökanden byter ut eller, om underleverantörens kapacitet inte åberopas, avstår från att anlita av sökanden angiven underleverantör om den odontologiskt ledningsansvarige hos underleverantören

1 b. enligt lagakraftvunnen dom, dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brott mot person eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba förtroendet för den odontologiskt ledningsansvariges förmåga att utföra sitt arbete, sökandens förmåga att utföra uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för sökandens tandvårdsverksamhet eller för tandvården i allmänhet;
2 b. är föremål för utredning om sådana brott som avses i punkten ovan;
3 b. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen; eller
4 b. har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av pågående eller tidigare uppdrag för Region Stockholm eller i fullgörandet av något väsentligt krav i ett tidigare kontrakt med annan än Region Stockholm som tilldelats enligt lagen (2026:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om

upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen 2008:962) om valfrihetssystem.

Sökanden ska, genom att sätta kryss i för ändamålet avsedd ruta i ansökningsblanketten, ange om sådana omständigheter som anges ovan föreligger. Om uteslutningsgrund enligt någon eller några punkterna ovan föreligger, dvs. om sökanden kryssar i Ja i den för detta ändamål avsedda rutan i ansökningsblanketten, ska sökanden i för ändamålet avsedd ruta i ansökningsblanketten kort beskriva de omständigheter som enligt sökandens bedömning utgör uteslutningsgrund enligt dessa punkter.

Sökanden ska vidare på den Upphandlande Myndighetens anmodan, som bevis för att sådana omständigheter som anges i punkt 1 b. ovan inte föreligger, inge utdrag ur belastningsregistret för den person som är odontologiskt ledningsansvarig hos underleverantören. Utdrag ur belastningsregistret ska inges i obrutet brev från polismyndigheten och får inte vara äldre än tre (3) månader räknat från dagen för inlämnande av detsamma.

6.3.5.2 Utbyte på grund av bristande uppfyllnad av kompetens- och erfarenhetskrav

Verksamhetschefen ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att kunna utföra sitt uppdrag. Detta innebär bland annat att verksamhetschefen ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att leda Leverantörens systematiska förbättringsarbete i enlighet med Leverantörens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Verksamhetschefen ska vara väl förtrogen med, och insatt i, de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för tandvården, både nationellt och regionalt.

Den person som hos underleverantören innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig ska vara legitimerad tandläkare. Personen ska vidare ha minst två (2) års dokumenterad erfarenhet av klinisk verksamhet inom tandvård efter avslutad och av Socialstyrelsen godkänd utbildning. Det innebär att den person som innehar rollen som odontologiskt

ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom tandvården i en omfattning som minst motsvarar 75 procent av en normal heltidstidstjänst, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst två (2) år.

Den person som hos underleverantören innehar rollen som medicinskt ledningsansvarig ska vara legitimerad läkare med specialistkompetens inom anestesi och intensivvård för den/de del/-ar av uppdraget som utgörs av anestesiologisk vård och som underleverantören avses anlitas för att utföra. Personen ska vidare ha minst tre (3) års dokumenterad erfarenhet av klinisk verksamhet inom specialiteten efter avslutad och av Socialstyrelsen godkänd specialistutbildning. Det innebär att den person som innehar rollen som medicinskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom specialitetsområdet i en omfattning som minst motsvarar 75 procent av en normal heltidstidstjänst, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst tre (3) år under senaste fem (5) åren.

Den Upphandlande Myndigheten har rätt att kräva att sökanden byter ut eller, om underleverantörens kapacitet inte åberopas, avstår från att anlita av sökanden angiven underleverantör om dennes verksamhetschef och/eller odontologiskt ledningsansvarige tandläkare eller, i förekommande fall, medicinskt ledningsansvarige läkare inte uppfyller kraven ovan.

Som bevis för att ovan angivna krav är uppfyllda ska sökanden till sin ansökan bifoga nedanstående dokument av vilka det ska framgå att den person som hos underleverantören innehar rollen som verksamhetschef respektive den person som hos underleverantören som innehar rollen som odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig uppfyller kraven ovan:

a) kopia av legitimationsbevis för den person som hos underleverantören innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare (kan vara den person som innehar rollen som verksamhetschef eller, om denne inte uppfyller kraven som ställs på odontologiskt ledningsansvarig, annan person);

b) intyg från tidigare arbetsgivare/uppdragsgivare och CV för den person som hos underleverantören innehar rollen som verksamhetschef och, om denne inte uppfyller kraven på odontologiskt ledningsansvarig tandläkare, den person som hos underleverantören innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare och, om underleverantören bedriver anestesiologisk vård, den person som hos underleverantören ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare; och
c) kopia av legitimationsbevis och bevis om specialist-kompetens för den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare, för det fall underleverantören bedriver anestesiologisk vård.

6.3.6 Registreringsskyldighet för underleverantörer

6.3.6.1 Registrering i aktiebolags-, handels-, föreningsregister eller motsvarande register

Sökanden får endast anlita underleverantörer som uppfyller lagenligt ställda krav avseende aktiebolags-, handels- eller föreningsregister eller motsvarande register som förs i det land eller den stat där underleverantörens verksamhet är etablerad.

Sökanden ska därför på den Upphandlande Myndighetens anmodan inkomma med gällande registreringsbevis från Bolagsverket eller motsvarande register i Sverige eller i det land eller den stat där underleverantörens verksamhet är registrerad som visar att underleverantören är registrerad på det sätt som anges ovan.

Om underleverantör som sökanden avser att anlita utgörs av ett bolag under bildande ska sökanden till ansökan bifoga diarienummer från Bolagsverket eller motsvarande register i Sverige eller i det land eller den stat där det bolag som är under bildande ska registreras. Bolaget ska dock vara registrerat i respektive bolagsregister vid tidpunkten för avtalstecknandet.

Den Upphandlande Myndigheten har rätt att kräva att sökanden byter ut eller, om underleverantörens kapacitet inte åberopas, avstår från att anlita underleverantör som inte uppfyller kraven i detta avsnitt 6.2.5.

6.3.6.2 Registrering i IVO:s vårdgivarregister

Underleverantörer som sökanden avser att anlita ska vara registrerade som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister. Kravet ska vara uppfyllt innan avtal ingås. Uppfyllelse av kravet utgör således inte en förutsättning för godkännande. Uppfyllelse av kravet utgör dock en nödvändig förutsättning för ingående av avtal. Det innebär att sökande som godkänts i Vårdvalet inte kommer att erbjudas att ingå avtal enligt bestämmelserna därom i punkt 2.2.2 förrän kravet är uppfyllt. Sökanden ska därför senast inom sex (6) månader från det datum då beslut om godkännande av ansökan fattades inkomma med gällande registerutdrag från IVO:s vårdgivarregister som visar att samtliga underleverantörer som sökanden avser att anlita är registrerade som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister.

Om underleverantören/-erna uppfyller kravet på registrering i IVO:s vårdgivarregister redan vid tidpunkten för sin ansökan ser den Upphandlande Myndigheten gärna att utdrag från IVO:s vårdgivarregister som visar detta lämnas in tillsammans med ansökan.

6.3.6.3 Tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten

Inom tandvårdsverksamhet används utrustning med joniserande strålning för diagnostik och terapi. Det innebär att underleverantörer som sökanden avser att anlita, under förutsättning att denne själv ska utföra röntgendiagnostik inom Vårdvalet, ska ha anmält verksamheten till och erhållit erforderliga tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten.

Sökanden ska ange om underleverantören kommer att använda joniserande strålning samt bifoga adekvata tillstånd.

6.3.7 Krav på rapportering

För att av sökanden anlitade underleverantörer ska kunna utföra tandvårdstjänster inom ramen för Vårdvalet krävs att sökanden åtar sig att göra alla rapporteringar i IT-systemet Libretto i underleverantörernas

ställe. En underleverantör kan inte själv vara ansluten till IT-systemet Libretto. Sökanden ansvarar för all rapportering i IT-systemet Libretto, och som avser vård som utförts av underleverantörer, sker i enlighet med bestämmelserna i punkt 3.2 i bilaga 1 (Uppdragsbeskrivning).

6.4 Utförandebeskrivning

Sökande som godkänns och ingår avtal med Region Stockholm inom Vårdvalet ska vid utförandet av de tandvårdstjänster som omfattas av Vårdvalet uppfylla de krav på uppdraget och dess utförande som anges i Förlaga till avtal, inklusive därtill hörande bilagor, däribland Bilaga 1 (*Uppdragsbeskrivning*).

Det innebär bland annat att sökanden vid utförandet av de tandvårdstjänster som omfattas av Vårdvalet ska

- bedriva tandvården så att den uppfyller kravet på en god tandvård i enlighet med Tandvårdslag 1985:125, §3;
- endast utföra sådan tandvård som kräver specialisttandvårdens kunskaper och/eller resurser i övrigt. Behandlingar inom specialiteten pedodonti ska avse komplext vårdbehov.
- säkerställa att kompetens finns för att ge ett anpassat psykologiskt omhändertagande, t.ex. kunskaper om metoden tell-show-do,
- säkerställa att all personal har kunskap om vårdhygien utifrån SFVH:s Riktlinjer för vårdhygien inom svensk tandvård,
- följa nationella Tandvårds-Stramas rekommendationer avseende antibiotikabehandling och antibiotikaprofylax,
- inneha erforderliga tillstånd för sin röntgenutrustning,
- anlita tandtekniska laboratorier som är registrerade hos Läkemedelsverket eller motsvarande instans i andra länder inom EU/EES,
- rapportera och fakturera i enlighet med avsedd pris- och åtgärdsförteckning.

En förutsättning för att sökanden ska godkännas för att delta i Vårdvalet är att sökande kan göra sannolikt att sökanden kommer att uppfylla villkoren och kraven som anges i listan ovan. Sökanden ska därför kort redogöra för hur sökanden avser att tillse att villkoren och kraven ovan uppfylls samt bifoga denna redogörelse till ansökningsblanketten.

6.5 Muntlig redovisning

Som komplement till de skriftliga bevis som sökanden enligt punkterna 6.2 och 6.4 ovan ska ge in för att visa (göra sannolikt) att sökanden kommer att kunna uppfylla avtalskraven som anges i punkterna 6.2 och 6.4 kan den Upphandlande Myndigheten kalla till ett möte med sökanden vid vilket sökanden ges tillfälle att muntligen redovisa hur sökanden avser att säkerställa att kraven kommer att kunna uppfyllas. En sådan muntlig redovisning kan komma att ingå i den Upphandlande Myndighetens bedömning av ansökan.

6.6 Acceptans av avtalsvillkor

Sökanden ska acceptera samtliga krav och villkor som anges i Förlaga till avtal, inklusive samtliga därtill hörande bilagor, däribland Bilaga 4 (*Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*). Sökanden ska därför genom att sätta kryss i för detta ändamål avsedd ruta i ansökningsblanketten, bekräfta att sökanden accepterar samtliga dessa krav och villkor.

Ansökan om godkännande enligt lag om valfrihetssystem

Sökande

Uppgifter om sökanden	
Företagsnamn (vårdgivaren)	
Organisationsnummer	
Företagets postadress	
Postnummer och ort	
Telefonnummer till sökanden[1]	
E-postadress till sökanden	
Kontaktperson för ansökan (namn och befattning)	
Telefonnummer till kontaktperson (fast och mobil)	
E-postadress till kontaktperson	

Ansökan avser

Specialisttandvård för barn och ungdomar	
Inriktningsuppdrag	**Ansökan avser**
Bettfysiologi	☐
Endodonti	☐
Käkkirurgi	☐
Odontologisk radiologi	☐
Oral protetik	☐

[1] Se punkt 20.6 i *Förlaga till avtal, Huvuddokument*.

Parodontologi	☐
Pedodonti	☐

Avtal	**Ansökan avser**
Nytt Avtal	☐
Ytterligare mottagning/Inriktningsuppdrag inom befintligt Avtal	☐

Lokaler i vilka uppdraget ska utföras

Ange mottagningens adress. I de fall sökande vill bedriva verksamhet vid flera mottagningar ska dessa redovisas i en förteckning över mottagningar, se anvisningar på Vårdgivarguiden – *Specialisttandvård för barn och ungdomar*.

Postadress	
Besöksadress	
Postnummer och ort	
Kommun/stadsdel inom Stockholm	

Upplysningar om lokalen	**Ja**	**Nej**
Lokalen är färdig att tas i drift	☐	☐
Om nej, när beräknas den bli det? (datum)		
Lokalen är inventerad och uppfyller krav på tillgänglighet	☐	☐

Ange namn på mottagningen

Mottagningen får inte benämnas på ett sätt som kan leda till missförstånd eller förväxling med annan verksamhet. Vidare rekommenderas att namnet innehåller koppling till den geografiska plats där mottagningen är belägen.

Beräknad driftstart

Ange datum när sökanden planerar att påbörja utförande av uppdraget. Retroaktivt driftstartsdatum är inte möjligt. Slutligt datum för driftstart överenskommes mellan parterna vid ingåendet av avtalet. Notera i detta sammanhang att den Upphandlande Myndigheten kan behöva upp till 90 dagar från det att avtalet träder i kraft (dvs. från det att båda parter har undertecknat avtalet) för att färdigställa anslutningar till de IT-system som är nödvändiga för utförandet av uppdraget. När slutligt datum för driftstart överenskommes måste hänsyn tas till detta. (Se punkt 6.3 i Förlaga till avtal, Huvuddokument)

Verksamhetschef

Om den person som ska inneha rollen som verksamhetschef har ett legitimationsyrke ska detta anges under ”Legitimation”.

Verksamhetschef	
För- och efternamn	
Legitimation	
E-postadress	
Telefonnummer	

Odontologiskt ledningsansvarig

Nedanstående tabell ifylls om den person som utsetts till verksamhetschef inte uppfyller kraven på odontologiskt ledningsansvarig och sökanden därför utsett annan person till odontologiskt ledningsansvarig. Under "Legitimation" anges den ledningsansvariges legitimationsyrke.

Odontologiskt ledningsansvarig	
För- och efternamn	
Legitimation	
E-postadress	
Telefonnummer	

Medicinskt ledningsansvarig

Nedanstående tabell ifylls om verksamheten avser bedriva tandvård under narkos och den person som utsett till verksamhetschef inte uppfyller kraven på medicinskt ledningsansvarig och sökanden därför utsett annan person till medicinskt ledningsansvarig. Under "Legitimation" anges den ledningsansvariges legitimationsyrke.

Medicinskt ledningsansvarig	
För- och efternamn	
Legitimation	
E-postadress	
Telefonnummer	

Region Stockholm

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

ANSÖKNINGS-
BLANKETT

Diarienummer
PVN xxxx-xxxx

Tandläkare med bevis om specialistkompetens

Ange för- och efternamn samt specialistkompetens på tandläkare hos vårdgivaren som ska utföra uppdraget, per Inriktningsuppdrag (specialitet). Ange även hur många timmar per vecka tandläkaren med bevis om specialistkompetens ska finnas närvarande på mottagningen. Bevis om legitimation samt specialistkompetens ska bifogas ansökan.

Förnamn	**Efternamn**	**Specialistkompetens**	**Timmar/v**

Uteslutningsgrund hänförlig till verksamhets-chef/odontologiskt ledningsansvarig/medicinskt ledningsansvarig för mottagningen (avsnitt 4.1, punkterna 2 b., 3 b., 5 b. eller 6 b. i Ansöknings-inbjudan)

Sökanden ska, genom att sätta kryss i tillämplig ruta nedan ange om uteslutningsgrund enligt avsnitt 4, punkterna 2 b., 3 b., 5 b. eller 6 b. i Ansökningsinbjudan föreligger eller inte.

Uteslutningsgrund enligt någon av punkterna ovan föreligger	Ja ☐ Nej ☐

Om uteslutningsgrund enligt någon av punkterna 2 b., 3 b., 5 b. eller 6 b. i avsnitt 4.1 i Ansökningsinbjudan föreligger, dvs. om sökanden kryssat i Ja i rutan ovan, ska sökanden i rutan nedan kort beskriva de omständigheter som enligt sökandens bedömning utgör sådan uteslutningsgrund. Om beskrivning inte får plats i nedan ruta kan bilaga bifogas ansökan.

Beskrivning:

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

Intygande om att uteslutningsgrund enligt avsnitt 4.2 i Ansökningsinbjudan inte föreligger

Sökanden ska, genom att sätta kryss i rutorna nedan, intyga att sådana omständigheter som enligt punkt 4.2 i Ansökningsinbjudan utgör grund för att utesluta sökanden inte föreligger.

Sökanden intygar härmed	**Ja**
att Region Stockholm har rätt att med beaktande av de sanktioner som EU har beslutat om ingå avtal med sökanden inom Vårdvalet;	☐
att Region Stockholm har rätt att med beaktande av de sanktioner som EU har beslutat om köpa de tjänster som Vårdvalet omfattar från sökanden; och	☐
att Region Stockholm har rätt att med beaktande av de sanktioner som EU har beslutat om erlägga betalning till sökanden i enlighet med bestämmelserna i Förlaga till avtal, inklusive därtill hörande bilagor.	☐

Underleverantörer

Om sökanden avser att anlita sådan/-a underleverantör/-er som avses i avsnitt 6.3 i Ansökningsinbjudan ska sökanden fylla i tabellerna i **Bilaga till ansökningsblankett 1**.

Sökanden avser att anlita underleverantör/-er	Ja ☐

Utförandebeskrivning

Sökanden ska redogöra för hur sökanden avser att tillse att kraven och villkoren som anges i punkt 6.4 i Ansökningsinbjudan uppfylls. Redogörelsen ska bifogas som en bilaga till ansökan.

Redogörelsen är bifogad som bilaga till ansökan	Ja ☐

Joniserande strålning

Sökanden ska bifoga adekvata tillstånd till ansökan.

Sökanden kommer i sin verksamhet att använda joniserande strålning	Ja ☐ Nej ☐

Om ja, har sökanden erhållit giltigt och erforderligt tillstånd utfärdat av Strålsäkerhetsmyndigheten	Ja ☐ Nej ☐

och/eller anmält sin verksamhet till Strålsäkerhetsmyndigheten?	

Medicinska gaser

Sökanden kommer i sin verksamhet att nyttja medicinska gaser	Ja ☐ Nej ☐
Om ja, har sökanden en egen lokal gaskommitté eller ingår i en sådan?	Ja ☐ Nej ☐

Tandtekniska laboratorier

Tandtekniska laboratorier som sökanden anlitar är registrerade hos Läkemedelsverket eller motsvarande instans i andra länder inom EU/EES.	Ja ☐ Nej ☐

Åberopande av annat företags kapacitet

Om sökanden åberopar annat företags kapacitet enligt punkt 5.6 i Ansökningsinbjudan ska sökanden fylla i tabellerna nedan.

Sökanden åberopar annans kapacitet	☐
Kapacitet som åberopas	

Uppgifter om det företag vars kapacitet åberopas	
Företagets namn	
Organisationsnummer	
Postadress	
Postnummer och ort	

Godkännande av avtalsvillkor

Sökanden ska, genom att sätta kryss i rutan nedan, bekräfta att sökanden accepterar samtliga krav och villkor som anges i Förlaga till avtal, inklusive

samtliga därtill hörande bilagor, däribland Bilaga 4 (*Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*).

Sökanden bekräftar att sökanden accepterar samtliga krav och villkor som anges i Förlaga till avtal, inklusive samtliga därtill hörande bilagor, däribland Bilaga 4 (*Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*).	☐
Sökande tillämpar hygienkrav, riktlinjer för vårdhygien inom svensk tandvård (HOBIT) och checklistor enligt Svensk Förening för Vårdhygien.	☐
Sökande uppfyller kraven på digitala förmågor enligt punkt 4 i *Uppdragsbeskrivning*, vilket bland annat innebär att sökanden för journal digitalt.	☐

Bilagor till ansökan

Sökande ska till ansökan bifoga följande handlingar. Bilagorna ska markeras med bilagenummer.

Markera med ett kryss för att intyga att bilagan är bifogad		**Bilagenr.**
Beskrivning av ägarförhållanden med utdrag ur aktiebok eller motsvarande (det ska framgå vem/vilka som äger aktierna i företaget).	☐	
En utförandebeskrivning som redogör för hur sökanden avser att tillse att kraven och villkoren som anges i punkt 6.4 i Ansökningsinbjudan uppfylls.	☐	
En beskrivning av sökandens kvalitetsledningssystem i enlighet med punkt 5.4 Kvalitetsledningssystem i *Ansökningsinbjudan*.	☐	
Kopia av undertecknat/-de hyresavtal, utdrag ur fastighetsregistret (om sökande själv äger den fastighet/de fastigheter i vilka de lokaler där uppdraget ska utföras är belägna) eller annan handling som visar att sökanden har tillgång till och förfogar över lokalerna.	☐	
Kopia av legitimationsbevis för den person som utsetts till odontologiskt ledningsansvarig (kan vara den person som utsetts till verksamhetschef eller, om denne inte uppfyller kraven som	☐	

ställs på odontologiskt ledningsansvarig, annan av sökanden utsedd person).		
Kopia av legitimationsbevis och, för det fall verksamheten ska bedriva tandvård under narkos, även bevis om specialistkompetens för den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare.	☐	
Bevis om legitimation för tandläkare med bevis om specialistkompetens som ska utföra uppdraget, per Inriktningsuppdrag (specialitet).	☐	
En rekryteringsplan, anställningsavtal eller andra handlingar som på motsvarande sätt visar hur sökanden avser att säkerställa att kraven på personella resurser som anges i punkt 6.2 i *Ansökningsinbjudan* kommer att uppfyllas. Bevis om legitimation på de personella resurserna ska bifogas ansökan.	☐	
Intyg från tidigare arbetsgivare/uppdragsgivare och CV för den person som ska inneha rollen som verksamhetschef och, i förekommande fall, den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare, som visar att personen uppfyller kraven på verksamhetschef/odontologiskt ledningsansvarig tandläkare och, i förekommande fall, medicinskt ledningsansvarig läkare enligt punkt 5.3.1.1 i *Ansökningsinbjudan*.	☐	
Utdrag ur belastningsregistret[2] för företagets styrelse och för den person som sökanden utsett till verksamhetschef och, om denna inte uppfyller de krav som ställs på odontologiskt ledningsansvarig, den person som sökanden utsett till odontologiskt ledningsansvarig. Utdrag ur belastningsregistret ska inges i obrutet brev från polismyndigheten och får inte vara äldre än sex (6) månader räknat från dagen för inlämnande av ansökan.	☐	
Utdrag ur IVO:s vårdgivarregister som visar att sökanden är registrerad som vårdgivare.	☐	
Ifylld bilaga 4, *Krav gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*.	☐	

[2] Det registerutdrag som avses är ”Utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret”.

Beslut från Strålsäkerhetsmyndigheten om att verksamheten har tillstånd för utrustning med joniserande strålning/ Bekräftelse från Strålsäkerhetsmyndigheten på att verksamheten till myndigheten har anmält intra oralutrustning.	☐	
Blankett för registrering i Region Stockholms Elektroniska Katalog (EK).	☐	
Skriftlig redovisning som verifierar att kraven i punkt 5.5 Redovisning informationssäkerhet i *Ansökningsinbjudan* är uppfyllda.	☐	
Bifogas i tillämpliga fall: Om sökanden, eller någon sådan underleverantör som avses i punkt 6.3 i Ansökningsinbjudan och som sökanden avser att anlita, är ett bolag under bildande, ska sökanden till sin ansökan bifoga uppgift om diarienummer från Bolagsverket eller motsvarande register i Sverige eller i det land eller den stat där det bolag som är under bildande ska registreras.	☐	
Bifogas i tillämpliga fall: Om sökanden åberopar annans kapacitet, ska sökanden även till sin ansökan bifoga en bindande överenskommelse, ett bindande åtagande eller motsvarande som visar att sökanden kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.	☐	

Bifogas i tillämpligt fall:
Om sökanden avser att anlita sådan/-a underleverantör/-er som avses i punkt 6.3 ska sökanden till sin ansökan bifoga följande:

Markera med ett kryss för att intyga att bilagan är bifogad	
Kopia av legitimationsbevis för den person som hos respektive underleverantör innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare (kan vara den person som innehar rollen som verksamhetschef eller, om denne inte uppfyller kraven som ställs på odontologiskt ledningsansvarig tandläkare, annan person)	☐
Kopia på legitimationsbevis och bevis om specialistkompetens för den person som hos respektive underleverantör innehar rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare (kan vara den person som innehar rollen som verksamhetschef eller, om denne inte uppfyller kraven som ställs på medicinskt ledningsansvarig läkare, annan person)	☐

Intyg från tidigare arbetsgivare/uppdragsgivare och CV för den person som hos underleverantören innehar rollen som verksamhetschef och, om denne inte uppfyller kraven på medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig läkare/tandläkare, den person som hos underleverantören innehar rollen som medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig läkare/tandläkare, som visar att personen uppfyller kraven på verksamhetschef/ medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig läkare/tandläkare enligt punkt 6.3.4.2 i *Ansökningsinbjudan*.	☐
Utdrag ur belastningsregistret[3] för företagets styrelse och den person som hos respektive underleverantör innehar rollen som verksamhetschef och, om denna inte uppfyller de krav som ställs på medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig läkare/tandläkare, den person som hos respektive underleverantör innehar rollen som medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig läkare/tandläkare. Utdrag ur belastningsregistret ska inges i obrutet brev från polismyndigheten och får inte vara äldre än sex (6) månader räknat från dagen för inlämnande av ansökan	☐
Om sökanden avser att anlita sådan/-a underleverantör/-er som avses i punkt 6.3 i Ansökningsinbjudan ska sökanden ge in utdrag ur IVO:s vårdgivarregister som visar att underleverantören/-erna är registrerad/-e som vårdgivare.	☐
Om sökanden avser att anlita sådan/-a underleverantör/-er som avses i avsnitt 6.3 i Ansökningsinbjudan ska sökanden senast sex (6) månader efter det att beslut om godkännande av sökandens ansökan fattades inkomma med kopia på ingånget samarbetsavtal/uppdragsavtal avseende var och en av dessa underleverantörer.	☐
Beslut från Strålsäkerhetsmyndigheten om att underleverantörens/-ernas verksamhet har tillstånd för utrustning med joniserande strålning/ Bekräftelse från Strålsäkerhetsmyndigheten på att underleverantören/-erna till myndigheten har anmält intra oralutrustning.	☐

[3] Det registerutdrag som avses är ”Utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret”.

Om sökanden utgörs av en grupp av leverantörer ska även följande bifogas ansökan:

Uppgifter om namn och, i förekommande fall, organisationsnummer på de leverantörer som ingår i gruppen.	☐
Redovisning av vilken eller vilka av leverantörerna i gruppen som uppfyller respektive krav i avsnitt 4 och punkterna 5.1 – 5.2 i *Ansökningsinbjudan*.	☐
Redovisning som visar att i gruppen delaktiga leverantörer har lämnat bindande utfästelser att bilda ett gemensamt bolag med uppgift att genomföra samtliga åtaganden som omfattas av det uppdrag som ansökan omfattar.	☐
Registerutdrag eller annan dokumentation som visar att det gemensamma bolag som avses i punkt 3 i Ansökningsinbjudan, har bildats, uppfyller lagenligt ställda krav avseende aktiebolags-, handels- eller motsvarande register som förs i det land eller den stat där bolaget är etablerat samt är registrerat som vårdgivare i IVO:s vårdgivarregister.	☐

Underskrift

Ort och datum

Underskrift av behörig företrädare för sökanden

Namnförtydligande

Adress och telefon till den som skrivit under ansökan (om annan person än kontaktperson för ansökan)

Ansökan ska lämnas in elektroniskt via Upphandlingssystemet.

Utdrag ur belastningsregistret ska skickas till:

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Registrator
Box 30017
104 25 Stockholm

Ange ”Vårdval specialisttandvård för barn och ungdomar” på kuvertet.

Bilaga till ansökningsblankett 1 - Underleverantörer

Sökanden ska, genom att fylla i tabellerna nedan, ange samtliga underleverantörer som sökanden avser att anlita. Om sökanden avser att anlita fler underleverantörer än det finns tabeller nedan ska sökanden lägga till fler tabeller så att efterfrågade uppgifter om samtliga underleverantörer anges.

Underleverantör 1

Om den person som ska inneha rollen som verksamhetschef har ett legitimationsyrke ska detta anges under ”Verksamhetschefens legitimation”. Under “Medicinskt/odontologiskt ledningsansvariges legitimation” anges den ledningsansvariges legitimationsyrke.

Uppgifter om underleverantör	
Företagsnamn (vårdgivaren)	
Organisationsnummer	
Postadress	
Postnummer och ort	
Ange vilken/vilka del/-ar av uppdraget som underleverantören ska utföra	
Namn på underleverantörens verksamhetschef	
Verksamhetschefens legitimation	
Telefonnummer till verksamhetschefen	
E-postadress till verksamhetschefen	
Namn på odontologiskt ledningsansvarig tandläkare/medicinskt ledningsansvarig läkare hos underleverantören	
Medicinskt/odontologiskt ledningsansvarigs legitimation	
Telefonnummer till medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig	
E-postadress till medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig	

Sökanden ska, genom att sätta kryss i tillämplig ruta nedan, ange om sådana omständigheter som, enligt avsnitt 6.3.4.1, punkterna 1 a. – 3 a. och 1 b. – 3 b. i *Ansökningsinbjudan*, utgör grund för den Upphandlande myndigheten att byta ut underleverantör 1, föreligger eller inte hos underleverantör 1.

Sådana omständigheter som avses ovan föreligger hos underleverantör 1	Ja ☐ Nej ☐

Om någon eller några av de omständigheter som avses i avsnitt 6.3.4.1, punkterna 1 a. – 3 a. och/eller 1 b. – 3 b. i *Ansökningsinbjudan* föreligger, dvs. om sökanden kryssar i Ja i rutan i tabellen ovan, ska sökanden i för ändamålet avsedd ruta nedan kort beskriva dessa omständigheter. Om beskrivning inte får plats i nedan ruta kan bilaga bifogas ansökan.

Beskrivning:

Underleverantör 2

Om den person som ska inneha rollen som verksamhetschef har ett legitimationsyrke ska detta anges under ”Verksamhetschefens legitimation”. Under “Medicinskt/odontologiskt ledningsansvariges legitimation” anges den ledningsansvariges legitimationsyrke.

Uppgifter om underleverantör	
Företagsnamn (vårdgivaren)	
Organisationsnummer	
Postadress	
Postnummer och ort	
Ange vilken/vilka del/-ar av uppdraget som underleverantören ska utföra	
Namn på underleverantörens verksamhetschef	
Verksamhetschefens legitimation	
Telefonnummer till verksamhetschefen	
E-postadress till verksamhetschefen	

Namn på odontologiskt ledningsansvarig tandläkare/medicinskt ledningsansvarig läkare hos underleverantören	
Medicinskt/odontologiskt ledningsansvarigs legitimation	
Telefonnummer till medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig	
E-postadress till medicinskt/odontologiskt ledningsansvarig	

Sökanden ska, genom att sätta kryss i tillämplig ruta nedan, ange om sådana omständigheter som, enligt avsnitt 6.3.4.1, punkterna 1 a. – 3 a. och 1 b. – 3 b. i *Ansökningsinbjudan*, utgör grund för den Upphandlande myndigheten att byta ut underleverantör 2, föreligger eller inte hos underleverantör 2.

Sådana omständigheter som avses ovan föreligger hos underleverantör 2	Ja ☐ Nej ☐

Om någon eller några av de omständigheter som avses i avsnitt 6.3.4, punkterna 1 a. – 3 a. och/eller 1 b. – 3 b. i *Ansökningsinbjudan* föreligger, dvs. om sökanden kryssar i Ja i rutan i tabellen ovan, ska sökanden i för ändamålet avsedd ruta nedan kort beskriva dessa omständigheter. Om beskrivning inte får plats i nedan ruta kan bilaga bifogas ansökan.

Beskrivning:

FÖRLAGA TILL AVTAL

Specialisttandvård för barn och ungdomar

Innehåll

1 Inledning 5
2 Syfte 6
3 Definitioner 6
4 Avtalets uppbyggnad 8
4.1 Avtalshandlingar och deras inbördes ordning 8
4.2 Krav och åtaganden på Vårdgivarguiden och på Region Stockholms webbplats 9
5 Leverantörens allmänna åtaganden 10
6 Avtalsperiod, Uppstartsperiod och Driftstart 11
6.1 Avtalets ikraftträdande och upphörande 11
6.2 Uppstartsperiod 12
6.3 Driftstart 14
7 Lokaler 14
7.1 Krav avseende lokaler 14
7.2 Byte av lokaler 15
7.3 Utökning av mottagningar 16
7.4 Krav avseende fysisk säkerhet i lokalerna 18
8 Systematiskt kvalitetsarbete 18
8.1 Kvalitetsledningssystem 18
8.2 Klagomålshantering m. m. 19
9 Uppföljning 20
9.1 Uppföljningsmöten 20
9.2 Fördjupad uppföljning (revision) 21
9.3 Andra uppföljningsåtgärder 22
10 Ansvar för avtalsbrott och påföljder 23
10.1 Leverantörens ansvar vid försening 23
10.2 Leverantörens ansvar vid andra avtalsbrott än försening 24
10.3 Vitesgrundande Belopp 26
10.4 Särskilda bestämmelser om viten vid vissa typer av avtalsbrott 27
10.5 Särskilda bestämmelser om avstängning från digitala tjänster och system 28
10.6 Kvittning 30
10.7 Beställarens ansvar vid Beställarens försening 30
10.8 Beställarens ansvar vid andra avtalsbrott 30
10.9 Ansvarsbegränsningar 30
11 Informationssäkerhet och IT-miljö 32
11.1 Informationssäkerhet 32
12 Behandling av personuppgifter 34
12.1 Omfattning 34
12.2 Ansvar och instruktion 34

12.3 Säkerhetsåtgärder och sekretess m.m. 36
12.4 Villkor för användande av Inera AB:s digitala tjänster 37
13 Hållbarhet 38
13.1 Miljökrav 38
13.2 Hållbara leveranskedjor 41
13.3 Arbetsrättsliga krav 41
14 Underleverantörer 41
14.1 Begränsning av rätten att anlita underleverantör 41
14.2 Inhämtande av godkännande 41
14.3 Leverantörens ansvar och förpliktelser 45
14.4 Beställarens rätt att kräva utbyte av underleverantör 48
14.5 Anmälningsskyldighet vid upphörande att anlita Vårdgivarunderleverantör 50
15 Försäkringar 50
16 Ändrade ägarförhållanden 50
17 Särskilt om effekten av sanktioner beslutade av EU 51
18 Ändringar i Avtalet 53
19 Marknadsföring och information 54
20 Åtaganden vid allvarlig händelse, extraordinär händelse och höjd beredskap 55
20.1 Allmänna åtaganden 56
20.2 Åtaganden vid särskild händelse och extraordinär händelse 56
20.3 Åtaganden vid höjd beredskap 57
20.4 Deltagande i planering 58
20.5 Upprätthållande av robusta tekniska försörjningssystem 59
20.6 Tillgänglighet via telefon för Beställaren 59
21 Force majeure 59
22 Förtida upphörande av Avtalet 60
22.1 Beställarens rätt att säga upp Avtalet 60
22.2 Leverantörens rätt att säga upp Avtalet 63
22.3 Skriftlighetskrav vid förtida uppsägning av Avtalet 64
23 Ansvar och åtaganden inför, i samband med och efter Avtalets upphörande 64
24 Tillämplig lag och tvister 65
25 Övrigt 66
25.1 Kontaktpersoner 66
25.2 Meddelanden 66
25.3 Meddelarfrihet 67
25.4 Allmänhetens insyn 67
25.5 Avstående av rättighet 68
25.6 Överlåtelse av Avtalet 68
25.7 Bestämmelses ogiltighet 68

25.8 Mervärdesskatt (moms) 68

Mellan

1. Region Stockholm, organisationsnummer 232100–0016, genom primärvårdsnämnden, (”Beställaren”), samt
2. [Ange namn på Leverantören], organisationsnummer [ange Leverantörens organisationsnummer], (”Leverantören”), [Ange Leverantörens adress och postnummer]

har slutits följande

Avtal om specialisttandvård för barn och ungdomar enligt lag om valfrihetssystem

Beställaren och Leverantören benämns nedan gemensamt ”Parterna” och var och en för sig ”Part”.

1 Inledning

Beställaren tillämpar ett valfrihetssystem vad gäller specialisttandvård för barn och ungdomar benämnt (”Vårdvalet”), enligt lag (2008:962valfrihetssystem. Leverantören har lämnat in en ansökan om att få delta i Valfrihetssystemet och Beställaren har genom beslut den [datum] godkänt Leverantörens ansökan.

Mot bakgrund av ovanstående har Parterna ingått detta Avtal genom vilket Beställaren uppdrar åt Leverantören och Leverantören åtar sig att tillhandahålla tandvårdstjänster inom ramen för Vårdvalet. Det närmare innehållet i och omfattningen av de tandvårdstjänster som omfattas av Vårdvalet framgår av Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning*. Vilka av dessa tandvårdstjänster som ingår i Leverantörens uppdrag enligt Avtalet kan variera under avtalsperioden. De tandvårdstjänster som vid var tid omfattas av Leverantörens uppdrag enligt Avtalet framgår av Bilaga 2, *Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar som vid var tid omfattas av Avtalet*.

Beställaren lämnar inga utfästelser eller garantier avseende mängd/volym, till exempel patient- eller besöksvolym, under avtalsperioden.

2 Syfte

Syftet med detta Avtal är att säkerställa patientsäker, ändamålsenlig och effektiv tandvård för framtiden, vilket bland annat men inte uteslutande innefattar:

i. att de tandvårdstjänster som vid var tid omfattas av Uppdraget utförs i enlighet med vad som anges i Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning*;
ii. att skapa förutsättningar för gemensamt förbättringsarbete genom samarbeten kring effektivt utnyttjande och utveckling av de tandvårdstjänster som vid var tid omfattas av Uppdraget; och
iii. att de tandvårdstjänster som vid var tid omfattas av Uppdraget hela tiden och i alla delar utförs på ett etiskt, kvalitativt och ekonomiskt effektivt sätt.

3 Definitioner

I detta Avtal ska följande begrepp ha nedan angiven innebörd, såvida inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat.

Avtal/-et	Avser detta Huvuddokument jämte dess bilagor och övriga handlingar som anges i punkt 4, vilka samtliga utgör en integrerad del därav, samt de ändringar i och tillägg till dessa handlingar som genomförs i enlighet med bestämmelserna om ändringar och tillägg i dessa handlingar.
Arbetsdag	Avser helgfri måndag till och med fredag. Midsommarafton, julafton och nyårsafton likställs med helgdag.
Befrielsegrund	Har den betydelse som anges i punkt 21, *Force majeure*.
Beställaren	Avser Region Stockholm, org. nr 232100–0016, genom primärvårdsnämnden.

Driftstart	Avser den dag från och med vilken Leverantören enligt Avtalet ska utföra Uppdraget.
Huvuddokumentet	Avser denna avtalshandling, exklusive bilagor.
Inriktningsuppdrag	Avser de tandvårdstjänster som anges under punkt 1.2.2 i Bilaga 1, Uppdragsbeskrivning.
Leverantören	Avser den leverantör som Beställaren ingått detta Avtal med, se inledningen till Avtalet.
LOU	Avser lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LOV	Avser lag (2008:962) om valfrihetssystem.
Regionens IT-miljö	Den tekniska miljö, hos Region Stockholm eller tredje part, som Region Stockholm använder för att nyttja, ta emot, leverera eller på annat sätt behandla data.
Nedsatt Belopp	Har den betydelse som anges i punkt 10.2.1.
Uppdraget	Avser det eller de Inriktningsuppdrag som Leverantören vid var tid innehar.
Uppstartsperiod/en	Avser tiden från och med att Avtalet träder i kraft, enligt vad som anges i punkt 6.1, fram till Driftstart, under vilken tid Leverantören ska vidta de förberedande åtgärder som är nödvändiga för att kunna utföra Uppdraget från och med Driftstart.
Vårdgivarunderleverantör	Avser underleverantör/-er i. som Leverantören anlitar för att direkt medverka vid utförandet av Uppdraget; och ii. som själv/-a, enligt gällande lagstiftning, är att betrakta som vårdgivare.
Vårdvalet	Har den betydelse som anges i punkt 1, *Inledning*.

Vitesgrundande Belopp	Har den betydelse, och fastställs på det sätt som anges i punkt 10.3, *Vitesgrundande Belopp*.
Vårdgivarguiden	Vårdgivarguiden (www.vardgivarguiden.se) är en webbplats för information och tjänster till vårdgivare som tillhandahåller tandvårdstjänster till Region Stockholm. Där finns även styrdokument för vårdgivare och, där så uttryckligen anges i Avtalet, krav och åtaganden som Leverantören är skyldig att iaktta och uppfylla.

4 Avtalets uppbyggnad

4.1 Avtalshandlingar och deras inbördes ordning

Följande handlingar utgör Parternas fullständiga överenskommelse avseende Uppdraget och det som detta Avtal i övrigt reglerar. Handlingarna, som ersätter samtliga tidigare skriftliga och muntliga åtaganden, kompletterar varandra och ska vid motstridigheter sinsemellan, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat, ha företräde i den ordning som följer:

1. Skriftliga ändringar av och tillägg till detta Avtal
2. Detta Huvuddokument jämte nedan angivna bilagor, inkluderande de anvisningar, krav och åtaganden på Vårdgivarguiden och Region Stockholms webbplats som Leverantören enligt uttryckliga bestämmelser i detta Avtal är skyldig att efterleva och uppfylla vid utförandet av sina åtaganden enligt Avtalet.

Vid motstridighet inom en och samma handling som utgör del av Avtalet ska en mer specifik reglering av en viss fråga äga företräde framför en generell reglering av samma fråga och text äga företräde framför bild.

Bilagor:

Bilaga 1: Uppdragsbeskrivning

Bilaga 2: Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar som vid var tid omfattas av Avtalet.

I Bilaga 2 anges det eller de Inriktningsuppdrag som Leverantören vid var tid innehar samt de mottagningar i vilka Uppdraget vid var tid ska utföras. Om Leverantören, i enlighet med bestämmelserna därom i Avtalet, under avtalsperioden byter ut eller lägger till mottagningar i vilka Uppdraget ska utföras ska en ny Bilaga 2 upprättas och undertecknas av Parterna. Den nya Bilaga 2 utgör därefter avtalsinnehåll och ersätter tidigare Bilaga 2 som utgår.

Bilaga 3: Ersättningsvillkor

Bilaga 4: Krav gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler

Bilaga 5: Miljökrav

Bilaga 6: Uppförandekod för leverantörer

Därutöver innehåller Avtalet krav och åtaganden på Vårdgivarguiden och/eller på Region Stockholms webbplats som Leverantören enligt uttryckliga bestämmelser i detta Avtal är skyldig att uppfylla och efterleva.

4.2 Krav och åtaganden på Vårdgivarguiden och på Region Stockholms webbplats

Leverantören ska utföra sina åtaganden enligt Avtalet i enlighet med de vid de för Uppdraget relevanta och var tid tillämpliga och gällande riktlinjer, regelverk och anvisningar som finns på Vårdgivarguiden och/eller på Region Stockholms webbplats. Dessa riktlinjer, regelverk och anvisningar innehåller krav och åtaganden som utgör avtalsinnehåll. Leverantören ansvarar för att löpande hålla sig uppdaterad om innehållet i de vid var tid gällande för Uppdraget relevanta riktlinjerna, regelverken och anvisningarna på Vårdgivarguiden och på Region Stockholms webbplats.

Beställaren ansvarar för att samtliga för Avtalet relevanta uppgifter på Vårdgivarguiden och på Region Stockholms webbplats är uppdaterade och korrekta.

5 Leverantörens allmänna åtaganden

Leverantören ska utföra Uppdraget i enlighet med:

- detta Avtal, inkluderande de för Avtalet relevanta, och vid var tid gällande riktlinjer, regelverk och anvisningar som finns på Vårdgivarguiden och på Region Stockholms webbplats; och
- samtliga för Uppdraget, och för Leverantörens övriga åtaganden enligt Avtalet, tillämpliga, och vid var tid gällande lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter.

Leverantören ska utföra Uppdraget med den omsorg och skicklighet som Beställaren har anledning att förvänta sig av en erfaren, professionell och ansvarstagande vårdgivare.

Leverantören ska under hela avtalsperioden vara registrerad för F-skatt.

Leverantören ansvarar under hela avtalsperioden för att det hos Leverantören eller, i förekommande fall, hos företag vars kapacitet Leverantören åberopat inte föreligger sådana omständigheter som, om de förelegat eller Beställaren känt till att de förelåg vid Leverantörens ansökan till Vårdvalet, skulle ha medfört rätt för Beställaren att utesluta Leverantören från Vårdvalet (se punkt 4.1 i Ansökningsinbjudan). Till klargörande anges att det föregående inte gäller sådana omständigheter som förelåg vid Leverantörens ansökan till Vårdvalet och som Leverantören kan visa att Beställaren, i samband med Leverantörens ansökan till Vårdvalet, hade kännedom om och trots detta godkände Leverantörens ansökan till Vårdvalet.

Leverantören ska ansöka om, erhålla och vidmakthålla, samt, i tillämpliga fall, tillse att företag vars kapacitet Leverantören åberopat i sin ansökan till Vårdvalet och/eller av Leverantören anlitad underleverantör ansöker om, erhåller och vidmakthåller, samtliga tillstånd som är nödvändiga för

Uppdragets utförande. Sådana tillstånd ska ha erhållits senast vid Driftstart. Leverantören ska på Beställarens begäran översända bevis för att Leverantören, företag vars kapacitet Leverantören åberopat och/eller av Leverantören anlitad underleverantör har erforderliga tillstånd.

Leverantören ansvarar för att Leverantören, eller, i förekommande fall, företag vars kapacitet Leverantören åberopat, under hela avtalsperioden uppfyller de för Leverantören, vid var tid gällande, kraven på ekonomisk och finansiell ställning och, i tillämpliga fall och delar, teknisk och yrkesmässig kapacitet som anges i Ansökningsinbjudan.

Leverantören ska utföra Uppdraget som en självständig aktör och har inte rätt att företräda Beställaren utöver vad som uttryckligen framgår av detta Avtal.

Leverantören ska redovisningsmässigt hålla alla delar av Leverantörens verksamhet som inte omfattas av Uppdraget enligt detta Avtal tydligt avskild från den del av Leverantörens verksamhet som omfattas av Uppdraget. Till undvikande av missförstånd gäller detta inklusive men inte begränsat till information och uppgifter, oavsett i vilken form de förekommer, kopplat till Leverantörens bokföring, läkemedelsförskrivning och journalföring.

6 Avtalsperiod, Uppstartsperiod och Driftstart

6.1 Avtalets ikraftträdande och upphörande

Avtalet träder i kraft när det har undertecknats av båda Parter och gäller därefter tills vidare med tolv (12) månaders uppsägningstid från Beställarens sida och med sex (6) månaders uppsägningstid från Leverantörens sida. Uppsägning enligt vad som anges i det föregående kan avse Avtalet i dess helhet eller de delar av Avtalet som avser ett Valbart Uppdrag.

Uppsägning enligt ovan ska, för att vara giltig, ske skriftligen på för verksamheten avsedd uppsägningsblankett och skickas till Beställaren via post eller e-post.

Oaktat vad som anges ovan om avtalsperiod och uppsägningstid, gäller följande.

- För det fall Avtalet träder i kraft efter det att Beställaren sagt upp samtliga andra avtal inom Vårdvalet till upphörande vid en och samma tidpunkt, upphör även detta Avtal vid samma tidpunkt som övriga avtal inom Vårdvalet.
- För det fall Leverantören inom ramen för detta Avtal erhåller ett Valbart Uppdrag efter det att Beställaren sagt upp samma Valbara Uppdrag i samtliga andra avtal inom Vårdvalet till upphörande vid en och samma tidpunkt, upphör även det Valbara Uppdraget i detta Avtal att gälla vid samma tidpunkt som samma Valbara Uppdrag upphör i övriga avtal inom Vårdvalet.

Därutöver har Part rätt att säga upp Avtalet till förtida upphörande i enlighet med bestämmelserna därom i punkt 22.

6.2 Uppstartsperiod

6.2.1 Allmänt

Avtalsperioden inleds med en Uppstartsperiod. Uppstartsperioden löper från och med det datum då Avtalet träder i kraft till Driftstart och ska, om Parterna inte överenskommer om annat, uppgå till minst fyra (4) veckor.

Under Uppstartsperioden utgår ingen ersättning till Leverantören.

Under Uppstartsperioden ska Leverantören, på egen bekostnad, vidta samtliga åtgärder som krävs för att tillhandahålla de tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget, i den omfattning och i enlighet med de krav som anges i Avtalet, från och med Driftstart.

Åtgärder och krav till säkerställande av Uppdragets rätta utförande ska, om inte annat uttryckligen anges i punkt 6.2.2 nedan eller specifikt

överenskommits mellan Parterna, ha vidtagits/uppfyllts senast vid Driftstart.

6.2.2 Krav som ska vara uppfyllda före Driftstart

Följande krav ska vara uppfyllt senast vid den tidpunkt som anges nedan:

I punkt 7 återfinns de villkor och krav som gäller avseende de lokaler i vilka Uppdraget ska utföras. Där framgår också vid vilka tidpunkter dessa villkor och krav senast ska vara uppfyllda.

Om Leverantören inte uppfyller krav enligt ovan senast vid den tidpunkt som gäller för kravet föreligger försening, varvid bestämmelserna i punkt 10.1 blir tillämpliga.

6.2.3 Informationsskyldighet under Uppstartsperioden

Leverantören ska under Uppstartsperioden löpande informera Beställarens kontaktperson om hur uppstartsprocessen fortlöper och de åtgärder som vidtas av Leverantören för att säkerställa att Uppdraget kan utföras från och med Driftstart. Leverantören ska omedelbart informera Beställaren om omständigheter som kan medföra att Driftstarten försenas.

6.2.4 Uppföljningsmöte inför Driftstart

Beställaren kommer cirka två (2) veckor före Driftstart att genomföra en uppföljning vid vilken det åligger Leverantören att visa att Leverantören kommer att kunna utföra Uppdraget, i den omfattning och enligt de villkor som anges i detta Avtal, från och med Driftstart. Den av Leverantören utsedda verksamhetschefen och, i förekommande fall, den som är odontologiskt ledningsansvarig och, i förekommande fall, den som är medicinskt ledningsansvarig ska delta på detta möte.

Om Leverantören, enligt Beställarens skäliga bedömning, inte kan göra sannolikt att Leverantören kommer att kunna utföra Uppdraget, i den omfattning och enligt de villkor som anges i detta Avtal, från och med Driftstart har Beställaren rätt, men ingen skyldighet, att senarelägga Driftstart.

Om det står klart att Leverantören, även om det ännu inte föreligger någon försening enligt punkt 10.1, inte kommer att kunna utföra Uppdraget i enlighet med kraven i detta Avtal från och med Driftstart har Beställaren

rätt, men ingen skyldighet, att säga upp Avtalet i enlighet med bestämmelserna därom i punkt 22.1.2 a).

6.3 Driftstart

Parterna är överens om att Leverantören, om inte annat följer av bestämmelserna om senareläggning av Driftstart i punkt 6.2.4 ovan, ska tillhandahålla Uppdraget från och med [Parterna överenskommer i samband med Avtalets ingående om datum för Driftstart som anges här. Notera att Beställaren kan behöva viss tid från Avtalets ikraftträdande (dvs. från det att båda Parter har undertecknat Avtalet) för att färdigställa Leverantörens anslutningar till de IT-system som är nödvändiga för utförandet av Uppdraget. Datum för Driftstart behöver anpassas efter detta.].

7 Lokaler

7.1 Krav avseende lokaler

Uppdraget ska i sin helhet utföras i de lokaler som Leverantören angett i sin ansökan till Vårdvalet och/eller, om byte av lokaler eller utökning av mottagningar med nya lokaler godkänts av Beställaren i enlighet med bestämmelserna därom i punkt 7.2 nedan (Byte av lokaler) eller punkt 7.3 nedan (Utökning av mottagningar), i de nya lokaler som godkänts av Beställaren.

Av Bilaga 2, *Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar som vid var tid omfattas av Avtalet*, framgår i vilka lokaler Uppdraget vid var tid får utföras.

Leverantören ansvarar för att de lokaler i vilka Uppdraget ska utföras är ändamålsenliga och lämpliga för Uppdraget.

Leverantören ska senast fyra (4) veckor före Driftstart ha tillgång till och förfoga över de lokaler där Uppdraget ska utföras. Leverantören ansvarar för att dessa lokaler senast vid denna tidpunkt, och därefter under hela avtalsperioden, uppfyller samtliga krav i Avtalet, inkluderande utan

begränsning kraven i Bilaga 4, *Krav gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*.

Om Uppdraget ska utföras i lokaler belägna på flera olika fysiska platser/adresser ska Leverantören tillhandahålla ifyllda bilagor enligt ovan för var och en av dessa fysiska platser/adresser. Om Uppdraget ska utföras i flera skilda, icke sammanhängande lokaler på en och samma fysiska plats/adress ska Leverantören tillhandahålla ifyllda bilagor enligt ovan för var och en av de skilda (icke sammanhängande) lokalerna.

På Beställarens anmodan ska Leverantören ge in kopia av hyresavtal, utdrag ur fastighetsregistret eller annan/andra handling/-ar, som visar att Leverantören förfogar över de lokaler i vilka Uppdraget ska utföras.

Till undvikande av eventuella missförstånd anges att kraven avseende lokaler ovan, med det undantag som anges nedan, gäller för samtliga de lokaler i vilka Uppdraget ska utföras. Bestämmelser om vad som gäller avseende anlitande av underleverantörer finns i avsnitt 14 nedan.

Beställaren har rätt att när som helst under avtalsperioden, själv eller genom av Beställaren anlitad tredje man, genom fysisk inspektion eller på annat sätt, kontrollera att kraven som ställs på lokalerna i Avtalet är uppfyllda. Leverantören ska därför på Beställarens begäran ge Beställaren, och/eller av Beställaren anlitad tredje man, - eller, i förekommande fall, tillse att av Leverantören anlitad underleverantör ger Beställaren och/eller av Beställaren anlitad tredje man - tillträde till lokalerna för att fysiskt inspektera dessa i syfte att kontrollera att samtliga krav är uppfyllda.

7.2 Byte av lokaler

Leverantören har inte rätt att under avtalsperioden, utan att först ha inhämtat Beställarens skriftliga godkännande, byta ut de lokaler i vilka Uppdraget, helt eller delvis, utförs. Om Leverantören under avtalsperioden planerar att byta ut någon av de lokaler i vilka Uppdraget utförs ska Leverantören informera Beställaren skriftligen därom senast fyra (4) månader innan planerat byte ska ske.

Leverantören ska tillhandahålla Beställaren all information om de nya lokalerna som är nödvändig för att Beställaren ska kunna bedöma om de nya lokalerna uppfyller kraven på lokaler i Avtalet. Det innebär bland annat

att Leverantören, på motsvarande sätt som för de ursprungliga lokalerna, ska tillhandahålla bevis för att de nya lokalerna uppfyller kraven i Bilaga 4, *Krav gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*. Leverantören ska vidare på anmodan från Beställaren tillhandahålla bevis för att Leverantören, från och med det datum då bytet av lokaler är planerat att ske kommer att förfoga över de nya lokalerna. Om Beställaren begär det ska Leverantören ge Beställaren, och/eller av Beställaren anlitad tredje man, tillträde till de nya lokalerna för att fysiskt inspektera dessa i syfte att kontrollera att samtliga krav som ställs på lokaler i Avtalet är uppfyllda. Om de nya lokalerna, enligt Beställarens skäliga bedömning, inte uppfyller kraven på lokaler i Avtalet kan Beställaren besluta att inte godkänna de nya lokalerna.

Vad som ovan anges om byte av lokaler gäller också om Leverantören, själv eller genom av Leverantören anlitad underleverantör, avser att utföra Uppdraget i nya lokaler belägna på samma adress som de lokaler som tidigare godkänts av Beställaren.

Om Beställaren godkänner de nya lokalerna och därmed bytet till dessa lokaler kommer Beställaren att till Leverantören översända en uppdaterad Bilaga 2, *Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar som vid var tid omfattas av Avtalet,* där de nya lokalerna har lagts till och de utbytta lokalerna anges som avslutade. Leverantören ska underteckna den uppdaterade av Beställaren översända förteckningen och återsända den till Beställaren. Leverantören får inte påbörja utförande av Uppdraget i de nya lokalerna förrän av Leverantören undertecknad uppdaterad förteckning har kommit Beställaren tillhanda enligt bestämmelserna i punkt 25.2 (*Meddelanden)*.

Om Leverantören under avtalsperioden byter ut de lokaler, i vilka Uppdraget utförs i strid med bestämmelserna ovan har Beställaren rätt att säga upp Avtalet i enlighet med bestämmelserna i punkt 22.1.1.

7.3 Utökning av mottagningar

Leverantören har inte rätt att under avtalsperioden, utan Beställarens godkännande, lägga till mottagningar i vilka Uppdraget ska utföras. Om Leverantören under avtalsperioden planerar att lägga till mottagningar i

vilka Uppdraget ska utföras ska Leverantören skriftligen ansöka därom senast fyra (4) månader innan de nya lokalerna planeras att tas i bruk för utförande av Uppdraget.

En förutsättning för att Beställaren ska godkänna att tandvårdstjänster inom Vårdvalet tillhandahålls vid flera mottagningar är att dessa ska ha ett (1) gemensamt tillstånd från IVO (gäller endast privata vårdgivare), tillämpa ett (1) gemensamt patientjournalsystem och ha ett (1) gemensamt kvalitetsledningssystem.

Leverantören ska tillhandahålla Beställaren all information om de nya lokalerna som är nödvändig för att Beställaren ska kunna bedöma om de nya lokalerna uppfyller kraven på lokaler i Avtalet. Det innebär bland annat att Leverantören, på motsvarande sätt som för de ursprungliga lokalerna, ska tillhandahålla bevis för att de nya lokalerna uppfyller kraven i Bilaga 4, *Krav gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*. Leverantörens ska vidare på anmodan från Beställaren tillhandahålla bevis för att Leverantören, från och med det datum då de nya lokalerna planeras tas i bruk, kommer att förfoga över de nya lokalerna. Om Beställaren begär det ska Leverantören ge Beställaren, och/eller av Beställaren anlitad tredje man, tillträde till de nya lokalerna för att fysiskt inspektera dessa i syfte att kontrollera att samtliga krav som ställs på lokaler i Avtalet är uppfyllda. Om de nya lokalerna, enligt Beställarens skäliga bedömning, inte uppfyller kraven på lokaler i Avtalet kan Beställaren besluta att inte godkänna de nya mottagningarna.

Om Beställaren godkänner de nya lokalerna och därmed tillägget av dessa mottagningar kommer Beställaren att till Leverantören översända en uppdaterad Bilaga 2, *Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar som vid var tid omfattas av Avtalet*, där de nya lokalerna har lagts till. Leverantören ska underteckna den uppdaterade av Beställaren översända förteckningen och återsända den till Beställaren. Leverantören får inte påbörja utförande av Uppdraget i de nya lokalerna förrän av Leverantören undertecknad uppdaterad förteckning har kommit Beställaren tillhanda enligt bestämmelserna i punkt 25.2 (Meddelanden).

7.4 Krav avseende fysisk säkerhet i lokalerna

Leverantören ska ha ett dokumenterat arbete kring fysisk säkerhet för personer som vistas i de lokaler där Uppdraget ska utföras, inkluderande lokalernas entréer och utrymningsvägar. Leverantören, eller i förekommande fall underleverantören, ska säkerställa att obehöriga inte bereds tillträde till väntrum och vårdutrymmen som finns i lokalerna.

Leverantören ska ha dokumenterade rutiner för att skydda patienter och medarbetare som vistas i lokalerna i händelse av hot, våld, brand eller liknande incidenter. Dessa rutiner ska minst innehålla rutiner för ut- och inrymning samt larmning.

Leverantören ska på anmodan av Beställaren ge in kopior av säkerhetspolicy, rutiner och/eller andra handlingar som visar att kraven i denna punkt 7.4 är uppfyllda.

8 Systematiskt kvalitetsarbete

8.1 Kvalitetsledningssystem

Leverantören ska, för de delar av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget, ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). Leverantören ansvarar för att ett sådant ledningssystem upprätthålls under hela avtalsperioden.

Leverantören ska med stöd av ledningssystemet:

i. planera, leda och kontrollera de delar av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget så att god vård upprätthålls (egenkontroll);
ii. vidta åtgärder för att förebygga vårdskador;
iii. identifiera risker och vidta riskförebyggande åtgärder;
iv. utreda händelser som medfört att vårdskada uppstått eller att risk för vårdskada uppstått; och
v. i övrigt bedriva ett systematiskt förbättringsarbete.

Leverantören är skyldig att på begäran från Beställaren inkomma med skriftlig redovisning och dokumentation som verifierar att kraven i denna punkt 8.1 uppfylls.

8.2 Klagomålshantering m. m.

Leverantören ska ha rutiner för att ta emot och besvara klagomål och synpunkter från patienter och deras närstående på de delar av Leverantörens verksamhet som är involverade i utförandet av Uppdraget. Leverantören ska vidare ha rutiner för att säkerställa att inkomna synpunkter beaktas och behandlas som en del i Leverantörens systematiska kvalitetsarbete.

Leverantören ska säkerställa att Leverantörens patienter får information om klagomålshantering hos Leverantören samt om Patientnämndens och inspektionen för vård och omsorgs (IVO) verksamhet.

På Leverantörens webbsida och på 1177.se ska tydligt framgå hur synpunkter och klagomål kan rapporteras.

Leverantören ska snarast, på egen bekostnad, ge Patientnämnden eller IVO den information som dessa organisationer efterfrågar i ärenden som rör tandvård som omfattas av Uppdraget.

Leverantören ska utan dröjsmål informera Beställaren om det gjorts anmälan till IVO (klagomål, lex Maria, anmälan av legitimerad personal) som är relaterad till Uppdraget eller Leverantörens utförande därav. Leverantören ska till Beställaren överlämna en kopia av den utredning som Leverantören genomför med anledning av anmälan. Kopia av utredningen (inklusive, i förekommande fall, händelseanalys och/eller riskanalys) ska överlämnas till Beställaren inom tio (10) Arbetsdagar från det att utredningen är färdigställd.

Leverantören ska aktivt medverka till att avvikelser som uppstått inom tandvården uppmärksammas och hanteras i enlighet med gällande regelverk oavsett hos vilken vårdgivare eller var i vårdkedjan avvikelsen har uppstått.

9 Uppföljning

Beställaren kommer att följa upp Leverantörens utförande av Uppdraget i syfte att kontrollera att Leverantören uppfyller sina åtaganden enligt Avtalet.

Beställaren har därutöver, i egenskap av huvudman för den tandvård som omfattas av Uppdraget, ett ansvar för att identifiera förbättringsmöjligheter samt att förbättra och utveckla kvaliteten inom den tandvård som omfattas av Uppdraget. Uppföljningen syftar därför också till att utgöra underlag för utveckling och förbättring av kvaliteten inom det vårdområde som Uppdraget avser samt att utifrån det kunna anpassa styrmedlen så som kvalitetsindikatorer och nyckeltal.

Beställaren har rätt att offentliggöra resultaten av genomförda uppföljningar i syfte att stimulera öppna jämförelser, erfarenhetsutbyte och kvalitets- och förbättringsarbete samt ge underlag för eventuell rankning av utförare. Beställaren kommer inte att offentliggöra, eller på annat sätt för tredje man avslöja, information i strid med vid var tid gällande lagstiftning om offentlighet och sekretess, lagstiftning om skydd för personlig integritet och/eller annan lagstiftning som innebär begränsningar avseende vad tredje man har rätt att ta del av.

Resultaten av genomförda uppföljningar kommer att återrapporteras till Leverantören. Återrapportering kan ske skriftligen eller muntligen vid digitalt eller fysiskt möte som Beställaren kallar till. Beställaren beslutar i varje enskilt fall hur återrapportering ska ske.

9.1 Uppföljningsmöten

Beställaren har rätt att när som helst under avtalsperioden genomföra uppföljningsmöten i syfte att följa upp Leverantörens utförande av Uppdraget. Om Beställaren avser att genomföra ett uppföljningsmöte ska Beställaren skicka en skriftlig kallelse till Leverantören. Kallelsen ska skickas minst tio (10) Arbetsdagar innan uppföljningsmötet ska äga rum. Av kallelsen ska tid och plats samt huvudsaklig agenda för uppföljningsmötet framgå.

Leverantören är skyldig att delta i de uppföljningsmöten som Beställaren kallar till.

9.2 Fördjupad uppföljning (revision)

Beställaren har rätt att genomföra fördjupad uppföljning i syfte att kontrollera och följa upp att Leverantören uppfyller sina åtaganden enligt detta Avtal, att möjliggöra en analys av vilka ekonomiska incitament som kan ligga bakom Leverantörens beslut om remisser till offentligt finansierad vård samt att säkerställa att det inte förekommer någon sammanblandning av offentlig- och privatfinansierad verksamhet i strid med detta Avtal.

Leverantören ska inom skälig tid efter Beställarens skriftliga begäran om fördjupad uppföljning ge Beställaren tillträde och tillgång till

i. Leverantörens lokaler under normal arbetstid;
ii. Leverantörens personal, såväl hos Leverantören anställd personal som av Leverantören anlitad personal, som är verksam inom Uppdraget;
iii. data, system och handlingar hänförliga till Uppdraget, inkluderande utan begränsning relevanta journalhandlingar, vilket kan innefatta utvalda patienters journaler i dess helhet, och bokföringssystem;
iv. särskilda ekonomiska redovisningar, samt särskilda redovisningar om väntetider och prioriteringar, inklusive men inte begränsat till sådana redovisningar som avser Leverantörens hela verksamhet, dvs. även verksamhet som inte omfattas av detta Avtal; samt
v. andra data, system och handlingar som Beställaren behöver för att kunna utföra en effektiv och ändamålsenlig kontroll av att Leverantören uppfyller sina åtaganden enligt Avtalet.

Vid fördjupad uppföljning kan Beställaren använda egen personal, eller tredje man som Beställaren anvisar, samt Region Stockholms interna eller externa revisorer eller berörda myndigheter i den mån det är relevant. Dessa ska alla ges samma rätt till tillträde och tillgång som Beställaren.

I händelse av akut behov av att genomföra fördjupad uppföljning, t.ex. om påkallat av myndighet eller vid misstanke om väsentligt avtalsbrott från

Leverantörens sida, ska Beställaren äga rätt att genomföra sådan fördjupad uppföljning omgående, dvs. utan föregående avisering.

Leverantören ska inte vara skyldig att lämna ut information som Leverantören är förhindrad att lämna ut på grund av (i) lag eller förordning eller (ii) sekretessåtagande gentemot tredje man.

Beställaren ska se till att tredje man, som anlitats av Beställaren och som ges tillgång till information och tillträde till Leverantörens lokaler, har undertecknat sekretessavtal med Beställaren innan sådan tillgång eller sådant tillträde ges. Sekretessavtalet ska innehålla villkor som innebär att av Beställaren anlitad tredje man åtar sig att inte för annan än Beställaren avslöja information som erhållits vid den fördjupade uppföljningen.

Leverantören har rätt att genom representant övervaka Beställarens inhämtning av information med anledning av en fördjupad uppföljning hos Leverantören.

9.2.1 Ersättning för Beställarens kostnader för fördjupad uppföljning/revision

Om det vid en fördjupad uppföljning framkommer att det föreligger brister i Leverantörens fullgörande av Leverantörens åtaganden enligt Avtalet och dessa brister inte endast är ringa ska Leverantören ersätta Beställaren för Beställarens kostnader för den fördjupade uppföljningen. Leverantören ska vidare stå för kostnaderna för fördjupade uppföljningar som Beställaren vidtar i syfte att följa upp att Leverantören har åtgärdat brister som tidigare påtalats av Beställaren.

9.3 Andra uppföljningsåtgärder

Beställarens rätt att följa upp Leverantörens utförande av Uppdraget och uppfyllande av Avtalet i övrigt är inte begränsad till vad som anges ovan i denna punkt 9. Beställaren har rätt att när som helst följa upp Leverantörens utförande av Uppdraget och kontrollera att Leverantören uppfyller sina åtaganden enligt Avtalet på det sätt som Beställaren finner lämpligt och ändamålsenligt. Beställaren kan t.ex. komma att genomföra olika typer av undersökningar i syfte att kontrollera och mäta kvaliteten i Uppdraget, patientsäkerhetsaspekter, patientnöjdhet, Leverantörens uppfyllande av uppställda krav på väntetider eller öppettider,

Leverantörens uppfyllande av kraven rörande informationssäkerhet och/eller Leverantörens uppfyllande av andra krav i Avtalet.

Leverantören ska aktivt medverka vid de uppföljningsåtgärder som Beställaren företar och därvid följa Beställarens skäliga anvisningar.

10 Ansvar för avtalsbrott och påföljder

Leverantören är medveten om underlåtenhet att fullgöra Leverantörens åtaganden enligt detta Avtal kan ha en väsentlig negativ inverkan på Beställarens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag att erbjuda tandvård till länets barn och unga och att säkerställa att dessa får en god tandvård. Leverantören är vidare medveten om att skada som förorsakas av Leverantörens bristande uppfyllelse av sina åtaganden enligt detta Avtal inte alltid går att fastställa på ett exakt sätt.

Samtliga påföljder som Beställaren kan göra gällande mot Leverantören enligt detta Avtal är, om inte annat anges, kumulativa. Sålunda har Beställaren rätt att göra gällande flera påföljder avseende samma avtalsbrott.

10.1 Leverantörens ansvar vid försening

Försening föreligger om

i. kraven på lokaler som anges i punkt 7.1 inte senast vid däri angiven tidpunkt är uppfyllda; och/eller
ii. Leverantören inte senast vid Driftstart har vidtagit samtliga åtgärder och uppfyller samtliga krav som krävs för att tillhandahållande av Uppdraget, i den omfattning och i enlighet med de krav som anges i Avtalet, ska kunna ske från och med Driftstart.

Försening enligt ovan utgör ett väsentligt avtalsbrott som berättigar Beställaren att, omedelbart eller när som helst under den tid som förseningen varar, säga upp Avtalet enligt punkt 22.1.1.

Till klargörande anges att Leverantören inte har någon rätt till ersättning enligt detta Avtal under den tid som förseningen varar.

Leverantören ansvarar inte för försening som Leverantören kan visa helt eller till övervägande del beror på omständigheter som Beställaren ansvarar för.

10.2 Leverantörens ansvar vid andra avtalsbrott än försening

Vid annan bristande uppfyllelse av Leverantörens åtaganden enligt detta Avtal än sådan försening som avses i punkt 10.1 gäller följande.

Om Leverantören brister i uppfyllandet av sina åtaganden enligt Avtalet har Beställaren rätt att begära att Leverantören vidtar rättelse för att avhjälpa bristen. Begäran om rättelse ska vara skriftlig. Av begäran ska framgå när bristen senast ska vara avhjälpt. Avhjälps inte bristen senast vid denna tidpunkt har Beställaren rätt att kräva att Leverantören utger vite uppgående till tio (10) procent av det Vitesgrundande Beloppet. Om bristen inte har avhjälpts inom trettio (30) dagar från det att bristen enligt Beställarens begäran senast ska vara avhjälpt har Beställaren rätt att kräva vite för tiden därefter med tjugo (20) procent av det Vitesgrundande Beloppet per påbörjad kalendermånad som bristen kvarstår. Beställaren har därutöver rätt att kräva kompensation för den skada eller förlust som åsamkats Beställaren på grund av Leverantörens avtalsbrott. Eventuellt vite ska avräknas från skadeståndet.

Beställaren har inte rätt till vite enligt ovan vid ringa avtalsbrott. Brist som

i. medför patientsäkerhetsrisk,
ii. riskerar att påverka kvaliteten i utförandet av Uppdraget, och/eller
iii. medför risk för att felaktig ersättning utbetalas till Leverantören

ska inte under några omständigheter anses utgöra ringa avtalsbrott.

Bestämmelserna om Beställarens rätt till vite enligt ovan gäller inte vid de avtalsbrott som anges i punkt 10.4. Vid dessa avtalsbrott har Beställaren i stället rätt till vite enligt bestämmelserna i punkt 10.4.

Om Leverantörens bristande uppfyllelse av åtaganden enligt Avtalet har lett till att Leverantören erhållit ersättning som Leverantören enligt Avtalet inte är berättigad till har Beställaren rätt att kräva återbetalning av erlagd ersättning samt särskilt vite enligt de närmare bestämmelserna därom i punkt 10.2.1.

Om Leverantörens bristande uppfyllelse av Leverantörens åtaganden enligt Avtalet utgör ett sådant väsentligt avtalsbrott som avses i punkt 22.1.1 har Beställaren rätt att, helt eller delvis, säga upp Avtalet till förtida upphörande, enligt de närmare bestämmelserna därom i punkt 22.1.1. Beställaren har dock vid Leverantörens väsentliga avtalsbrott rätt att, i stället för att helt eller delvis säga upp Avtalet, tillfälligt stänga av Leverantören från utförande av Uppdraget till dess att avtalsbrottet till fullo har avhjälpts. Meddelande om avstängning ska ske skriftligen och ska innehålla en tidsfrist inom vilken avtalsbrottet senast ska vara avhjälpt. Sådan avstängning innebär att Leverantören under den tid som avstängningen varar inte har rätt att utföra Uppdraget eller erhålla betalning enligt Avtalet. Om avtalsbrottet inte har avhjälpts vid den tidpunkt som anges i Beställarens skriftliga meddelande om avstängning har Beställaren rätt att, helt eller delvis, säga upp Avtalet till förtida upphörande enligt bestämmelserna därom i punkt 22.1.1. Uppsägning får i detta fall ske utan iakttagande av den rättelsefrist som anges i punkt 22.1.1.

10.2.1 Särskilda bestämmelser om återbetalningskrav

Om Leverantören, till exempel genom ofullständig eller felaktig rapportering, har underlåtit att uppfylla sina åtaganden enligt detta Avtal och detta har lett till att för hög ersättning har utbetalats till Leverantören, har Beställaren rätt att kräva återbetalning av felaktigt utbetalat belopp. Om Leverantören vid upprepade tillfällen, eller annars i väsentlig omfattning, genom ofullständig eller felaktig rapportering av åtgärdskod har orsakat att för hög ersättning betalats ut, har Beställaren utöver krav på återbetalning även rätt till vite med ett belopp som motsvarar 100 procent av det felaktigt utbetalda beloppet.

Om Leverantören på annat sätt vid upprepade tillfällen, eller annars i väsentlig omfattning, förorsakat att för hög ersättning har utbetalats, har Beställaren rätt att sätta ned den ersättning som erhållits av Leverantören

med skäligt belopp (Nedsatt Belopp). Beställaren har sedan rätt att kräva återbetalning av Nedsatt Belopp.

Vid beräkning av Nedsatt Belopp får extrapolerat belopp från ett urval användas. Det innebär till exempel att den andel felaktiga rapporteringar eller andra brister som konstaterats i ett stickprov som genomförts vid en fördjupad uppföljning kan komma att appliceras på samtliga jämförbara debiteringar i syfte att fastställa storleken på Nedsatt Belopp. En förutsättning för att Beställaren ska få använda denna metod för att fastställa Nedsatt Belopp är att ett representativt, obundet och slumpmässigt urval har gjorts vid stickprovet.

10.3 Vitesgrundande Belopp

Vid tillämpning av bestämmelser i Avtalet där det anges att Beställaren har rätt till vite uppgående till en i den tillämpliga vitesklausulen angiven procentsats av det Vitesgrundande Beloppet fastställs det Vitesgrundande Beloppet enligt följande.

Om inte annat anges nedan uppgår det Vitesgrundade Beloppet till en tolftedel av den totala ersättning som utbetalats till Leverantören under de närmast föregående tolv (12) månaderna räknat från den dag då det vitesgrundande avtalsbrottet enligt Beställarens skäliga bedömning inträffade eller, såvitt avser pågående avtalsbrott, påbörjades.

Under perioden från Avtalets ikraftträdande till och med det datum som inträder tolv månader efter Driftstart uppgår dock det Vitesgrundande Beloppet till ett belopp som motsvarar den genomsnittliga månadsersättning som utbetalats till Leverantören under perioden från och med Avtalets ikraftträdande till och med den dag då det vitesgrundande avtalsbrottet, enligt Beställarens skäliga bedömning, inträffade, eller, såvitt avser pågående avtalsbrott, påbörjades, beräknat på följande sätt. Det totala belopp som under angiven period utbetalats till Leverantören enligt detta Avtal divideras med antalet månader som det utbetalda beloppet avser, enligt följande exempel.

Exempel

Anta att Avtalet träder i kraft den 1 januari år 1.

Anta vidare att Driftstart äger rum den 1 juni samma år.

Den 15 december år 1 gör sig Leverantören skyldig till ett vitesgrundande avtalsbrott.

Under perioden från och med Avtalets ikraftträdande till och med den 15 december år 1 har Beställaren betalat ut ett belopp som totalt uppgår till 660 000 kr till Leverantören. Betalningarna har avsett juni, juli, augusti, september, oktober och november månad år 1, det vill säga totalt sex månader.

Vitesgrundande Belopp = 110 000 kr (660 000 kr ./. 6).

Det Vitesgrundande Beloppet uppgår dock alltid till lägst 100 000 kr. Det innebär att om beräkningen av det Vitesgrundande Beloppet enligt bestämmelserna ovan resulterar i ett belopp som är lägre än 100 000 kr ska det Vitesgrundande Beloppet uppgå till 100 000 kr.

10.4 Särskilda bestämmelser om viten vid vissa typer av avtalsbrott

Vid de avtalsbrott som anges nedan i denna punkt 10.4 gäller inte bestämmelserna om vite i punkt 10.2. Beställaren har vid dessa avtalsbrott i stället rätt till vite enligt bestämmelserna nedan. I övrigt gäller bestämmelserna i punkt 10.2 i tillämpliga delar även vid de avtalsbrott som anges i denna punkt 10.4.

10.4.1 Bristande uppfyllelse av miljökrav

Om Leverantören inte uppfyller kraven i punkt 13.1.2 nedan på miljöcertifikat/miljödiplomering har Beställaren rätt till vite uppgående till sex (6) procent av det Vitesgrundande Beloppet per kalenderår som kravet, helt eller delvis, inte uppfylls.

Vid bristande uppfyllelse av miljökrav som avser lustgas (punkt 13.1.3) har Beställaren rätt till vite uppgående till sex (6) procent av det Vitesgrundande Beloppet per kalenderår som kravet, helt eller delvis, inte uppfylls.

10.4.2 Bristande uppfyllelse av regler vid marknadsföring

Leverantören ska följa bestämmelserna i punkt 19 samt Region Stockholms vid var tid gällande riktlinjer för vårdgivares information och marknadsföring. Om Leverantören bryter mot någon av de riktlinjer som redogjorts för ovan har Beställaren rätt till vite av Leverantören, detta oaktat vad som föreskrivs i punkt 10.2. Brott mot bestämmelserna i punkt 19 eller riktlinjerna berättigar Beställaren att från Leverantören ta ut ett vite uppgående till tio (10) procent av det Vitesgrundande Beloppet. Vitet ska dock fastställas till högst 50 000 kronor avseende varje konstaterat avtalsbrott mot de regler som redogjorts för ovan. Vitet kan tas ut direkt efter konstaterat brott mot riktlinjerna eller efter upprepade brott och vitet kommer då att ackumuleras.

Beställaren ska skriftligen underrätta Leverantören om brottet samt om vite utkrävs. Oavsett om vite utkrävs eller inte ska Leverantören vidta de åtgärder som behövs för att felet inte ska upprepas. Om Leverantören upprepar samma fel har Beställaren rätt att ta ut ett vite uppgående till det dubbla vitesbeloppet och som redogjorts för ovan.

10.5 Särskilda bestämmelser om avstängning från digitala tjänster och system

Om Leverantören och/eller, i förekommande fall, Leverantörens underleverantör/-er inte uppfyller kraven på informationssäkerhet och IT-miljö i punkt 11 gäller bestämmelserna i punkt 10.2 med följande tillägg. Om bristen/-erna inte avhjälps senast vid den tidpunkt som anges i Beställarens begäran om rättelse har Beställaren rätt att med omedelbar verkan, helt eller delvis, stänga av Leverantören och/eller, om bristen/-erna föreligger hos en eller flera av Leverantörens underleverantörer, den/de av Leverantörens underleverantörer hos vilken/-a bristen/-erna föreligger från vidare användning av eller anslutning till de digitala tjänster och system som Beställaren tillhandahåller inom ramen för detta Avtal till dess att bristen/-erna till fullo har avhjälpts. Om bristen/-erna inte har avhjälpts inom sextio (60) dagar från det att bristen/-erna enligt Beställarens begäran senast ska vara avhjälpt har Beställaren rätt att, helt eller delvis, säga upp Avtalet till förtida upphörande, enligt de närmare bestämmelserna därom i punkt 22.1.1.

Om det uppstår eller föreligger informationssäkerhetsincident/-er och/eller informationssäkerhetsbrister hos Leverantören eller hos någon som Leverantören ansvarar för och om denna/dessa incident/-er och/eller brist/-er medför eller riskerar att medföra avbrott eller andra allvarliga störningar i Regionens IT-miljö, Regionens nätverk och/eller andra allvarliga informationssäkerhetsrisker har Beställaren rätt att omedelbart stänga av Leverantören och/eller, om bristen/-erna eller incidenten/-erna föreligger hos en eller flera av Leverantörens underleverantörer, den/de av Leverantörens underleverantörer hos vilken/-a incidenten/-erna eller bristen/-erna föreligger från vidare användning av eller anslutning till de digitala tjänster och system som Beställaren tillhandahåller inom ramen för detta Avtal till dess att incidenten/-erna och/eller informationssäkerhetsbristen/-erna är avhjälpta och det inte längre föreligger någon risk påverkan på Regionens IT-miljö, Regionens nätverk och/eller informationssäkerheten i övrigt. Detta gäller oavsett om informationssäkerhetsincidenten/-erna och/eller informationssäkerhetsbristen/-erna beror på eller kan härledas till bristande uppfyllelse av kraven på informationssäkerhet och IT-miljö i punkt 11 eller inte. Om bristen/-erna inte har avhjälpts och risken för påverkan på Regionens IT-miljö, Regionens nätverk och/eller informationssäkerheten i övrigt inte har eliminerats inom sextio (60) dagar från det datum då avstängningen verkställdes har Beställaren rätt att, helt eller delvis, säga upp Avtalet till förtida upphörande, enligt de närmare bestämmelserna därom i punkt 22.1.1.

Till klargörande anges att om bristen/-erna eller incidenten/-erna som avses i styckena ovan föreligger hos någon eller några av Leverantörens underleverantörer har Leverantören möjlighet att, inom de rättelsefrister som anges ovan, avhjälpa bristen/-erna genom att byta ut eller avstå från vidare användning av underleverantören/-erna, varvid bestämmelserna om underleverantörer i avsnitt 14 nedan gäller i tillämpliga delar. Om Leverantören väljer att behålla underleverantören/-erna åligger det Leverantören att visa att bristen/-erna hos underleverantören/-erna till fullo har avhjälpts inom de rättelsefrister som anges ovan.

10.6 Kvittning

Leverantören är medveten om att krav som Beställaren kan komma att få gentemot Leverantören med anledning av Avtalet, såsom men inte begränsat till återbetalningskrav, granskningsersättning, krav på viten, prisavdrag eller skadestånd, kan komma att helt eller delvis kvittas mot belopp som Leverantören fakturerar eller annars framställer mot Beställaren.

10.7 Beställarens ansvar vid Beställarens försening

Om tillhandahållandet av de tandvårdstjänster som Uppdraget omfattar helt eller delvis försenas i förhållande till Driftstart på grund av omständigheter som Leverantören kan visa att Beställaren helt eller till övervägande del ansvarar för, har Leverantören rätt till ersättning för den skada eller förlust som åsamkats Leverantören på grund av förseningen.

10.8 Beställarens ansvar vid andra avtalsbrott

Om Beställaren, på annat sätt än som avses i punkt 10.7 ovan brister i uppfyllandet av sina åtaganden enligt Avtalet får Leverantören begära rättelse. Om Beställaren inte vidtar rättelse inom skälig tid efter det att Beställaren har mottagit begäran om rättelse har Leverantören rätt till ersättning för den skada eller förlust som åsamkats Leverantören på grund av Beställarens avtalsbrott.

Vid försenad betalning av avtalad ersättning har Leverantören rätt att kräva dröjsmålsränta enligt punkt 4.2 i Bilaga 3, *Ersättningsvillkor*.

Leverantörens rätt att säga upp Avtalet vid Beställarens bristande uppfyllelse av sina åtaganden enligt Avtalet regleras i punkt 22.2.

10.9 Ansvarsbegränsningar

Parts totala skadeståndsansvar enligt Avtalet ska vara begränsat ett belopp som motsvarar tio (10) procent av den totala ersättning som utbetalats till Leverantören under de närmast föregående tolv (12) månaderna räknat från den dag då det skadeståndsgrundande avtalsbrottet inträffade eller, såvitt avser pågående avtalsbrott, påbörjades.

För skadeståndsgrundande avtalsbrott som inträffar eller påbörjas under perioden från Avtalets ikraftträdande till och med det datum som inträder tolv månader efter Driftstart ska dock Parts totala skadeståndsansvar enligt Avtalet ska vara begränsat till ett belopp som motsvarar den genomsnittliga månadsersättning som utbetalats till Leverantören under perioden från och med Avtalets ikraftträdande till och med den dag då det skadeståndsgrundande avtalsbrottet inträffade, eller, såvitt avser pågående avtalsbrott, påbörjades, beräknat på följande sätt. Det totala belopp som under angiven period utbetalats till Leverantören enligt detta Avtal divideras med antalet månader som det utbetalda beloppet avser, enligt följande exempel.

Exempel

Anta att Avtalet träder i kraft den 1 januari år 1.

Anta vidare att Driftstart äger rum den 1 juni samma år.

Den 15 december år 1 gör sig Part skyldig till ett skadeståndsgrundande avtalsbrott.

Under perioden från och med Avtalets ikraftträdande till och med den 15 december år 1 har Beställaren betalat ut ett belopp som totalt uppgår till 660 000 kr till Leverantören. Betalningarna har avsett juni, juli, augusti, september, oktober och november månad år 1, det vill säga totalt sex månader.

Parts skadeståndsansvar är i detta fall begränsat till 110 000 kr (660 000 kr ./. 6).

Belopp som enligt punkt 10.2.1 har återbetalats, eller ska återbetalas, av Leverantören och viten som enligt Avtalet utgått, eller ska utgå, omfattas inte av ansvarsbegränsningen. Dessa belopp ska därför inte ingå vid bedömningen av om det maximala ansvarsbeloppet har uppnåtts.

Ansvarsbegränsningen ovan gäller inte:

- skada som har orsakats uppsåtligen eller av grov vårdslöshet; och

- skada som Part åsamkas till följd av den andra Partens överträdelse av villkoren i det personuppgiftsbiträdesavtal som ingåtts mellan Parterna eller annan överträdelse av reglerna om dataskydd i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (Dataskyddsförordningen) och/eller eller annan tillämplig dataskyddslagstiftning.

11 Informationssäkerhet och IT-miljö

11.1 Informationssäkerhet

Informationssäkerhetsområdet utvecklas i snabb takt. Digitaliseringen inom området hälso- och sjukvård samt tandvård ökar. Nya tekniska möjligheter införs och den praxis och de standarder som finns på området utvecklas över tid. De interna och externa hoten mot de digitala informationssystemen förändras ständigt. Mot den bakgrunden är det viktigt att Leverantören kontinuerligt arbetar med utveckling av säkerhetslösningar och proaktiva åtgärder för att förhindra att sårbarheter och incidenter uppstår i syfte att skydda den information som hanteras i verksamheten.

Leverantören ska ha, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer har, robusta och säkra informationssystem. Leverantören ska skydda, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer skyddar, information hänförlig till Uppdraget och dess utförande mot otillbörlig åtkomst och förstörelse i enlighet med gällande lagar, förordningar och föreskrifter så som, men inte begränsat till, patientdatalagen (2008:355) och lag (2020:914) om tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning och lagring av uppgifter.

Leverantören ska följa, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer följer, Beställarens vid var tid gällande informationssäkerhetskrav för vårdgivare, benämnda *HSF:s informationssäkerhetskrav för vårdgivare med hälso- och sjukvårdsuppdrag åt Region Stockholm,* som finns på Vårdgivarguiden.

Leverantören ska ha

i. Implementerat, och under hela avtalstiden upprätthålla, ett ledningssystem för informationssäkerhet enligt HSLF-FS 2016:40 eller motsvarande;
ii. utsett en person hos Leverantören som ansvarar för informationssäkerheten i den verksamhet som berörs av Uppdraget; och
iii. etablerat en rutin för att identifiera informationssäkerhetsrelaterade risker hänförliga till Uppdraget och dess utförande.

Leverantören är skyldig att på begäran från Beställaren inkomma med skriftlig redovisning som verifierar att kraven i punkterna i. – iii. ovan är uppfyllda.

Leverantören ska även i övrigt dokumentera hur Leverantören säkerställer att informationssäkerhetskraven i denna punkt 11 uppfylls.

Leverantören ska på Beställarens skriftliga begäran tillhandahålla dokumentation som redovisar hur Leverantören och i förekommande fall, Leverantörens underleverantörer, uppfyller informationssäkerhetskraven ovan, inkluderande utan begränsning kraven i *HSF:s informationssäkerhetskrav för vårdgivare med hälso- och sjukvårdsuppdrag åt Region Stockholm*. Sådan dokumentation ska tillhandahållas inom två (2) veckor från det att Leverantören mottagit Beställarens skriftliga begäran.

Leverantören ska vidare på Beställarens skriftliga begäran utan dröjsmål tillhandahålla/tillgängliggöra loggar/loggfiler från Leverantörens IT-miljö/IT-system och, i förekommande fall, från Leverantörens underleverantörers IT-miljö/IT-system, för att Beställaren, själv eller genom av Beställaren anlitad tredje man, ska kunna upptäcka och utreda

1. möjliga informationssäkerhetsincidenter i Leverantörens och/eller, i förekommande fall, Leverantörens underleverantörers IT-miljö;
2. hot mot Beställarens IT-miljö förorsakade av brister i Leverantörens och/eller, i förekommande fall, Leverantörens underleverantörers informationssäkerhetsskydd; och

3. misstänkta intrång i Leverantörens och/eller, i förekommande fall, Leverantörens underleverantörers IT-system.

12 Behandling av personuppgifter

I syfte att uppfylla kravet i artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (”Dataskyddsförordningen”) på skriftligt avtal mellan personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde ska följande villkor gälla för behandling av personuppgifter i sådana elektroniska tjänster och system i denna bilaga genom vilka Beställaren, själv eller genom ett eller flera underbiträde/n, behandlar personuppgifter för Leverantörens räkning.

I den mån Dataskyddsförordningen innehåller begrepp som motsvarar de som används i denna punkt 12 ska sådana begrepp tolkas och tillämpas i enlighet med förordningen.

12.1 Omfattning

Vilket/vilka digitala tjänster och system som berörs framgår av punkt 4 i Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning,* och på Vårdgivarguiden. Information om föremålet för behandlingen, behandlingens varaktighet, art och ändamål, typen av personuppgifter och kategorier av registrerade, framgår på Vårdgivarguiden, *Digitala förmågor*.

För viss personuppgiftsbehandling som Beställaren utför för Leverantörens räkning kan gälla ett annat personuppgiftsbiträdesavtal som avviker från bestämmelserna i denna punkt 12. Detta andra avtal har då företräde, i den mån det inte strider mot Dataskyddsförordningen eller annan tillämplig dataskyddslagstiftning.

12.2 Ansvar och instruktion

Leverantören är personuppgiftsansvarig och ansvarar därmed för att lagstöd finns för behandlingen av personuppgifter och att denna behandling även i övrigt sker i enlighet med Dataskyddsförordningen och annan tillämplig dataskyddslagstiftning.

Beställaren åtar sig att i egenskap av personuppgiftsbiträde endast behandla personuppgifter för att tillhandahålla berörda digitala tjänster och system och då i enlighet med dokumenterade instruktioner, styrdokument samt träffade avtal och andra överenskommelser samt i enlighet med Dataskyddsförordningen och eventuell övrig tillämplig dataskyddslagstiftning. Grundläggande instruktioner avseende funktioner hos respektive tjänst framgår på Vårdgivarguiden.

För det fall det skulle finnas behandlingar som Beställaren enligt tvingande lag måste utföra, utöver de dokumenterade instruktioner som lämnats av Leverantören, ska Beställaren underrätta Leverantören innan sådan behandling påbörjas, om det inte föreligger hinder mot att lämna sådan information enligt gällande rätt.

Beställaren får endast överföra personuppgifter som behandlas enligt detta Avtal till ett land utanför EU/EES (tredje land) eller internationell organisation om detta uttryckligen framgår av dokumenterade instruktioner.

Beställaren ska ge Leverantören tillgång till all information som krävs för att visa att de skyldigheter som fastställs i detta avsnitt 12 har fullgjorts, inklusive information om eventuellt underbiträdes behandling av personuppgifter. Information som omfattas av sekretess enligt lag får inte utlämnas. Beställaren ska möjliggöra och bidra till granskningar, inbegripet inspektioner, som genomförs av Leverantören eller av en annan revisor som bemyndigats av Leverantören.

Inspektion enligt föregående stycke får endast göras om inte Beställarens tillhandahållande av information är tillräcklig. Om Leverantören önskar genomföra en inspektion ska Beställaren informeras om detta i skälig tid i förväg och samtidigt specificera inspektionens innehåll och omfattning. Beställaren har rätt till skälig ersättning från Leverantören i samband med genomförande av sådan granskning.

Leverantören ger genom detta Avtal Beställaren ett allmänt skriftligt förhandstillstånd att anlita annat personuppgiftsbiträde (underbiträde) för behandling av personuppgifter enligt detta Avtal. Beställaren ska därvid informera Leverantören om anlitade underbiträden samt eventuella planer

på att ersätta anlitade underbiträden eller anlita nya underbiträden, så att Leverantören har möjlighet att göra invändningar mot sådana förändringar. Vilka underbiträden som anlitas vid var tid framgår på Vårdgivarguiden.

Om Beställaren anlitat eller anlitar underbiträde ska Beställaren tillse att underbiträdet genom ett skriftligt avtal åläggas minst samma skyldigheter i fråga om behandling av personuppgifter som de som gäller för Beställaren.

För att Leverantören ska kunna fullgöra sin skyldighet att svara på en begäran från registrerade vad avser registrerades rättigheter enligt Dataskyddsförordningen, och eventuell annan tillämplig dataskyddslagstiftning, åtar sig Beställaren att bistå Leverantören genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder.

Beställaren ska bistå Leverantören med att se till att Leverantörens skyldigheter enligt Dataskyddsförordningens artikel 32–36 fullgörs, med beaktande av typen av behandling och den information som Beställaren har att tillgå.

Vad som anges ovan innebär inte att Beställaren övertar något ansvar eller några skyldigheter som enligt Dataskyddsförordningen eller annan tillämplig dataskyddslagstiftning åvilar Leverantören.

När behandlingen ska upphöra ska Beställaren, beroende på vad Leverantören väljer, radera eller återlämna alla personuppgifter till Leverantören och radera eventuella kopior, såvida inte lagring av personuppgifterna krävs enligt gällande rätt.

12.3 Säkerhetsåtgärder och sekretess m.m.

Beställaren ska vidta alla lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som avses i Dataskyddsförordningens artikel 32 för att uppnå en lämplig säkerhetsnivå för personuppgifterna.

Beställaren ska säkerställa att personer med behörighet att behandla personuppgifterna har åtagit sig att iaktta konfidentialitet eller omfattas av en lämplig lagstadgad tystnadsplikt.

Beställaren ansvarar för att endast personal som behöver åtkomst till personuppgifter för att kunna utföra sina arbetsuppgifter under detta Avtal får åtkomst till dessa.

12.4 Villkor för användande av Inera AB:s digitala tjänster

Beställaren kommer att använda digitala tjänster som tillhandahålls och hanteras av Inera AB och kommer att teckna avtal med Inera AB som reglerar användandet av dessa digitala tjänster.

Inera AB (org. nr. 556559-4230) är ett bolag som ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) med uppdrag att skapa förutsättningar för en gemensam teknisk infrastruktur med IT-stöd bl.a. för vårdens personal samt publika tjänster till hela Sveriges befolkning.

Kraven i punkt 4 i Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning,* på att Leverantören ska ha ett antal digitala förmågor ska, eller kan, i vissa fall uppfyllas genom att Leverantören ansluter sig till/använder digitala tjänster som tillhandahålls och hanteras av Inera AB. I dessa fall kommer Beställaren att, via sin anslutning till de för kravens uppfyllnad relevanta digitala tjänsterna, indirekt ansluta Leverantören till dessa digitala tjänster. Beställaren ansvarar gentemot Inera AB för att teckna avtal med Leverantören avseende Leverantörens användande av dessa digitala tjänster. Bestämmelserna i sådant avtal ska motsvara bestämmelserna i det avtal/de avtal som tecknats mellan Beställaren och Inera AB.

I syfte att fullgöra Beställarens skyldighet att teckna sådana avtal som avses ovan ska som en integrerad del av detta Avtal följande gälla. För Leverantörens användande av digitala tjänster som tillhandahålls och hanteras via Inera AB, och till vilka Leverantören via Beställaren indirekt ansluts, gäller, i tillämpliga delar, de vid var tid gällande bestämmelserna i Inera AB:s avtal för respektive digital tjänst, varvid de förpliktelser som i dessa avtal åligger ”Kunden” i tillämpliga delar ska anses åligga Leverantören.

De digitala tjänster som Leverantören vid var tid kommer, eller kan komma, att indirekt anslutas till anges på Vårdgivarguiden. Vilka dessa

digitala tjänster är kan variera under avtalsperioden. Beställarens rätt att under avtalsperioden ändra, lägga till eller ta bort digitala system/tjänster regleras i punkt 4 i Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning*. Vid var tid gällande versioner av de avtal som gäller för de digitala tjänster som tillhandahålls via Inera AB finns på Inera AB:s hemsida.

12.4.1 Personuppgiftsbiträdesavtal avseende Inera AB:s tjänster

Genom Leverantörens indirekta anslutning till Inera AB:s digitala tjänster enligt ovan kommer Inera AB att, beroende på tjänstens utformning i det enskilda fallet, för Leverantörens räkning själv behandla personuppgifter och/eller uppdra åt olika driftleverantörer att behandla personuppgifter. Inera AB och/eller sådana driftleverantörer kommer då att inta ställning som personuppgiftsbiträde åt Leverantören.

För att möjliggöra korrekt avtalsrelation mellan Leverantören och respektive personuppgiftsbiträde/underbiträde ska, som en integrerad del av detta Avtal, av Inera anvisade personuppgiftsbiträdesavtal enligt artikel 28.3, Dataskyddsförordningen gälla mellan Leverantören (indirekt ansluten vårdgivare) och Beställaren (direktansluten vårdgivare) enligt dessa personuppgiftsbiträdesavtals vid var tid gällande fulla lydelse. Gällande versioner av de personuppgiftsbiträdesavtal som anvisas av Inera finns på Inera AB:s hemsida www.inera.se.

Om Leverantören ingått separat personuppgiftsbiträdesavtal med Inera AB ska det gälla i första hand.

13 Hållbarhet

13.1 Miljökrav

13.1.1 Allmänt

Leverantören ska vid utförande av Uppdraget verka för att minska sin skadliga miljöpåverkan.

Leverantören ska samverka med Beställaren i miljöfrågor och på Beställarens begäran redovisa hur Leverantören arbetar för att minska sin

skadliga miljöpåverkan samt, i förekommande fall, uppfyller miljökraven i Avtalet.

13.1.2 Systematiskt miljöledningsarbete

Miljödiplomering

Leverantören ska tillse att den del av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget senast tolv (12) månader efter Driftstart har genomgått av Beställaren tillhandahållen miljödiplomeringsprocess med godkänt resultat. Miljödiplomeringsprocessen genomförs via ett webbaserat diplomeringsverktyg som tillhandahålls av Beställaren. Beställarens miljödiplomering gäller ett år från godkännandedagen.

Leverantören ansvarar för att den del av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget under resterande del av avtalsperioden genomgår av Beställaren tillhandahållen miljödiplomeringsprocess inom ett år från godkännandedatum för närmast föregående miljödiplomering.

Beställaren hämtar uppgifter om Leverantörens diplomering från det webbaserade diplomeringsverktyget. Stickprov på om kraven avseende diplomering är uppfyllda kan komma att genomföras av Beställaren när som helst under avtalsperioden.

Leverantören kan även uppfylla ovanstående krav på miljödiplomering genom att

- tillse att den del av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget, genomgår miljödiplomering med godkänt resultat utförd av utfärdare godkänd av Svensk Miljöbas; eller
- Leverantören, för den del av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget, har ett miljöledningssystem som är certifierat enligt ISO-standard 14001, registrering enligt EMAS, andra miljöledningssystem enligt artikel 45 EMAS-förordning eller likvärdigt intyg från något annat organ som är etablerat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Leverantören ska följa Beställarens vid var tid gällande rutiner för rapportering som återfinns på Vårdgivarguiden. Leverantören ska under

hela avtalstiden på Beställarens begäran skicka in dokumentation som styrker att kravet är uppfyllt. Beställaren kan även följa upp och kontrollera att ovanstående krav rörande systematiskt miljöledningsarbete är uppfyllda vid en fördjupad uppföljning enligt bestämmelserna därom i punkt 9.2 ”Fördjupad uppföljning”.

Krav på miljöcertifiering vid ersättning överstigande 20 miljoner kronor

Kravet på miljödiplomering enligt ovan gäller så länge den ersättning som Leverantören erhåller från Beställaren enligt Avtalet understiger 20 miljoner kronor per kalenderår.

Om ersättningen från Beställaren under något kalenderår överstiger 20 miljoner kronor ska Leverantören istället, för den del av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget, senast den 31 december det år som följer närmast efter det kalenderår då ersättningen från Beställaren överskred 20 miljoner kronor implementera och därefter, under resterande del av avtalsperioden, upprätthålla ett miljöledningssystem som är certifierat enligt ISO-standard 14001, registrering enligt EMAS, andra miljöledningssystem enligt artikel 45 EMAS-förordning eller likvärdigt intyg från något annat organ som är etablerat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Om Leverantören inte kan få tillgång till intyget inom den angivna tidsfristen och detta inte beror på Leverantören eller något förhållande på Leverantörens sida, godtar Beställaren även andra bevis om att Leverantören har vidtagit miljöledningsåtgärder, om Leverantören kan visa att åtgärderna är likvärdiga med dem som erfordras enligt ovan.

Leverantören ska följa Beställarens vid var tid gällande rutiner för inrapportering av miljöcertifiering som återfinns på Vårdgivarguiden. Leverantören ska under hela avtalstiden på Beställarens begäran skicka in dokumentation som styrker att kravet är uppfyllt. Beställaren kan även följa upp och kontrollera att ovanstående krav rörande systematiskt miljöledningsarbete är uppfyllda vid en fördjupad uppföljning enligt bestämmelserna därom i punkt 9.2 ”Fördjupad uppföljning”.

13.1.3 Andra miljökrav

Leverantören ska från och med Driftstart, och därefter under hela avtalsperioden, uppfylla de miljökrav som anges i Bilaga 5, *Miljökrav*.

13.2 Hållbara leveranskedjor

Leverantören ska säkerställa att Bilaga 6, *Uppförandekod för leverantörer*, efterlevs vid utförandet av Uppdraget.

13.3 Arbetsrättsliga krav

Leverantören ska följa vid var tid gällande svensk arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig lagstiftning, iaktta god sed på arbetsmarknaden och följa arbetsmiljöverkets föreskrifter. Leverantören ska vidare tillse att Leverantörens underleverantörer följer svensk arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig lagstiftning.

14 Underleverantörer

14.1 Begränsning av rätten att anlita underleverantör

Leverantören har endast rätt att anlita Vårdgivarunderleverantörer för direkt medverkan i utförandet av de tandvårdstjänster som Uppdraget omfattar. Det innebär att Leverantör inte har rätt att för direkt medverkan anlita underleverantör som tillhandahåller bemanningstjänster, dvs. som hyr ut tandvårdspersonal till Leverantören, Sådana underleverantörer kan dock anlitas för utförandet av andra delar av Uppdraget där personalen inte har patientkontakt och saknar inloggning till journalsystem.

14.2 Inhämtande av godkännande

Leverantören har inte rätt att, utan att först inhämta Beställarens skriftliga godkännande, anlita Vårdgivarunderleverantör för att direkt medverka i utförandet av de tandvårdstjänster som Uppdraget omfattar.

Om Leverantören under avtalsperioden avser att anlita sådan Vårdgivarunderleverantör ska Leverantören fylla i och till Beställaren

översända blanketten Begäran om godkännande av underleverantör som finns på Vårdgivarguiden. En förutsättning för att Beställaren ska behandla en sådan begäran är att samtliga i blanketten efterfrågade uppgifter har fyllts i av Leverantören.

Beställaren kommer endast att godkänna Vårdgivarunderleverantör som avser att utföra Uppdraget i Leverantörens, av Beställaren, godkända lokaler.

En förutsättning för att en av Beställaren godkänd Vårdgivarunderleverantör ska få påbörja sin medverkan i utförandet av Uppdraget är att Vårdgivarunderleverantören förbinder sig att rapportera all utförd vård till Leverantören, som i sin tur gör rapporteringen i Beställarens IT-system Libretto.

Beställaren ska inte utan saklig grund vägra att ge sitt godkännande. Följande omständigheter utgör saklig grund för Beställaren att vägra ge sitt godkännande.

(i) Sådana förhållanden som, enligt punkt 6.3.4 i Ansökningsinbjudan, skulle ha medfört rätt för Beställaren att under ansökningsförfarandet kräva utbyte av Vårdgivarunderleverantör föreligger hos den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören;

Sådana förhållanden som, enligt punkt 6.3.5.1 i Ansökningsinbjudan, skulle ha medfört rätt för Beställaren att under ansökningsförfarandet kräva utbyte av Vårdgivarunderleverantör föreligger hos den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören;

(ii) Den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören saknar verksamhetschef och/eller odontologiskt ledningsansvarig tandläkare och/eller medicinskt ledningsansvarig läkare som uppfyller i punkt 14.3.2.1 angivna krav på verksamhetschef respektive odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig.

(iii) Den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören uppfyller inte kraven på registreringsskyldighet för underleverantörer i

- punkt 6.3.6.1 (Registrering i aktiebolags-, handels-, föreningsregister eller motsvarande register); och/eller
- punkt 6.3.6.2 (Registrering i IVO:s vårdgivarregister)
- punkt 6.3.6.3 (Tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten)

(iv) Ansökan om godkännande avser byte av en Vårdgivarunderleverantör vars kapacitet har åberopats av sökanden och den nya tilltänkta Vårdgivarunderleverantören saknar denna kapacitet eller Leverantören kan inte uppvisa en bindande överenskommelse, ett bindande åtagande eller motsvarande som visar att Leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser hos den nya tilltänkta Vårdgivarunderleverantören;

(v) Ansökan avser Vårdgivarunderleverantör som är föremål för sanktion beslutad av EU som innebär att Beställaren, för det fall Vårdgivarunderleverantören anlitas, inte längre får nyttja Avtalet eller erlägga betalning i enlighet med det (se punkt 17);

(vi) Den till tänkta Vårdgivarunderleverantören saknar kravställd/a och, för dennes utförande av Uppdraget, nödvändig/a resurser, teknisk kapacitet och/eller kompetens; och/eller

(vii) Ansökan avser byte av Vårdgivarunderleverantör och sådant byte skulle innebära en väsentlig förändring av Avtalet.

(viii) Den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören avser bedriva Uppdraget på annan plats än i för Leverantören godkända lokaler.

Leverantören ska, genom att sätta kryss i för detta ändamål avsedda rutor i blanketten Begäran om godkännande av underleverantör, intyga att den

tilltänkta Vårdgivarunderleverantören inte är föremål för sanktion beslutad av EU som innebär att Beställaren, för det fall underleverantören anlitas, inte längre får nyttja Avtalet eller erlägga betalning i enlighet med det.

Leverantören ska till Begäran om godkännande av Vårdgivarunderleverantör bifoga registerutdrag från IVO:s vårdgivarregister som visar att den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören är registrerad som vårdgivare.

Leverantören ska vidare till Begäran om godkännande av Vårdgivarunderleverantör bifoga nedanstående dokument av vilka det ska framgå att den person som hos den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören innehar rollen som verksamhetschef respektive den person som hos den tilltänkta Vårdgivarunderleverantören som innehar rollen som odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig uppfyller kraven i punkt 14.3.2.1:

a) kopia av legitimationsbevis för den person som hos Vårdgivarunderleverantören innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig (kan vara den person som innehar rollen som verksamhetschef); och
b) intyg från tidigare arbetsgivare/uppdragsgivare och CV för den person som hos Vårdgivarunderleverantören innehar rollen som verksamhetschef och, om denne inte uppfyller kraven på odontologiskt ledningsansvarig, den person som hos Vårdgivarunderleverantören innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare och, om verksamheten bedriver tandvård under narkos, den person som hos Vårdgivarunderleverantören innehar rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare; och
c) kopia av legitimationsbevis och bevis om specialist-kompetens för den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare för det fall verksamheten bedriver tandvård under narkos.

Om ansökan avser byte av en Vårdgivarunderleverantör vars kapacitet har åberopats av Leverantören ska Leverantören tillhandahålla den bevisning som anges i Ansökningsinbjudan till styrkande av att den

Vårdgivarunderleverantör som sätts i det åberopade företagets ställe har åberopad kapacitet. Leverantören ska också inge en bindande överenskommelse, ett bindande åtagande eller motsvarande som visar att Leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser hos den Vårdgivarunderleverantör som sätts i det åberopade företagets ställe. Vad som anges i detta stycke och i punkt (v) i listan ovan gäller inte om Leverantören kan visa att Leverantören själv har åberopad kapacitet.

Leverantören ska vidare på Beställarens begäran tillhandahålla sådana bevis som anges i punkterna 6.3.4 respektive 6.3.5 i Ansökningsinbjudan samt övrig relevant information och dokumentation för att Beställaren ska kunna kontrollera att det inte föreligger grund för Beställaren att vägra ge sitt godkännande till Leverantörens begäran om att få anlita och/eller byta Vårdgivarunderleverantör.

Notera att Beställaren behöver minst nittio (90) dagar från det att Beställaren har tagit del av en fullständigt ifylld Begäran om godkännande av Vårdgivarunderleverantör för att behandla och fatta beslut om godkännande av Vårdgivarunderleverantören.

14.3 Leverantörens ansvar och förpliktelser

14.3.1 Leverantörens ansvar för samtliga underleverantörer

Bestämmelserna i denna punkt 14.3.1 avser samtliga underleverantörer, inklusive Vårdgivarunderleverantör, som Leverantören anlitar för utförandet av Uppdraget.

Leverantören ska varken befrias eller begränsas i sitt ansvar, sina åtaganden eller skyldigheter enligt Avtalet genom att utse en underleverantör. Leverantören ansvarar för alla Leverantörens underleverantörer såsom för sig själv. Det innebär bland annat följande. Leverantören ansvarar för att dennes underleverantörer, i relevanta delar, uppfyller kraven i Avtalet på kompetens, teknisk kapacitet och övriga resurser kopplade till utförandet av Uppdraget. Dokumentation som styrker detta ska tillhandahållas Beställaren på begäran. Leverantören ansvarar vidare för all rapportering i IT-systemet Libretto, och som avser vård som utförts av underleverantörer, sker i enlighet med bestämmelserna i punkt

3.2 i Bilaga 1, Uppdragsbeskrivning samt i övrigt i enlighet med Beställarens anvisningar.

Alla hänvisningar i detta Avtal till Leverantörens handlingar, försummelser, underlåtenhet, åsidosättanden och vårdslöshet ska även anses omfatta Leverantörens underleverantörers handlingar, försummelser, underlåtenhet, åsidosättanden och vårdslöshet.

Leverantören ansvarar för att underleverantörer, på Beställarens begäran, deltar vid uppföljningsmöten och i övrigt aktivt medverkar vid de uppföljningsåtgärder som Beställaren företar.

Leverantören ska på Beställarens begäran tillse att av Leverantören anlitad underleverantör ger Beställaren och/eller av Beställaren anlitad tredje man tillträde till Leverantörens lokaler för att fysiskt inspektera dessa i syfte att kontrollera att samtliga krav som ställs på de lokaler i vilka Uppdraget utförs är uppfyllda.

14.3.2 Leverantörens utvidgade ansvar för Vårdgivarunder-leverantörer

Bestämmelserna i denna punkt 14.3.2 (med underpunkterna 14.3.2.1 - 14.3.2.3) avser endast Vårdgivarunderleverantörer.

14.3.3 Krav på verksamhetschef och odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig

Leverantören ansvarar för att av Leverantören anlitad Vårdgivarunderleverantör har en verksamhetschef och, om denne inte uppfyller de krav som ställs på odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig, en odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig som uppfyller kraven nedan på verksamhetschef respektive odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig.

Den person som hos av Leverantören anlitad Vårdgivarunderleverantör innehar rollen som verksamhetschef ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att kunna utföra sitt uppdrag.

Den person som hos av Leverantören anlitad Vårdgivarunderleverantör innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare ska vara legitimerad tandläkare. Personen ska vidare ha minst två (2) års dokumenterad erfarenhet av klinisk verksamhet inom tandvård efter

avslutad och av Socialstyrelsen godkänd utbildning. Det innebär att den person som innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam i en omfattning som minst motsvarar 75 procent, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst två (2) år.

Den person som hos av Leverantören anlitad Vårdgivarunderleverantör innehar rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare ska vara legitimerad läkare med specialistkompetens inom anestesi och intensivvård. Personen ska vidare ha minst tre (3) års dokumenterad erfarenhet av klinisk verksamhet inom specialiteten efter avslutad och av Socialstyrelsen godkänd specialistutbildning. Det innebär att den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom specialiteten i en omfattning som minst motsvarar 75 procent av en normal heltidstidstjänst, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst tre (3) år under senaste fem (5) åren.

14.3.3.1 Rätt till fördjupad uppföljning

Leverantören ska säkerställa att Beställaren har rätt till fördjupad uppföljning, enligt bestämmelserna i punkt 9.2, hos av Leverantören anlitade Vårdgivarunderleverantörer.

14.3.3.2 Krav på uppdragsavtal/samarbetsavtal

Leverantören ska ingå och, under hela den tid som Vårdgivarunderleverantören anlitas, upprätthålla bindande skriftliga samarbetsavtal/uppdragsavtal som inkluderar ett personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) med var och en av sina Vårdgivarunderleverantörer. Samarbetsavtalen/uppdragsavtalen ska minst innehålla följande.

- Vårdgivarunderleverantören ska ge Beställaren en självständig rätt att hos underleverantören genomföra fördjupad uppföljning i enlighet med bestämmelserna i punkt 9.2.
- Vårdgivarunderleverantören ska åta sig att, på Beställarens begäran, delta vid uppföljningsmöten och i övrigt aktivt medverka vid de uppföljningsåtgärder som Beställaren företar.

- Vårdgivarunderleverantören ska åta sig att följa Region Stockholms riktlinjer för vårdgivares information och marknadsföring som återfinns på Vårdgivarguiden.
- Vårdgivarunderleverantören ska åta sig att inte marknadsföra sig så att det kan uppfattas som att underleverantören har en avtalsrelation med Region Stockholm avseende de tandvårdstjänster som underleverantören utför på uppdrag av Leverantören.
- Leverantören ska, på begäran, ge Beställaren rätt att ta del av uppgifter om vilka delar av Leverantörens rapportering som bygger på behandlingsåtgärder som utförts av Vårdgivarunderleverantören.

Leverantören ska på Beställarens anmodan inkomma med kopia av ingånget samarbetsavtal/uppdragsavtal som uppfyller kraven ovan. Kopian ska ges in till Beställaren inom fem (5) Arbetsdagar från det att Leverantören mottagit Beställarens anmodan.

14.4 Beställarens rätt att kräva utbyte av underleverantör

Bestämmelserna i denna punkt 14.4 avser, om inte annat uttryckligen anges, samtliga underleverantörer som Leverantören anlitar för utförandet av Uppdraget.

Om det under avtalsperioden framkommer att det hos/avseende en befintlig Vårdgivarunderleverantör föreligger sådana förhållanden som avses i avsnitt 14.2 punkterna i) – ii), ska Leverantören på Beställarens anmodan byta ut eller, såvitt avser Vårdgivarunderleverantör vars kapacitet inte har åberopats, upphöra att anlita Vårdgivarunderleverantören. Till klargörande anges att vad som anges i det föregående i detta stycke inte gäller om Leverantören kan visa att Beställaren, i samband med Leverantörens ansökan till Vårdvalet eller Leverantörens senare ingivna ansökan om godkännande av Vårdgivarunderleverantören, haft kännedom om dessa förhållanden och trots detta givit sitt godkännande till att Vårdgivarunderleverantören anlitades.

Leverantören ska på Beställarens anmodan byta ut underleverantör vars kapacitet har åberopats av Leverantören om det under avtalstiden

framkommer att underleverantören saknar den kapacitet för vilken underleverantören åberopats. Detta gäller inte om Leverantören kan visa att Leverantören själv har åberopad kapacitet.

Leverantören ska på Beställarens anmodan byta ut eller, såvitt avser underleverantör vars kapacitet inte har åberopats, upphöra att anlita sådan Vårdgivarunderleverantör som avses i punkt 14.3.2 om Vårdgivarunderleverantören saknar verksamhetschef och/eller odontologiskt ledningsansvarig och/eller medicinskt ledningsansvarig som uppfyller i punkt 14.3.2.1 angivna krav på verksamhetschef respektive odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig.

Leverantören ska vidare på anmodan av Beställaren byta ut eller, såvitt avser Vårdgivarunderleverantör vars kapacitet inte har åberopats, upphöra att anlita Vårdgivarunderleverantör som (i) inte uppfyller kraven på registreringsskyldighet för underleverantörer i punkterna 6.3.6.1, 6.3.6.2 och 6.3.6.3 i Ansökningsinbjudan, (ii) saknar kravställd/a och, för underleverantörens utförande av Uppdraget, nödvändig/a resurser, teknisk kapacitet och/eller kompetens och/eller (iii) enligt Beställarens skäliga bedömning, i övrigt bryter mot bestämmelserna i Avtalet.

Vid utbyte av Vårdgivarunderleverantör ska Beställarens godkännande av den nya Vårdgivarunderleverantören inhämtas, varvid bestämmelserna om godkännande av Vårdgivarunderleverantörer i punkt 14.1 ovan är tillämpliga.

Utbyte av, eller upphörande med att anlita, underleverantör enligt ovan ska, om inte annat anges i Avtalet eller Beställaren, i det enskilda fallet, skriftligen anger annat, ske senast nittio (90) dagar efter Leverantörens mottagande av Beställarens anmodan därom.

Beställaren har alltid rätt att kräva att Leverantören omedelbart upphör att anlita underleverantör som gjort sig skyldig till väsentligt brott mot detta Avtal.

Underlåtenhet att byta ut eller upphöra att anlita underleverantör enligt bestämmelserna ovan utgör ett väsentligt avtalsbrott som berättigar Beställaren att säga upp Avtalet enligt punkt 22.1.1.

Bestämmelser om skyldighet att byta ut underleverantör som omfattas av sanktioner beslutade av EU finns i punkt 17 nedan.

14.5 Anmälningsskyldighet vid upphörande att anlita Vårdgivarunderleverantör

Leverantören ska skriftligen meddela Beställaren om Leverantören avser att upphöra att anlita Vårdgivarunderleverantör/er. Sådant skriftligt meddelande ska skickas till Beställaren i god tid, dock senast sextio (60) dagar, innan Leverantören upphör att anlita Vårdgivarunderleverantören.

15 Försäkringar

Beställaren tecknar försäkring som täcker skador enligt patientskadelagen (1996:799) för de patienter som vårdas enligt Avtalet.

Leverantören ska utan kostnad och utan dröjsmål tillhandahålla den information, exempelvis utlåtanden, intyg, journaler, röntgenbilder, undersökningar, fotografier, utredningar och analyser, som Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) behöver för sin handläggning av patientskadefall. I händelse av tvist vid domstol rörande patientskador ska Leverantören se till att vittnes- och sakkunnigbevisning i erforderlig utsträckning kan föras med hjälp av hos Leverantören anställd eller av Leverantören anlitad personal.

Leverantören ska på egen bekostnad teckna och vidmakthålla ett fullgott försäkringsskydd, i form av exempelvis ansvarsförsäkring, som täcker de skador som Leverantören kan bli ansvarig för enligt detta Avtal. Leverantören ska på begäran styrka detta genom att tillställa Beställaren kopia av giltigt försäkringscertifikat eller annat försäkringsbevis.

16 Ändrade ägarförhållanden

Om det bestämmande inflytandet över Leverantören förändras genom överlåtelse av aktier eller på annat sätt ska Leverantören utan dröjsmål

skriftligen anmäla detta till Beställaren. På begäran av Beställaren ska Leverantören lämna ytterligare information om de nya förhållandena och om, och i så fall på vilket sätt, de nya förhållandena påverkar Leverantörens framtida möjligheter att uppfylla sina åtaganden enligt Avtalet. Beställarens rätt att under vissa förhållanden säga upp Avtalet på grund av förändringar i det bestämmande inflytandet över Leverantören regleras i punkt 22.1.2 c) nedan.

17 Särskilt om effekten av sanktioner beslutade av EU

Upphandlande myndigheter är med anledning av artikel 1, punkt 23 i Rådets förordning (EU) av den 8 april 2022/576 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina, förbjudna att tilldela offentliga kontrakt som omfattas av bland annat det EU-rättsliga upphandlingsdirektiv som ligger till grund för lag (2016:1145) om offentlig upphandling (”LOU”), till eller i förhållande till

a) ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer som är etablerade i Ryssland,
b) juridiska personer, enheter eller organ vars äganderätter till mer än 50 % direkt eller indirekt ägs av enhet som avses i led a, eller
c) fysiska eller juridiska personer som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i a) eller b), inbegripet,

om de står för mer än 10 % av kontraktets värde, underleverantörer, leverantörer eller enheter vars kapacitet utnyttjas i den mening som avses i LOU.

Av EU beslutade sanktioner medför även att Beställaren är förbjuden att köpa vissa varor/tjänster och erlägga betalning till vissa fysiska och juridiska personer.

Beställaren gör bedömningen att förbudet och dess principer även bör gälla i vårdval dvs. kontrakt som ingås enligt LOV.

Med anledning därav gäller följande.

Leverantören åtar sig att genom ett systematiskt och proaktivt arbete hålla sig informerad om relevanta internationella sanktioner som kan få påverkan på Leverantörens rätt eller möjlighet att leverera i enlighet med Avtalet eller få betalt i enlighet med det.

Leverantören åtar sig att omedelbart informera Beställaren om denne direkt eller indirekt (genom t.ex. ägarkopplingar eller representation) blir föremål för sanktioner beslutade av EU. Detsamma gäller om någon av Leverantörens underleverantörer, oavsett led i leveranskedjan, som nyttjas för tillhandahållande av tandvårdstjänster i enlighet med Avtalet till ett värde om minst sju (7) procent av Avtalets värde för Leverantören, blir föremål för sanktioner beslutade av EU. Upplysningsskyldigheten gäller oavsett om sanktionerna innebär att Beställaren på grund av sanktionerna per automatik inte längre får rätt att köpa tjänster från Leverantören (inklusive dennes underleverantörer och underunderleverantörer, osv ned i leveranskedjan) eller erlägga betalning, skadestånd, osv i enlighet med Avtalet.

Om Leverantören direkt eller indirekt blir föremål för sanktioner beslutade av EU som innebär att Beställaren inte längre (under viss period eller tills vidare) har rätt att nyttja Avtalet eller erlägga betalning, skadestånd, osv i enlighet med det, har Beställaren rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller, om Beställaren så hellre vill, till den senare tidpunkt som Beställaren beslutar.

Om någon av Leverantörens underleverantörer (oavsett led i leveranskedjan) som direkt eller indirekt nyttjas för leverans i enlighet med Avtalet till ett värde om minst 10 % av Avtalets värde för Leverantören, blir föremål för sanktion beslutad av EU som innebär att Beställaren inte längre får nyttja Avtalet eller erlägga betalning i enlighet med det, åligger det Leverantören att utan dröjsmål, och senast till tidpunkten då underleverantören blir föremål för sanktionen, ersätta relevant underleverantör med ett annat lämpligt företag.

Beställarens godkännande av den nya underleverantören ska inhämtas om denne är en underleverantör som själv enligt gällande lagstiftning är att betrakta som vårdgivare, varvid bestämmelserna om godkännande av underleverantörer i punkt 14.1 är tillämpliga.

Om Leverantören underlåter att ersätta underleverantör enligt vad som anges i det föregående har Beställaren rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller, om Beställaren så hellre vill, till den senare tidpunkt som Beställaren beslutar.

Leverantören är skyldig att utreda och ge Beställaren alla de upplysningar som behövs, inklusive på begäran delta i Beställarens eventuella egna eller med hjälp av tredje man utförda, utredningar som behövs för att fastställa eventuella sanktioners tillämplighet och effekt på Avtalet. Om Leverantören inte samarbetar fullt ut och utan dröjsmål har Beställaren rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller, om Beställaren så hellre vill, till den senare tidpunkt som Beställaren beslutar.

18 Ändringar i Avtalet

Om inte annat uttryckligen anges gäller följande avseende ändringar i Avtalet.

Beställaren har rätt att ändra villkoren i Avtalet. Beställaren ska skriftligen informera Leverantören om dessa ändringar (”Ändringsmeddelande”). Om Leverantören inte vill bli bunden av de ändrade villkoren, har Leverantören möjlighet att inom sextio (60) dagar från den tidpunkt då Ändringsmeddelandet ska anses ha kommit Leverantören tillhanda, skriftligen meddela Beställaren att de ändrade villkoren inte accepteras. Om Beställaren inte mottagit ett sådant meddelande inom den angivna tidsfristen blir Leverantören bunden av de ändrade villkoren från och med den dag ändringarna enligt Ändringsmeddelandet ska börja gälla, dock tidigast från det datum då tidsfristen löper ut.

Om Leverantören meddelar Beställaren att Leverantören inte accepterar de ändrade villkoren upphör Avtalet att gälla tolv (12) månader efter utgången

av tidsfristen. Under den återstående avtalsperioden gäller Avtalet i sin lydelse före ändringarna.

19 Marknadsföring och information

Leverantören ska följa, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer följer, vid var tid gällande lagar och förordningar rörande marknadsföring och reklam samt Region Stockholms vid var tid gällande riktlinjer för vårdgivares information och marknadsföring som återfinns på Vårdgivarguiden.

Leverantören ansvarar för att det finns lättillgänglig och lättförståelig information om kontaktvägar, både fysiska och digitala, öppettider och tidsbokning på mottagningens kontaktkort på 1177. Information om digitala tjänster ska finnas tillgänglig i inloggat läge på 1177. Leverantören ska följa anvisningar för ”1177 Hitta och jämför vård” och ”1177 e-tjänster” på Vårdgivarguiden.

Leverantören ska, i all kommunikation som rör eller har kopplingar till vård som bedrivs enligt detta Avtal, tydligt ange att vården bedrivs på uppdrag av Region Stockholm. Utöver detta ska Leverantören använda uppdragsmärket med Region Stockholms symbol och tillhörande text. Leverantörens egna hemsidor ska utöver detta innehålla länk till 1177, www.1177.se.

Om Leverantören anlitar underleverantörer för utförande av del/delar av Uppdraget ska Leverantören tillse att det tydligt framgår på 1177 att sådan av Leverantören anlitad underleverantör är en underleverantör som är anlitad av Leverantören. Leverantören ska vidare tillse att uppgifter om av denne anlitade underleverantörer läggs in på 1177 på ett sådant sätt att endast Leverantören visas vid en allmän sökning på vårdområde i 1177. Leverantören ska tillse att av denne anlitade underleverantörer endast visas om sökning sker på den specifika underleverantörens kontaktuppgifter.

I de lokaler där Uppdraget utförs ska det finnas ett anslag med vårdmottagningens och Leverantörens namn, där det även ska framgå att vården bedrivs på uppdrag av Region Stockholm.

Den tandvård som bedrivs enligt detta Avtal ges enligt §§ 15a, §7, pkt 1 Tandvårdslag (1985:125) och ska vara avgiftsfri för patienten/vårdnadshavaren. Leverantören, eller av Leverantören anlitad underleverantör ska inte marknadsföra tandvård som inte är nödvändig för att uppnå ett från odontologisk synpunkt funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat till patient som omfattas av avgiftsfri tandvård. Om patienten ändå, på begäran ges sådan tandvård ska Leverantören, eller av Leverantören anlitad underleverantör, tillse att patienten ges tydlig information om patientens kostnad samt om garantiregler.

Leverantören ska på anmodan av Beställaren tillhandahålla, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer tillhandahåller, specifik information till patient på det sätt och med det innehåll som Beställaren anger samt i övrigt tillhandahålla, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer tillhandahåller, det informationsmaterial som Beställaren anvisar. Leverantören ska på Beställarens begäran exponera, och tillse att av Leverantören anlitade underleverantörer exponerar, informationsmaterial om exempelvis valfrihet, klagomålshantering, patientnämnden och 1177 e-tjänster i väntrum och/eller andra lämpliga utrymmen.

20 Åtaganden vid allvarlig händelse, extraordinär händelse och höjd beredskap

Leverantören ska, utom i de fall där Leverantören på grund av Befrielsegrund är helt förhindrad att utföra sina åtaganden enligt Avtalet (se punkt 21 om Force Majeure), vid allvarlig händelse, extraordinär händelse och höjd beredskap utföra Uppdraget i enlighet med bestämmelserna nedan.

20.1 Allmänna åtaganden

Leverantören ska vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att Uppdraget ska kunna utföras av Leverantören under sådana förhållanden som avses i denna punkt 20.

20.2 Åtaganden vid särskild händelse och extraordinär händelse

Med allvarlig händelse avses händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt *(Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap, SOSFS 2013:22*).

Med extraordinär händelse avses en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller en region (*Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap).*

Vid allvarlig händelse och extraordinär händelse, samt vid risk för eller hot om sådan händelse, där det inte beslutats att Region Stockholms krisledningsnämnd ska ta över (se stycket nedan) ska Leverantören vid utförandet av Uppdraget följa direktiv ställda av Beställaren.

Vid extraordinär händelse kan en av regionfullmäktige vid Region Stockholm vald krisledningsnämnd komma att överta ansvaret för hela eller delar av Beställarens (Region Stockholms primärvårdsnämnd) verksamhetsområden. Det är ordföranden i Region Stockholms krisledningsnämnd som bedömer när en extraordinär händelse medför att krisledningsnämnden skall träda i funktion och som i sådana fall beslutar att så ska ske. Krisledningsnämnden kan fatta beslut om att överta de delar av Beställarens verksamhetsområden till vilka de tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget är hänförliga. Om så sker ska Leverantören utföra Uppdraget under ledning av Region Stockholms krisledningsnämnd och följa direktiv ställda av krisledningsnämnden.

Sådana direktiv som avses i det föregående kan bland annat, dock utan begränsning därtill, innebära att

- Leverantören ska upphöra med tillhandahållande och utförande av hela eller del/-ar av Uppdraget;
- Leverantören ska reducera tillhandahållande och utförande av hela eller del/-ar av Uppdraget;
- Leverantören ska utöka tillhandahållande och utförande av hela eller del/-ar av Uppdraget;
- Leverantören ska omfördela personella resurser inom ramen för Uppdraget;
- Leverantören ska tillhandahålla information om aktuellt lagersaldo av läkemedel, förbrukningsartiklar och skyddsutrustning; och/eller
- Leverantören ska, mot rimlig ersättning, tillhandahålla av Beställaren efterfrågade läkemedel, förbrukningsartiklar och/eller skyddsutrustning som Leverantören har tillgång till i syfte att Beställaren ska kunna omdistribuera dessa varor till de hälso- och sjukvårdsverksamheter där Beställaren bedömer att varorna gör störst nytta i hanteringen av den pågående krisen.

Vid allvarlig händelse och vid extraordinär händelse som påverkar den del av Leverantörens verksamhet som berörs av Uppdraget ska Leverantören omgående kontakta Region Stockholms Tjänsteman i Beredskap för hälso- och sjukvården.

20.3 Åtaganden vid höjd beredskap

Enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap, ska regioner vidta de beredskapsförberedelser som behövs för respektive verksamhet under beredskap. Basen utgörs av den fredstida katastrofmedicinska beredskapen.

Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap.

Är Sverige i krigsfara eller råder det sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara, får regeringen besluta om skärpt eller högsta beredskap.

Om Sverige är i krig råder med automatik, det vill säga även om regeringen inte har beslutat om det, högsta beredskap.

Vid höjd beredskap ska Leverantören utföra Uppdraget under Region Stockholms regionstyrelses ledning och följa direktiv ställda av regionstyrelsen. Sådana direktiv kan bland annat, dock utan begränsning därtill, innebära att

- Leverantören ska upphöra med tillhandahållande och utförande av hela eller del/-ar av Uppdraget;
- Leverantören ska reducera tillhandahållande och utförande av hela eller del/-ar av Uppdraget;
- Leverantören ska utöka tillhandahållande och utförande av hela eller del/-ar av Uppdraget;
- Leverantören ska omfördela personella resurser inom ramen för Uppdraget;
- Leverantören ska tillhandahålla information om aktuellt lagersaldo av läkemedel, förbrukningsartiklar och skyddsutrustning; och/eller
- Leverantören ska, mot rimlig ersättning, tillhandahålla av regionstyrelsen efterfrågade läkemedel, förbrukningsartiklar och/eller skyddsutrustning som Leverantören har tillgång till i syfte att regionstyrelsen ska kunna omdistribuera dessa varor till de hälso- och sjukvårdsverksamheter där regionstyrelsen bedömer att varorna gör störst nytta i hanteringen av den höjda beredskapen.

20.4 Deltagande i planering

Region Stockholm ansvarar enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) för planering av sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Leverantören ska på anmodan av Beställaren delta i planeringen.

Leverantören ska lämna de upplysningar som kan behövas för krisplanering till Beställaren.

Leverantören ska på anmodan av Beställaren delta i planeringen inför stora evenemang och andra insatser.

20.5 Upprätthållande av robusta tekniska försörjningsystem

Leverantören ska i samråd med fastighetsägare/-förvaltare och driftentreprenör vidta åtgärder för att säkerställa driften i olika försörjningssystem för att stärka robustheten i de lokaler där Uppdraget utförs. Åtgärderna ska vidtas i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vid var tid gällande rekommendationer. Vägledning avseende dessa rekommendationer finns i skriften ”*Den robusta sjukhusbyggnaden*” som utges av MSB och kan användas i tillämpliga delar.

Vidare kan Leverantören som stöd i sitt förebyggande planeringsarbete använda handboken ”*Handbok skydd av byggnader*” som ges ut av Fortifikationsverket.

20.6 Tillgänglighet via telefon för Beställaren

Leverantören ska tillhandahålla ett telefonnummer på vilket Beställaren kan nå Leverantören om någon sådan situation som avses ovan skulle uppstå. Leverantören ansvarar för att det till detta telefonnummer finns en meddelandefunktion på vilken Beställaren kan lämna meddelanden dygnet runt årets alla dagar. Leverantören ska kontakta Beställaren inom tjugofyra (24) timmar, Arbetsdagar räknade, från det att Beställaren lämnat ett sådant meddelande.

21 Force majeure

Part ska vara befriad från påföljd för underlåtenhet att fullgöra viss förpliktelse enligt Avtalet, om underlåtenheten har sin grund i avtalsenlig konflikt på arbetsmarknaden, eldsvåda, krig, mobilisering, rekvisition, beslag, valutarestriktioner, uppror, upplopp, terroristdåd, explosion, översvämning, lagstadgade hinder, nytillkommen eller ändrad lagstiftning eller annan omständighet som ligger utanför ifrågavarande Parts kontroll och omständigheten förhindrar fullgörandet av förpliktelsen (Befrielsegrund).

Part som påkallar Befrielsegrund enligt stycket ovan ska utan oskäligt dröjsmål skriftligen meddela den andra Parten därom. Part ska vidta skäliga ansträngningar för att utföra Uppdraget i möjligaste mån och mildra omfattningen och effekten av Befrielsegrund.

Part ska återuppta fullgörandet av de förpliktelser som förhindrats så snart som möjligt efter det att Befrielsegrunden upphört. För det fall Befrielsegrunden varar mer än sextio (60) dagar, har den andra Parten rätt att säga upp Avtalet enligt, såvitt avser Beställarens rätt att säga upp Avtalet, punkt 22.1.2 b) eller, såvitt avser Leverantörens rätt att säga upp Avtalet, punkt 22.2. Vid sådan uppsägning har ingen av Parterna rätt till ersättning av den andra Parten.

22 Förtida upphörande av Avtalet

22.1 Beställarens rätt att säga upp Avtalet

22.1.1 Uppsägning på grund av Leverantörens avtalsbrott

Beställaren har rätt, men ingen skyldighet, att säga upp hela eller delar av Avtalet till omedelbart upphörande, eller till den senare dag som anges vid uppsägningen, om Leverantören gör sig skyldig till väsentligt brott mot detta Avtal. Följande händelser eller omständigheter, dock utan begränsning därtill, ska var och en anses utgöra väsentligt brott mot detta Avtal:

a) Sådana omständigheter som, om de förelegat eller Beställaren känt till att de förelåg vid Leverantörens ansökan till Vårdvalet, skulle ha medfört rätt för Beställaren att utesluta Leverantören från Vårdvalet (se punkt 4.1 i Ansökningsinbjudan) föreligger hos Leverantören eller, i förekommande fall, hos företag vars kapacitet Leverantören åberopat**.** Till klargörande anges att rätt till förtida uppsägning enligt det föregående inte föreligger om dessa omständigheter förelåg redan vid Leverantörens ansökan till Vårdvalet och Leverantören kan visa att Beställaren, i samband med Leverantörens ansökan till Vårdvalet, hade kännedom om dessa och trots detta godkände Leverantörens ansökan till Vårdvalet;

b) Leverantören åsidosätter för Uppdraget, och för Leverantörens övriga åtaganden enligt Avtalet, tillämpliga, och vid var tid gällande lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter;

c) Leverantören saknar tillstånd som krävs för att utföra Uppdraget;

d) Leverantörens utförande av Uppdraget eller agerande i övrigt medför allvarliga risker för patientsäkerheten;

e) Leverantörens utförande av de tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget uppfyller inte gällande medicinska eller odontologiska krav på undersökning, vård, behandling eller krav på bemötande av patienter;

f) Leverantören saknar förutsättningar att utföra Uppdraget i enlighet med bestämmelserna i Avtalet till följd av väsentliga brister, inkluderande utan begränsning väsentliga brister avseende kompetens, ekonomi, lokaler eller utrustning;

g) Leverantören har erhållit en anmodan från Beställaren om att åtgärda avvikelser från kraven i Bilaga punkt 4, *Krav gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler*, men underlåter att avhjälpa dessa avvikelser senast vid den tidpunkt som anges i Beställarens anmodan, varvid rätt till uppsägning inte föreligger om Leverantören kan visa att lokalerna, trots avvikelserna, har (i) en godtagbar användbarhet och tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga **och** (ii) det, av tekniska eller ekonomiska skäl, är omöjligt eller förenat med stora svårigheter eller orimligt höga kostnader att åtgärda avvikelsen/-erna*;*

h) Leverantören byter under avtalsperioden ut de lokaler i vilka Uppdraget utförs i strid med bestämmelserna om byte av lokaler i punkt 7.2;

i) Leverantören lägger till lokaler i vilka Uppdraget utförs i strid med bestämmelserna om utökning av mottagningar i punkt 7.3;

j) Sådan försening som avses i punkt 10.1 ovan föreligger;

k) Beställaren har tillfälligt stängt av Leverantören från utförande av Uppdraget enligt bestämmelserna därom i punkt 10.2 sista stycket och

Leverantören har inte avhjälpt det/de avtalsbrott som föranlett avstängningen vid den tidpunkt som anges i Beställarens skriftliga meddelande om avstängning;

l) Leverantören har inte utfört Uppdraget på mer än sex (6) månader;

m) Leverantören har stängts av från användning av eller anslutning till de digitala tjänster och system som Beställaren tillhandahåller inom ramen för detta Avtal i enlighet med bestämmelserna i punkt 10.5 och inte avhjälpt bristen/-erna inom den sextio (60) dagars frist som anges i punkt 10.5;

n) Leverantören har vid fler än två (2) tillfällen fått skriftlig begäran om rättelse från Beställaren enligt punkt 10.2 ovan på grund av bristande uppfyllelse av Leverantörens åtaganden enligt Avtalet utan att bristerna avhjälpts på tillfredsställande sätt inom den tid som framgår av begäran om rättelse;

o) Leverantören har i sin rapportering lämnat uppgifter som lett till väsentliga fel i underlag för ersättning eller i utbetalning från Beställaren;

p) Leverantören har underlåtit att lämna, eller lämnat felaktiga eller missvisande uppgifter som har försämrat Beställarens möjligheter att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt följa upp Leverantörens fullgörande av Avtalet, vilket kan ha avsett, men inte varit begränsat till, sådana journalhandlingar, särskilda ekonomiska redovisningar samt särskilda redovisningar om väntetider och prioriteringar som avses i punkt 9.2, underpunkterna iii och iv;

q) Leverantören uppfyller inte de krav på redovisningsmässig avskildhet som anges i punkt 5, sista stycket och har inte avhjälpt bristande uppfyllelse av kraven inom sextio (60) dagar från det att bristen enligt Beställarens begäran senast ska vara avhjälpt;

r) Leverantören underlåter att byta ut underleverantör enligt bestämmelserna i punkt 14.3;

s) Sådana omständigheter föreligger som enligt punkt 17 (*Särskilt om effekten av sanktioner beslutade av EU)* ger Beställaren rätt att säga upp Avtalet;

t) Leverantören, eller företrädare för Leverantören agerar på ett sätt som riskerar att medföra att Beställarens anseende som tandvårdshuvudman, eller allmänhetens förtroende för den tandvård som Leverantören tillhandahåller, allvarligt skadas; och

u) Leverantören, eller företrädare för Leverantören, agerar i övrigt på ett sätt som medför att Beställarens förtroende för Leverantören allvarligt rubbas.

22.1.2 Uppsägning på andra grunder

Beställaren har även rätt att säga upp detta Avtal till omedelbart upphörande, eller till den senare dag som anges vid uppsägningen, om något av följande inträffar:

a) Det står vid det uppföljningsmöte som Beställaren, enligt punkt 6.2.4, genomför inför Driftstart klart att Leverantören inte kommer att kunna utföra Uppdraget i enlighet med kraven i Avtalet från och med Driftstart och detta beror inte på omständigheter för vilka Beställaren ansvarar;

b) Befrielsegrund, som Leverantören i enlighet med punkt 20 har åberopat, har förelegat mer än sextio (60) dagar; eller

c) Det bestämmande inflytandet över Leverantören förändras genom överlåtelse av aktier eller på annat sätt och Beställaren på saklig grund bedömer att Leverantören, med de nya ägarförhållandena, saknar möjligheter att fullgöra åtagandena enligt detta Avtal.

22.2 Leverantörens rätt att säga upp Avtalet

Leverantören har rätt att säga upp hela eller delar av Avtalet till omedelbart upphörande om Beställaren i väsentligt avseende åsidosätter sina skyldigheter enligt Avtalet och inte inom sextio (60) dagar från mottagande av skriftligt meddelande därom (innefattande redogörelse för avtalsbrottet) vidtar rättelse.

Leverantören har vidare rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande om Befrielsegrund, som Beställaren enligt punkt 20 har åberopat, har förelegat mer än sextio (60) dagar.

22.3 Skriftlighetskrav vid förtida uppsägning av Avtalet

Uppsägning ska, för att vara giltig, ske skriftligen på för verksamheten avsedd uppsägningsblankett och skickas till Beställaren via post eller e-post.

23 Ansvar och åtaganden inför, i samband med och efter Avtalets upphörande

Leverantören ska i god tid inför Avtalets upphörande samråda med Beställaren och aktivt medverka till att frågor angående lokaler, utrustning och personal samt information till patienter och allmänhet omhändertas för att eventuell övergång till annan vårdgivare ska kunna ske utan avbrott eller brister i utförande av tandvården.

Leverantören ska, i tillämpliga fall, samverka med den eller de vårdgivare som kommer att ta över Leverantörens patientansvar.

Leverantören ska vidare vid Avtalets upphörande samråda med Beställaren kring hantering av patientjournaler. När Leverantören upphör att utföra Uppdraget enligt Avtalet ansvarar Leverantören fortsatt för att patientjournalerna och annan information i verksamheten hanteras i enlighet med gällande författningar.

Bestämmelserna om överlämnande av patientjournaler till annan vårdgivare i punkt 2.10.1 i Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning*, fortsätter att gälla även efter det att Avtalet upphört att gälla.

Leverantören ska tillse att all information om Leverantören, och den tandvårdsverksamhet som Leverantören bedrivit enligt Avtalet, på 1177 och i Leverantörens egna digitala informationskanaler som med anledning av

Avtalets upphörande blir inaktuell, felaktig eller missvisande tas bort eller ändras.

För tandvårdstjänster som utförts enligt Avtalet under dess löptid gäller Avtalets bestämmelser i tillämpliga delar även efter det att Avtalet upphört att gälla. Därutöver ska, utan hinder av att Avtalet upphör, bestämmelserna om Leverantörens ansvar för avtalsbrott i punkt 10.2 ovan fortsätta att gälla i tillämpliga delar för sådana åtaganden som enligt Avtalet uttryckligen åligger Leverantören även efter det att Avtalet upphört.

24 Tillämplig lag och tvister

Avtalet ska tolkas och tillämpas i enlighet med svensk rätt.

För det fall Parterna är oeniga avseende tolkningen och tillämpningen av detta Avtal och/eller omfattningen av de rättigheter och skyldigheter som följer av Avtalet, ska Leverantören fortsatt fullgöra sina skyldigheter enligt Avtalet. Leverantören ska inte under några omständigheter avbryta utförandet av Uppdraget eller säga upp till dess att oenigheten slutligt har avgjorts. Leverantören har inte under några omständigheter rätt att avbryta utförandet av Uppdraget genom hänvisning till ett påstått avtalsbrott från Beställarens sida eller genom hänvisning till att Beställaren, avgivit kvittningsförklaring gentemot av Leverantören genom faktura eller på annat sätt framställt krav till dess att oenigheten slutligt har avgjorts.

Tvist med anledning av Avtalet ska avgöras av allmän domstol med Stockholms tingsrätt som första instans.

Om Avtalet ingåtts mellan Beställaren och Leverantör som ingår i Region Stockholms förvaltningsorganisation ska dock tvist med anledning av Avtalet avgöras av Regionstyrelsen, eller annat behörigt organ, vid Region Stockholm i enlighet med bestämmelserna därom i vid var tid gällande och i laga ordning fastställda reglementen för Regionstyrelsen och övriga nämnder och/eller andra tillämpliga styrdokument inom Region Stockholm.

25 Övrigt

25.1 Kontaktpersoner

Parterna ska utse varsin kontaktperson/-punkt med ansvar för Avtalet. När Part byter kontaktperson/-punkt eller när dennes kontaktuppgifter förändras, ska detta skriftligen meddelas den andra Parten minst tio (10) Arbetsdagar innan sådan ny kontaktuppgift ska börja gälla.

Vid tidpunkten för avtalstecknandet ansvarar nedanstående kontaktpersoner/-punkter för Avtalet.

Kontaktperson hos Leverantören

Namn:

Telefonnummer:

E-postadress:

Adress:

Kontaktpunkt hos Beställaren

Namn: Tandvårdsenheten

Telefonnummer: 08-123 133 00

E-postadress: tandvardsenheten.hsf@regionstockholm.se

Adress: Lindhagensgatan 98, Box 30017, 104 25 Stockholm

25.2 Meddelanden

Samtliga underrättelser eller meddelanden som ska lämnas enligt detta Avtal ska ske skriftligen genom rekommenderat brev, e-postmeddelande, eller personligt överlämnande och ställas till den kontaktperson/-punkt som angivits i punkt 25.1, eller till annan kontaktperson som Part meddelat enligt punkt 25.1, första stycket.

Samtliga meddelanden som en Part skickar eller lämnar i samband med detta Avtal ska anses ha kommit mottagaren tillhanda enligt följande:

- om skickat med rekommenderat brev, tre (3) Arbetsdagar från avsändandet genom rekommenderad försändelse om samtidigt översänt med e-post;
- om översänt via e-post, när mottagaren skriftligen bekräftar mottagande genom ett e-postmeddelande i retur (sådan bekräftelse ska inte oskäligen innehållas eller försenas och ska, till undvikande av tvivel, inte heller ge upphov till krav på bekräftelse av mottagande hos den Part som skickade det ursprungliga e-postmeddelandet); eller
- vid personligt avlämnande, vid tidpunkten för överlämnandet.

25.3 Meddelarfrihet

Meddelarfriheten för anställda i Region Stockholms förvaltningar och bolag regleras i svensk lag. Det är väsentligt för Beställaren att anställda hos externa vårdgivare vid utförande av vårdtjänster enligt avtal som ingåtts med Region Stockholm omfattas av liknande meddelarfrihet.

Leverantören förbinder sig därför att, med undantag för vad som nedan anges, inte ingripa mot eller efterforska den som lämnat meddelande till författare, utgivare eller motsvarande för offentliggörande i tryckt skrift eller radioprogram, teveprogram eller andra upptagningar. Förbindelsen gäller inte sådana meddelanden som avser företagshemligheter eller omfattas av tystnadsplikt för Leverantörens anställda utanför det område som Avtalet omfattar och inte heller i vidare mån än vad som omfattas av meddelarfrihet för offentligt anställda enligt Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

25.4 Allmänhetens insyn

Allmänheten ska ges möjlighet till insyn i den hälso- och sjukvårdsverksamhet som Leverantören bedriver inom ramen för Uppdraget. Leverantören ska därför, utan oskäligt dröjsmål och utan kostnad, på begäran av Beställaren lämna den information rörande hälso- och sjukvårdsverksamhet som Leverantören bedriver inom ramen för Uppdraget som Beställaren begär. Beställaren ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Informationen ska lämnas skriftligen. Leverantören är inte skyldig att lämna information i de fall utlämnandet inte kan ske utan betydligt merarbete för Leverantören, om utlämnandet

strider mot lag eller annan författning eller om det på annat sätt eller av andra skäl måste anses oskäligt att kräva att informationen utlämnas.

25.5 Avstående av rättighet

Om inte annat uttryckligen framgår av detta Avtal ska Parts underlåtenhet eller dröjsmål vad gäller utövandet av sina rättigheter eller vidtagandet av åtgärder enligt detta Avtal inte anses utgöra ett avstående från rättigheterna eller åtgärderna.

25.6 Överlåtelse av Avtalet

Ingen av Parterna äger rätt att överlåta eller pantsätta Avtalet eller någon rättighet eller skyldighet enligt Avtalet utan den andra Partens skriftliga samtycke.

25.7 Bestämmelses ogiltighet

Skulle någon bestämmelse i Avtalet eller del därav befinnas ogiltig, ska detta inte innebära att Avtalet i dess helhet är ogiltigt utan i stället ska, i den mån ogiltigheten väsentligen påverkar Parts utbyte av eller prestation enligt Avtalet, skälig jämkning i Avtalet ske.

25.8 Mervärdesskatt (moms)

Det är Parternas gemensamma uppfattning ~~är eniga om~~ att Uppdraget i sin helhet utgör sådan tandvård som undantas från momsplikt enligt 10 kap. 6 § Mervärdesskattelag (2023:200)(ML). I enlighet med denna bedömning utgår ingen moms på ersättningen för Uppdraget. För det fall behörig domstol genom lagakraftvunnet beslut anser att hela eller delar av Uppdraget inte omfattas av 10 kap. 6 § ML eller annan relevant undantagsbestämmelse i ML, har Leverantören rätt till moms på ersättning som är hänförlig till de delar av Uppdraget som av domstol bedömts som momspliktiga i enlighet med vad som anges i punkt 5.3 i Bilaga 3, *Ersättningsvillkor*. Vad som här har sagts ska äga tillämpning på ersättningar som utgått från Driftstart.

Se vidare punkt 5 i Bilaga 3, *Ersättningsvillkor*.

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar av vilka Parterna tagit var sitt.

Ort och datum	Ort och datum
Region Stockholm genom Primärvårdsnämnden	[Här anges Leverantörens fullständiga namn]
Namnteckning	Namnteckning
Namnförtydligande	Namnförtydligande
Befattning	Befattning

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Leverantör ange text

Gäller fr.o.m.
2026-05-06

Diarienummer
PVN xxxx-xxxx
Avtalsnr xxxxx

BILAGA 1

Uppdrags-beskrivning

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

Innehåll

1 Beskrivning av Uppdraget och dess omfattning 3
1.1 Övergripande beskrivning av Avtalsområdets omfattning 3
1.2 Uppdraget 3
1.3 Målgrupp 10
2 Krav på Uppdraget och dess utförande 10
2.1 Övergripande krav 10
2.2 Utrustning 11
2.3 Remisshantering och samverkan 11
2.4 Tillgänglighet 13
2.5 Krav på bemanning och personella resurser 14
2.6 Vårdhygien 18
2.7 Smittskydd 19
2.8 Hantering av läkemedel 19
2.9 Kontakter med läkemedelsföretag och medicintekniska företag .. 20
2.10 Hantering av patientjournaler 21
2.11 Sjukresor och sittande persontransporter 21
2.12 Tolk. 21
2.13 Strålsäkerhet 22
2.14 Medicinska gaser 22
2.15 Tandtekniska laboratorier 22
3 Rapporteringskrav 23
3.1 Rapportering till kvalitetsregister 23
3.2 Rapportering av utförd tandvård 23
3.3 Underlag för prognostisering av framtida kompetensbehov 24
3.4 Leverantörens ansvar för rapportering 24
4 Digitala förmågor 24
4.1 Allmänt om kraven på digitala förmågor 25
4.2 Krav på digitala förmågor för en digifysisk hälso- och sjukvård 26
4.3 Krav på digitala förmågor för styrning och stöd av hälso- och sjukvårdens kärnverksamhet 26
5 Krav avseende forskning, utveckling och innovation 27
5.1 Krav på deltagande i forsknings- och utvecklingsarbete 27
5.2 Innovation 28

1 Beskrivning av Uppdraget och dess omfattning

1.1 Övergripande beskrivning av Avtalsområdets omfattning

Målet med tandvården är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen. En god tandvård innebär bland annat att den ska vara lätt tillgänglig och så långt det är möjligt utformas i samråd med patienten. Genom att informera, stödja och motivera barn och vårdnadshavare ska barnen förmås att ta ansvar för sin egen munhälsa.

De tandvårdstjänster som ingår i/omfattas av Vårdvalet är uppdelade i sju (7) Inriktningsuppdrag.

Minst ett av Inriktningsuppdragen är obligatoriskt. Det eller de Inriktningsuppdrag som Leverantören vid var tid är godkänd för ska i sin helhet tillhandahållas av Leverantören och därmed ingå i Uppdraget till dess att Inriktningsuppdraget upphör. Ett Inriktningsuppdrag kan upphöra genom uppsägning av Avtalet i dess helhet eller genom uppsägning av den del av Avtalet som avser Inriktningsuppdraget (se bestämmelserna om uppsägning av Avtalet i avsnitt 6 och 22 i Huvuddokumentet). Notera dock att minst ett Inriktningsuppdrag under hela avtalsperioden ska ingå i Uppdraget.

1.2 Uppdraget

1.2.1 Allmänt om Uppdraget

Uppdraget omfattar tandvård som utförs av legitimerad tandläkare med specialistkompetens eller legitimerad tandläkare under specialiseringstjänstgöring enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2017:77.

Tandvården syftar till att från odontologisk synpunkt ge ett funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat. I Uppdraget ingår att stödja allmäntandvården i det förebyggande arbetet.

Uppdraget omfattar de Inriktningsuppdrag som Leverantören vid var tid valt och godkänts för. Uppdragets innehåll specificeras i punkt 1.2.2.

Bedömningen av om en vårdsökande ska omhändertas inom ramen för Uppdraget eller hänvisas till annan vårdform ska göras i enlighet med Region Stockholms vid var till gällande hänvisningsstöd som nås via Vårdgivarguiden. Leverantören ska, med tillämpning av Region Stockholms vid var tid gällande hänvisningsstöd, hänvisa vårdsökande som inte ska omhändertas inom Uppdraget till rätt vårdform, se Vårdgivarguiden – *Hänvisningsstödet*.

1.2.1.1 Avgiftsfri tandvård

Tandvård som avses i Tandvårdslag 1985:125, 7 § punkt 1 ska vara avgiftsfri för patienten.

Leverantören får inte ta ut avgifter från patienten eller vårdnadshavaren för vård som ryms inom tandvårdslagen, d.v.s. regelbunden och fullständig tandvård, som är odontologiskt motiverad. Terapier endast på estetisk eller kosmetisk indikation ingår inte i Uppdraget. Om patienten ändå vill betala själv ska patienten själv ha efterfrågat åtgärden eller materialet. Det får inte vara en av Leverantören rekommenderad behandlingsåtgärd eller material utöver standard. Skälet ska journalföras. Leverantören ska, i det fall kosmetisk tandvård efterfrågas, ha beaktat Läkemedelsverkets åldersgräns för tandblekning. Leverantören ska ha överenskommit med patienten eller vårdnadshavaren om att patienten/vårdnadshavaren svarar för kostnaden samt eventuell omgörning. Överenskommelsen ska journalföras. Leverantören ska också ha försäkrat sig om att patienten/vårdnadshavaren förstått innebörden av överenskommelsen, inklusive information om kostnad och garantiregler. Denna försäkran ska journalföras.

1.2.1.2 Region Stockholms övergångsregler vid sänkt ålder för avgiftsfri tandvård

Vissa åtgärdskoder kan under vissa omständigheter vara ersättningsberättigande även efter det år patienten fyllt 19 år om behandlingsåtgärden påbörjats senast den 31 december 2024 och slutförs senast den 31 december det kalenderår patienten fyller 23 år. Det är inte tillåtet att begära ersättning från flera olika tandvårdsstöd[1] avseende samma behandlingsåtgärd eller behandlingsmoment. Beställaren kommer att kontrollera att så inte sker. För regelverk och definitioner, se *Region*

[1] Som tandvårdsstöd avses till exempel den regionfinansierade barn- och ungdomstandvården, Region Stockholms tandvårdsstöd till vuxna (N-, S- och F-tandvård) och det statliga tandvårdsstödet som administreras av Försäkringskassan.

Stockholms övergångsregler vid sänkt ålder för avgiftsfri tandvård, Vårdgivarguiden – *Specialisttandvård för barn och ungdomar*.

1.2.2 Inriktningsuppdrag inom Specialisttandvård för barn och ungdomar

Följande Inriktningsuppdrag utgör Vårdvalet (ST-föreskriftens, HSLF:FS 2017:77, bilagenummer inom parantes):
Inriktningsuppdrag 1: Bettfysiologi (bilaga 1)
Inriktningsuppdrag 2: Endodonti (bilaga 2)
Inriktningsuppdrag 3: Käkkirurgi (bilaga 3)
Inriktningsuppdrag 4: Odontologisk radiologi (bilaga 4)
Inriktningsuppdrag 5: Oral protetik (bilaga 5)
Inriktningsuppdrag 8: Parodontologi (bilaga 8)
Inriktningsuppdrag 9: Pedodonti (bilaga 9)

För samtliga Inriktningsuppdrag gäller att behandlingen ska kräva specialisttandvårdens kunskaper och/eller resurser i övrigt. Behandlingar inom specialiteten pedodonti (inriktningsuppdrag 9) ska avse komplext vårdbehov enligt HSLF:FS 2017:77, bilaga 9. För övriga specialiteter gäller att behandlingar ska avse vårdbehov beskrivet i respektive bilaga till HSLF:FS 2017:77 för att vården ska vara ersättningsberättigande.

Endast den del av den totala behandlingen som är specialisttandvård ska utföras inom specialisttandvården, t.ex. diagnostik, planering, utredning och uppföljning. Det betyder att övriga delar, t.ex. prevention och konserverande behandling, ska så långt det är möjligt utföras inom allmäntandvården. Den patientansvarige specialisttandläkaren avgör om och hur uppdelning av behandlingen ska ske med beaktande av medicinska, psykologiska och odontologiska skäl. Sådan vård som inte kräver specialisttandvårdens kunskaper och/eller resurser i övrigt ska överlämnas till den remitterande tandläkaren eller till annan allmäntandläkare. Behandling av tandhygienist är att betrakta som allmäntandvård.

Behandlingsåtgärder som ligger utanför den aktuella specialitetens gränssnitt är att betrakta som allmäntandvård, vilket betyder att Leverantören i normalfallet inte kan få ersättning för sådana behandlingsåtgärder.

För samtliga Inriktningsuppdrag inom Vårdvalet gäller att behandling får utföras under narkos. Narkosåtgärden (åtgärdskod 07) är endast ersättningsberättigande för specialisttandläkare inom pedodonti och käkkirurgi.

I pedodontins kompletteringsåtgärd 79A ingår anpassat psykologiskt omhändertagande, som metoden tell-show-do, utifrån patientens behov samt specialistkompetensens område. För övriga specialiteter gäller att ersättning för anpassat psykologiskt omhändertagande ingår i åtgärdskoderna, eftersom alla behandlare som utför tandvård inom Vårdvalet ska ha barnkompetens.

Remittering till specialisttandvård ska ske i så god tid att denna vård kan slutföras senast det år då patienten fyller 19 år för att vården ska vara avgiftsfri för patienten. Från och med det år patienten fyller 20 år ersätts även specialisttandvård enligt det statliga tandvårdsstödets regler eller, i förekommande fall, av Region Stockholms tandvårdsstöd för vuxna.

Tandvård som utförs som en konsekvens av regionfinansierad tandregleringsbehandling är inte avgiftsfri för patienten efter det år patienten fyllt 19 år.

1.2.3 Behandling/kunskapsbaserad vård

Leverantören ska ge en sakkunnig och omsorgsfull vård i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Behandlingsåtgärder som uppenbarligen har utförts i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet och som har medfört en vårdskada eller risk för sådan skada är inte ersättningsberättigande inom Vårdvalet.

Leverantören ska dokumentera och hantera alla uteblivanden från tandvårdsbesök. Leverantören ska följa beställarens *Rutin vid uteblivande från tandvårdsbesök avseende barn till och med 17 år*.

Leverantören ska ha rutiner för anmälan till socialnämnden av barn och ungdomar som misstänks fara illa. Med barn som far illa avses bland annat försummelse/omsorgssvikt, psykisk och fysisk misshandel samt sexuella övergrepp[2].

Leverantören ska basera all behandling på bästa tillgängliga vetenskap/evidens. Vid val av behandling ska även hänsyn tas till behandlingens kostnadseffektivitet.

En radiologisk undersökning ska alltid vara berättigad. Valet av radiologisk undersökningsmetod ska vara den som innebär minst stråldos för patienten och samtidigt besvarar den remitterade frågeställningen.

[2] Se ”Barn som far illa eller riskerar att fara illa – En vägledning för hälso- och sjukvården samt tandvården gällande anmälningsskyldighet och ansvar”, Socialstyrelsen 2013 samt skriften ”Barn som far illa”, Kunskap & kvalitet nr 9, Sveriges Tandläkarförbund, 2011

1.2.3.1 Behandling av karies i primära tänder

För vägledning avseende behandling av de minsta barnen, se *Behandling av karies i primära tänder*, Vårdgivarguiden – *Barntandvård.*

1.2.3.2 Behandling av tandluckor

Leverantörens förstahandsval vid åtgärdande av tandluckor inom barn- och ungdomstandvård ska vara ortodontisk slutning.

Behandling av tandluckor är ersättningsberättigande om bettavvikelsen motsvarar Region Stockholms behandlingsbehovsindex 3 eller 4, oavsett om behandlingen innebär protetisk rehabilitering och/eller habilitering med tandreglering.

Om protetisk ersättning är nödvändig för att uppnå ett estetiskt och funktionellt godtagbart resultat vid behandling av tandlucka i fronten (3:a–3:a), omfattas behandlingen av den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården. Det ska framgå av patientjournalen varför ortodontisk luckslutning inte är möjlig.

Protetisk ersättning i en tandlucka i sidopartierna (4:a–7:a) omfattas av den avgiftsfria barn och ungdomstandvården endast när det föreligger särskilda skäl. Exempel kan vara stabilisering av bettrelation efter avslutad ortodontisk behandling eller andra situationer där hög risk för negativ bettutveckling föreligger, såsom utveckling av djupt bett med gingival sårgörning. Agenesi eller motsvarande entandsluckor i tandposition 5–8 innefattas således inte.

1.2.3.3 Tandregleringsbehandling som ett led i annan specialisttandvårdsbehandling

Ingen specialisttandläkare får på egen hand besluta om behandling inom annan specialitets område utan att i patientjournalen dokumenterat samråd/konsultation och övergripande terapi- och behandlingsplan.

Innan tandregleringsbehandling kan startas ska det tillsammans med de övriga berörda specialisttandläkarna finnas en gemensam terapi- och behandlingsplan. Det ska framgå av patientjournal att terapi- och behandlingsplan är kommunicerad med patient och/eller vårdnadshavare.

Om specialisttandläkare inom annan specialitet än ortodonti bedömer att tandregleringsbehandling är nödvändig för genomförande av övrig specialisttandvårdsbehandling kan regionfinansierad tandregleringsbehandling beviljas av urvalstandläkare även om vårdbehovet inte omfattas av 3 eller 4 enligt Region Stockholms behandlingsbehovsindex. Stor restriktivitet ska råda i dessa fall.

Specialisttandläkarnas bedömning ska i patientjournalen ha ett dokumenterat samråd/konsultationstillfälle med berörda specialisttandläkare. Underlaget för beslut om tandregleringsbehandling och för fortsatt hantering rapporteras i IT-systemet Libretto av urvalstandläkaren inom tillstånd 5914.

1.2.3.4 Implantatbehandling

I Region Stockholm ska implantatbehandling på barn och ungdomar utföras inom specialisttandvården. Implantatkirurgisk behandling och benaugmentation får utföras av specialister inom käkkirurgi och parodontologi. Avgörandet om implantatbehandling sker i samråd mellan specialisttandläkare inom oral protetik och/eller pedodonti samt berörd käkkirurg eller parodontolog. Det ska framgå av patientjournalen varför tandregleringsbehandling inte är möjlig.

Följande förutsättningar gäller för implantatbehandling:

1. Implantatbehandling i fronten kan ingå i den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården i de fall där ortodontisk luckslutning inte är möjlig.

2. Implantatbehandling i sidopartierna kan inte utan särskilda och dokumenterade indikationer ingå i den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården. Exempel kan vara stabilisering av bettrelation efter avslutad ortodontisk behandling eller andra situationer där hög risk för negativ bettutveckling föreligger såsom utveckling av djupt bett med gingival sårgörning. Stor restriktivitet ska gälla. Agenesi eller motsvarande entandsluckor i tandposition 5–8 innefattas således inte.

1.2.3.5 Multidisciplinära möten

Samråd och/eller konsultationstillfällen kan omfatta så kallade multidisciplinära möten. Vid dessa ska minst tre (3) specialiteter närvara, inklusive ortodontisten.

Ortodontisten samt den/de specialisttandläkare som ska utföra tandvården ska i patientjournalen styrka samrådet/konsultationen. Multidisciplinärt möte ska inte vara av seminarie-/utbildningskaraktär. Om samrådet/ konsultationstillfället diskuterar möjlighet till tandregleringsbehandling ska patientansvarig allmäntandläkare kontaktas och delges underlag för remittering till urvalstandläkare angående tandregleringsbehandling. Om urvalstandläkare deltar vid mötet kan denne besluta om tandregleringsbehandling, oavsett patientens folkbokföringsort i Stockholms län.

Konsultation för patient med pågående tandregleringsbehandling är inte ersättningsberättigande för patientansvarig ortodontist. För att konsultationen ska vara ersättningsberättigande ska åtgärdskodens villkor vara uppfyllda. Leverantören ska också journalföra diagnostiken.

1.2.3.6 Kombinationsbehandling käkkirurgi och ortodonti

För vägledning vid starkt uttalade ocklusionsavvikelser med samtidig käkställningsavvikelse hänvisas till Vårdprogram kombinationsbehandling käkkirurgi och ortodonti, se Vårdgivarguiden – *Barntandvård*.

1.2.4 Skicka och ta emot remisser för konsultationer

Specialisttandläkare kan ta emot remiss från allmäntandläkare, annan specialisttandläkare samt läkare.

Leverantören, och särskilt specialisttandläkare inom pedodonti ska ge konsultationer åt tandläkare inom allmäntandvården avseende handläggning och terapiplanering av patienter med förhöjd kariesrisk eller fortsatt kariesprogression trots insatta behandlingsåtgärder. Remissen ska innehålla allt underlag såsom röntgenbilder, foton osv. Konsultationen är inte ersättningsberättigande om Leverantören själv står för den fortsatta behandlingen.

1.2.5 Hälsoundersökning oral hälsa vid placering i vård utanför det egna hemmet eller i skyddat boende

Om Leverantören är godkänd för pedodonti ska Leverantören från socialtjänsten ta emot remiss som avser *hälsoundersökning oral hälsa* av barn och unga till och med 20 år som ska placeras i vård utanför det egna hemmet eller i ett skyddat boende, om barnet/den unge saknar en etablerad kontakt med allmäntandvården eller har särskilda skäl till att få hälsoundersökningen utförd inom specialisttandvården.

Leverantören ska inhämta samtycke från vårdnadshavare och från den unge om denne fyllt 15 år om att Leverantören får begära ut journaler inför undersökning i de fall socialtjänsten inte redan inhämtat sådant samtycke. Samtycke är ej behövligt vid placering enligt LVU.

Leverantören ska med undersökningen som underlag göra en bedömning av vilket vårdbehov barnet eller den unge har samt fylla i ett utlåtandedokument, se Vårdgivarguiden – *Barntandvård*.

1.2.6 Digitala vårdkontakter

För digitala vårdkontakter gäller att

- de alltid ska föregås av ett fysiskt besök

- de kan användas för information och instruktion vid ett uppföljande möte

1.3 Målgrupp

I målgruppen för avtalsområdet ingår personer som omfattas av förutsättningarna för avgiftsfri tandvård enligt §§ 15 a och 7 pkt 1 Tandvårdslag (1985:125) och som är folkbokförda eller har skyddad folkbokföring enligt folkbokföringslagen (1991:481, 16§), och som remitterats från allmäntandvård, specialisttandvård, sjukvård eller socialtjänst, samt har ett vårdbehov som kräver specialisttandvårdens resurser. Målgrupperna preciseras nedan i punkt 1.3.1.

1.3.1 Målgrupp för Inriktningsuppdragen inom Specialisttandvård för barn och ungdomar

I målgruppen för de Inriktningsuppdrag som omfattas av Vårdvalet ingår personer som omfattas av förutsättningarna i punkt 1.3 och dessutom är

- folkbokförda i Stockholms län eller har skyddad folkbokföring[3],
- barn och ungdomar 0–19 år folkbokförda i annat län och som av vårdgivare inom länet remitterats för akuta besvär,
- folkbokförda i annat län och placerade i vård utanför det egna hemmet inom Stockholms län[4].

2 Krav på Uppdraget och dess utförande

2.1 Övergripande krav

Leverantören ska utföra Uppdraget i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Leverantören ska därvid bland annat beakta och, i den utsträckning det är odontologiskt motiverat, utföra Uppdraget i enlighet med vid var tid gällande

- för Uppdraget relevanta nationella och regionala vårdprogram som beslutas av den nationella kunskapsstyrningsorganisationen för hälso- och sjukvård samt tandvård och den regionala

[3] Om en person har skyddad folkbokföring (tidigare kvarskriven) framgår inte den verkliga adressen av folkbokföringen och sprids inte heller till myndigheter.

[4] Barn och ungdomar som är placerade i vård utanför det egna hemmet inom Stockholms län ska tas omhand på samma villkor som barn som är folkbokförda i Stockholms län. Tandvården ersätts av hemregionen.

kunskapsstyrningsorganisationen för hälso- och sjukvård samt tandvård inom Stockholm-Gotland;
- andra för Uppdraget relevanta styrande dokument som beslutas av ovan angivna kunskapsstyrningsorganisationer;
- för Uppdraget relevanta nationella riktlinjer; och,
- i den utsträckning det är tillämpligt och relevant för Uppdraget, den nationella Vårdhandboken.

Leverantören ska även i övrigt utföra Uppdraget i enlighet med best practice inom tandvården.

De tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget ska tillhandahållas utifrån den bästa effektiva omhändertagandenivån (BEON-principen) vilket innebär att Leverantören ska styra behandlingsåtgärder mot den vårdpersonal som kan utföra behandlingsåtgärden till lägst sammantagen kostnad med bibehållen eller ökad kvalitet.

Den hälso- och sjukvård samt tandvård som tillhandahålls inom Stockholms län och som Region Stockholm, i egenskap av huvudman, ansvarar för ska vara digifysisk vilket innebär att Leverantören ska tillse att sättet som vården tillhandahålls, digitalt eller fysiskt, utgår ifrån det medicinska/odontologiska behovet, patientens önskemål och effektivt resursanvändande.

Leverantören ska tillämpa för Uppdraget relevanta standardiserade vårdförlopp.

2.2 Utrustning

Leverantören ansvarar för att tillhandahålla all utrustning som är nödvändig för utförandet av Uppdraget.

2.3 Remisshantering och samverkan

2.3.1 Remisshantering

Leverantören ska ta emot remisser från allmäntandvård, specialisttandvård samt läkare. Leverantör som är godkänd för pedodonti ska ta emot remisser från socialtjänsten avseende barn och unga till och med 20 år. Remissen ska avse hälsoundersökning oral hälsa vid placering i vård utanför det egna hemmet eller i skyddat boende.

Remisser till Leverantören ska ställas till mottagningen. Leverantören äger inte rätt att välja patienter förutsatt att behandlingen kräver specialisttandvårdens kunskaper och/eller resurser i övrigt. Som vägledning gäller Svenska Pedodontiföreningens policydokument,

Prioriteringar och patientsäkerhet inom tandvården för barn och ungdomar, se www.vardgivarguiden.se - *Barntandvård.*

Mottagningar med specialiteterna pedodonti och käkkirurgi får ta emot remisser för tandvård under narkos. Barn och ungdomar som behöver få narkostandvården utförd på akutsjukhus kan remitteras till Folktandvården Stockholms län AB i IT-systemet Libretto, se Vårdgivarguiden – *Barntandvård.*

Leverantören ska erbjuda patienterna behandling i den ordning remisserna kommit in men med förtur för fall där det av remissen framgår att detta bör ske. Av remissen ska framgå diagnos och i övrigt relevanta uppgifter för att eventuell förtur ska kunna bedömas.

Leverantören ska endast skicka remisser till leverantör som har avtal med Region Stockholm.

Leverantören ska i IT-systemet Libretto remittera till annan specialitet sådana behandlingar som kräver specialisttandvårdens resurser och som är en följd eller förutsättning för Leverantörens specialisttandvård. Av patientjournalen ska framgå varför behandlingen inte kan utföras inom allmäntandvården och av vilket skäl behandlingen kräver specialisttandvårdens resurser.

Leverantören ansvarar för att, i samband med remittering till annan leverantör, informera patienten om regler för valfrihet och patientens möjlighet att välja leverantör.

Beställaren ansvarar för att information om leverantör som har avtal med Beställaren kan nås via Vårdgivarguiden - *vårdutbud.*

Endast vårdgivare inom vårdval allmän barn- och ungdomstandvård kan skicka ortodontiremisser. Patient som ska remitteras måste också vara listad vid den remitterande vårdgivaren.

2.3.2 Samverkan

Sammanhållen vård innebär att patienterna upplever en hög grad av trygghet, kontinuitet och tillgänglighet i den vård som tillhandahålls. För att uppnå detta är det av stor betydelse att enskilda leverantörer vid tillhandahållande av vårdtjänster tar hänsyn till och beaktar patientens hela vårdbehov och samordnar sina vårdtjänster med andra vård- och omsorgsgivare. Effektiv och ändamålsenlig kommunikation och samverkan med patientens övriga vård- och omsorgskontakter är följaktligen av stor betydelse för att uppnå en sammanhållen vård.

Med anledning därav ska Leverantören vidta de samverkansåtgärder som framgår nedan.

2.3.2.1 Patientsäkra vårdövergångar

I syfte att skapa förutsättningar för en sammanhållen vårdkedja för, och kontinuitet i vården av, de patienter som omhändertas inom ramen för Uppdraget ska Leverantören vidta de åtgärder som anges nedan.

När patient övergår från Leverantören till annan leverantör ska Leverantören, under förutsättning att erforderligt samtycke erhållits från patienten, informera den leverantör som övertar patientansvaret om vilken tandvård som tillhandahållits av Leverantören, eventuella remisser som är oavslutade samt aktuell läkemedelsbehandling.

Leverantören ska även i övrigt samverka med andra leverantörer, andra huvudmän (kommuner och regioner) och andra organisationer som berörs av eller är eller blir involverade i omhändertagandet av de patienter som Leverantören ger tandvård inom ramen för Uppdraget. Det innebär att Leverantören ska samverka i frågor som rör barns hälsa.

Processer och rutiner för samverkan med andra leverantörer, andra huvudmän och organisationer ska dokumenteras i den omfattning som är motiverat utifrån vårdkvalitet och patientsäkerhet, i enlighet med SOSFS 2011:19, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

2.3.2.2 Samverkansöverenskommelser

Leverantören ska följa beslut och riktlinjer i för Uppdraget relevanta och vid var tid gällande samverkansöverenskommelser mellan Region Stockholm och andra huvudmän (kommuner och regioner). De för Uppdraget relevanta samverkansöverenskommelserna återfinns på Vårdgivarguiden. Leverantören ska delta i arbetet med att anpassa och utveckla dessa samverkansöverenskommelser till verksamhetsnära nivå, tillsammans med andra berörda leverantörer, huvudmän och organisationer.

2.4 Tillgänglighet

Leverantören ska anpassa väntetider, digitala tjänster, öppettider, lokaler och den information som Leverantören ger till patienterna efter patienternas behov så att en god tillgänglighet till den tandvård som omfattas av Uppdraget uppnås. Leverantören ska därvid särskilt beakta att de tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget ska vara tillgängliga för personer oavsett deras funktions- och/eller aktivitetsförmåga.

Leverantören ska erbjuda behandling inom 60 dagar från det att mottagningen mottog remissen. Leverantör som har en prognosticerad väntetid som är längre än 60 dagar ska hänvisa patient till annan vårdgivare inom Vårdvalet som har kortare väntetid.

Leverantören ska rapportera prognosticerade väntetider i Utbudstjänst Region Stockholm, Vårdgivarguiden – *Utbudstjänst Region Stockholm*.

Mottagningens öppettider ska motsvara de som Leverantören har registrerat och som finns publicerade på 1177.

2.5 Krav på bemanning och personella resurser

2.5.1 Allmänna krav på bemanning och personella resurser

Leverantören ska tillhandahålla personella resurser i den omfattning som krävs för att utföra Uppdraget i enlighet med Avtalet. Leverantören ska tillse att Leverantörens personal, och i förekommande fall personal hos underleverantör som Leverantören anlitar för att utföra Uppdraget, har för Uppdraget adekvat utbildning och kompetens och får den kontinuerliga kompetensutveckling som behövs för att utföra Uppdraget i enlighet med de krav och villkor som framgår av Avtalet. Leverantören ska tillse att Leverantören, och i förekommande fall underleverantör som Leverantören anlitar för att utföra Uppdraget, har ett system för att årligen planera, genomföra och följa upp personalens kontinuerliga kompetensutveckling.

Personal som har kontakt med patienter ska kunna tala, förstå, läsa och skriva svenska.

All personal som behandlar barn ska ha aktuell barnkompetens, vilket inbegriper kunskap om barns och ungas specifika behov samt om familjers villkor och situation. Barnkompetens innefattar också kunskap om barns psykosociala utveckling samt kompetens i kommunikation och bemötande av barn och föräldrar/vårdnadshavare.

Leverantören ska sträva efter att öka sin kompetens inom barn- och ungdomstandvården. Detta kan exempelvis ske genom efterutbildning.

En legitimerad tandhygienist får utföra ingrepp i tandens hårdvävnader inom ramen för sin kompetens, vilket inom Vårdvalet endast avser behandlingsåtgärder som innebär avlägsnande av hårda och mjuka beläggningar i tandköttsficka.

Beställaren registrerar uppgift om behandlares legitimation och bevis om specialistkompetens i Beställarens leverantörsregister.

2.5.2 Krav avseende verksamhetschef och odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig

Leverantören ansvarar för att det under hela avtalsperioden finns en verksamhetschef för mottagningen som uppfyller kraven i punkt 2.5.2.1. Verksamhetschefen ska ha det övergripande ansvaret för den verksamhet som Leverantören bedriver inom ramen för Uppdraget och för att tillgodose patienternas behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet.

Leverantören ansvarar vidare för att det under hela avtalsperioden finns en odontologiskt ledningsansvarig tandläkare för mottagningen som uppfyller kraven i punkt 2.5.2.2. Om den person som innehar rollen som verksamhetschef uppfyller kraven på odontologiskt ledningsansvarig tandläkare i punkt 2.5.2.2, kan verksamhetschefen även inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare. Om den person som innehar rollen som verksamhetschef inte uppfyller kraven i punkt 2.5.2.2 ansvarar Leverantören för att utse och tillsätta en person som uppfyller dessa krav att inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig.

Om Leverantören bedriver tandvård under narkos inom ramen för Vårdvalet ska det på mottagningen ska finnas en medicinskt ledningsansvarig läkare som uppfyller kraven i punkt 2.5.2.3.

2.5.2.1 Särskilda krav avseende verksamhetschef

Verksamhetschefen ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att kunna utföra sitt uppdrag. Detta innebär bland annat att verksamhetschefen ska ha adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att leda Leverantörens systematiska förbättringsarbete i enlighet med Leverantörens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Verksamhetschefen ska vara väl förtrogen med, och insatt i, de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för tandvården, både nationellt och regionalt.

Verksamhetschefen innehar en förtroendeställning. Person som, enligt lagakraftvunnen dom, är dömd för brott mot person, förmögenhetsbrott eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba förtroendet för verksamhetschefens förmåga att utföra sitt arbete, Leverantörens förmåga att utföra Uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för Leverantörens verksamhet eller för hälso- och sjukvården i allmänhet får inte inneha rollen som verksamhetschef. Person som är föremål för utredning om sådana brott som anges i det föregående får inte, under den tid som utredningen varar, inneha rollen som verksamhetschef hos Leverantören.

2.5.2.2 Särskilda krav avseende odontologiskt ledningsansvarig tandläkare

Den person som utses till och innehar rollen som odontologiskt ledningsansvarig ska ha minst två (2) års dokumenterad klinisk erfarenhet som tandläkare efter avslutad, och av Socialstyrelsen godkänd, utbildning. Odontologiskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom tandvård i en omfattning som motsvarar minst 75 procent av en normal heltidstjänst, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst två (2) år.

Den odontologiskt ledningsansvarige innehar en förtroendeställning. Person som, enligt lagakraftvunnen dom, är dömd för brott mot person eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba förtroendet för den odontologiskt ledningsansvariges förmåga att utföra sitt arbete, Leverantörens förmåga att utföra Uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för Leverantörens verksamhet eller för hälso- och sjukvården i allmänhet får inte inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig. Person som är föremål för utredning om sådana brott som anges i det föregående får inte, under den tid som utredningen varar, inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig hos Leverantören.

2.5.2.3 Särskilda krav avseende medicinskt ansvarig läkare

Den person som utses till och innehar rollen som medicinskt ledningsansvarig ska ha minst tre (3) års dokumenterad klinisk erfarenhet som specialistläkare inom anestesi och intensivvård efter avslutad, och av Socialstyrelsen godkänd, specialistutbildning. Medicinskt ledningsansvarig ska ha varit kliniskt verksam inom specialiteten i en omfattning som motsvarar minst 75 procent av en normal heltidstjänst, exklusive längre ledigheter för till exempel studier, forskning, föräldraledighet eller sjukskrivning, under minst tre (3) år under de senaste fem (5) åren.

Den medicinskt ledningsansvarige innehar en förtroendeställning. Person som, enligt lagakraftvunnen dom, är dömd för brott mot person eller annat brott som är ägnat att allvarligt rubba förtroendet för den odontologiskt ledningsansvariges förmåga att utföra sitt arbete, Leverantörens förmåga att utföra Uppdraget, patienternas eller allmänhetens förtroende för Leverantörens verksamhet eller för hälso- och sjukvården i allmänhet får inte inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig. Person som är föremål för utredning om sådana brott som anges i det föregående får inte, under den tid som utredningen varar, inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig hos Leverantören.

2.5.2.4 Byte av verksamhetschef eller odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig

Leverantören ska skriftligen och minst trettio (30) dagar i förväg informera Beställaren vid byte av verksamhetschef eller odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig. Av informationen ska framgå namn och personnummer på samt kontaktuppgifter till den person som Leverantören avser att utse till ny verksamhetschef eller odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig. Leverantören ska till anmälan bifoga utdrag ur belastningsregistret för den person som Leverantören avser att utse till ny verksamhetschefen eller odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig och bifoga nedanstående dokument av vilka det ska framgå att namngiven/-na person/-er uppfyller kraven på verksamhetschef respektive odontologiskt/medicinskt ledningsansvarig:

a) kopia av legitimationsbevis för den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig (kan vara den person som ska inneha rollen som verksamhetschef); och
b) intyg från tidigare arbetsgivare/uppdragsgivare och CV för den person som ska inneha rollen som verksamhetschef och, i förekommande fall, den person som ska inneha rollen som odontologiskt ledningsansvarig tandläkare och, om verksamheten bedriver tandvård under narkos, den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare; och
c) kopia av legitimationsbevis och bevis om specialistkompetens för den person som ska inneha rollen som medicinskt ledningsansvarig läkare för det fall verksamheten bedriver tandvård under narkos.

Utdrag ur belastningsregister ska inges i obrutet brev från polismyndigheten och får inte vara äldre än tre (3) månader räknat från dagen för inlämnande av detsamma. På Beställarens begäran ska Leverantören lämna ytterligare information om den nya verksamhetschefen/odontologiskt ledningsansvariga.

2.5.3 Krav på andra personella resurser

Leverantören ska ha personal i den omfattning som krävs för att utföra Uppdraget. Det innebär att varje mottagning ska ha minst en tandläkare med bevis om specialistkompetens enligt patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) per Inriktningsuppdrag (specialitet). Denna specialist-tandläkare ska finnas närvarande på mottagningen minst 20 timmar per vecka med undantag för exempelvis semestrar. Kravet på 20 timmars närvaro ska vara uppfyllt inom två år från och med avtalets datum för driftstart.

På mottagningen ska för varje patient finnas en patientansvarig specialisttandläkare. Tandläkare under specialiseringstjänstgöring kan inte vara patientansvarig tandläkare. Tandläkare under specialiseringstjänstgöring kan utföra patientbehandlingar under handledning. Annan tandläkare, tandhygienist eller tandsköterska kan delta i vården i sådan utsträckning att god kvalitet upprätthålls. För att erhålla och upprätthålla kompetens inom barn- och ungdomstandvården bör patientansvarig tandläkares åtagande omfatta minst ett 30-tal remisser per år avseende barn och ungdomar.

Endast tandläkare med formellt bevis om specialistkompetens och tandläkare under specialiseringstjänstgöring har rätt att rapportera och fakturera enligt pris- och åtgärdsförteckningen för specialisttandvård för barn och ungdomar.

Leverantören ska tillse att all tandvårdspersonal, som för Leverantörens räkning utför hela eller delar av Uppdraget, har kompetens för att uppmärksamma ohälsosamma levnadsvanor hos patienten, och kan ge enkla hälsorelaterade råd till patienten på ett personcentrerat sätt i enlighet med Nationellt vårdprogram vid ohälsosamma levnadsvanor – prevention och behandling.

Leverantör som utför tandvård under narkos ska inom verksamheten ha tillgång till anestesiologisk och, i förekommande fall, barnanestesiologisk kompetens enligt riktlinjer från Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård (SFAI).

2.5.3.1 Anmälan av legitimerad personal

Leverantören ska senast vid Driftstart, och därefter vid förändringar, till Beställaren anmäla uppgift om behandlare som är legitimerad tandläkare eller tandhygienist, inklusive uppgift om tandläkares bevis om specialistkompetens och respektive behandlares HSA-id, avseende de behandlare som ska utföra tandvård inom Uppdraget.

2.6 Vårdhygien

Leverantören ska tillse att samtliga för Uppdraget tillämpliga krav på vårdhygienisk standard som följer av vid var tid gällande lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter är uppfyllda. Det innebär bland annat att Leverantören ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att hålla en god vårdhygienisk standard i de lokaler där Uppdraget ska utföras och avseende den utrustning som används vid utförandet av Uppdraget.

Tandvård ska bedrivas med en god hygienisk standard. Detta berör lokaler, utrustning, tillgång till vårdhygienisk kompetens samt hur vården planeras och organiseras, enligt tandvårdslagen (1985:125).

För att uppnå och bibehålla en god hygienisk standard inom tandvården tillämpas ”Riktlinjer för vårdhygien inom svensk tandvård” samt tillhörande” Checklista internrevison” samt dokumenten för kontroll av diskdesinfektor och autoklaver. Se Svensk Förening för Vårdhygien (SFVH), sfvh.se/riktlinjer-for-vardhygien-inom-svensk-tandvard-hobit.

Leverantören ska tillse att de lokaler där Uppdraget ska utföras är utformade, utrustade och inredda i enlighet med relevanta delar av riktlinjer från Svensk förening för vårdhygien - Byggenskap och Vårdhygien, Vårdhygieniska aspekter vid ny- och ombyggnation samt renovering av vårdlokaler, se sfvh.se/bov-byggenskap-och-vardhygien.

Leverantören ska säkerställa att arbetet mot vårdrelaterade infektioner bedrivs inom ramen för *Handlingsprogram för att minska vårdrelaterade infektioner i hälso- och sjukvården*, se Vårdgivarguiden.

2.7 Smittskydd

Leverantören ska vid utförandet av Uppdraget ha ändamålsenliga rutiner för att uppmärksamma förekomsten av smittsamma sjukdomar och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas ur smittskyddssynpunkt.

2.8 Hantering av läkemedel

Leverantörens förskrivning av läkemedel ska ske i enlighet med Socialstyrelsens vid var tid gällande föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.

Leverantören ska vidare säkerställa att läkemedelsbehandling och läkemedelsförskrivning sker på ett rationellt, säkert och kostnadseffektivt sätt i enlighet med nedan angivna regionala och nationella rekommendationer.

- Kloka Listan

Leverantören ska använda av Region Stockholm framtagna kunskapsstöd för läkemedelsförskrivning, se Vårdgivarguiden - *läkemedelsförskrivning*.

2.8.1 Användning av förskrivarkod och arbetsplatskod vid förskrivning av läkemedel

Recept ska vara försedda med kvalitetssäkrad identifikation som innehåller personlig förskrivarkod och arbetsplatskod.

Arbetsplatskod ska vara kopplad till den vårdutförande enhet som utför Uppdraget.

Leverantören ansvarar för

- all förskrivning av läkemedel som sker genom användande av Leverantörens arbetsplatskod;
- att all förskrivning sker i enlighet med villkoren i regionens avtal om arbetsplatskod, se Vårdgivarguiden – *avtal arbetsplatskod*;
- att all förskrivning är odontologiskt motiverad och sker inom ramen för respektive yrkesgrupps förskrivningsrätt och
- att personer som förskriver läkemedel inom ramen för Uppdraget förses med arbetsplatskod.

Region Stockholm kan komma att kräva ersättning åter i de fall läkemedelsförskrivning inom läkemedelsförmån skett med arbetsplatskoden i strid med villkoren ovan.

2.8.2 Rationell antibiotikaanvändning

Leverantören ska följa nationella Tandvårds-Stramas rekommendationer avseende antibiotikabehandling och antibiotikaprofylax som återfinns på Janusinfo.se. Leverantören ska också följa Nationella riktlinjer för tandvård.

2.8.3 E-verifikation

Enlig EU-förordning 2016/161 om säkerhetsdetaljer på läkemedelsförpackningar ska läkemedel och vacciner avaktiveras innan de lämnas ut till allmänheten. Apotek och partihandlare kan sluta avtal med vårdgivare om att de ska avaktivera säkerhetsdetaljerna för deras räkning. I de fall anskaffning av läkemedel sker via Region Stockholm eller nationellt samordnade avtal lämnar Leverantören, genom ingåendet av detta Avtal, fullmakt till Region Stockholm att för Leverantörens räkning avtala om avaktivering av läkemedel med avtalsleverantörer.

2.8.4 Läkemedelsstudier

Om Leverantören avser att genomföra kliniska läkemedelsstudier som har koppling till Uppdraget ska Leverantören senast i samband med ansökan till Läkemedelsverket/etikprövningsnämnd anmäla detta till Region Stockholms läkemedelskommitté samt kontakta Stockholms medicinska biobank. Leverantören ska försäkra sig om att resurser finns för fortsatt eller avslutande behandling efter det att studien upphört.

2.9 Kontakter med läkemedelsföretag och medicintekniska företag

Leverantören ska vid alla kontakter och all samverkan med läkemedelsföretag och medicintekniska företag följa *Överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården,*

läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laboratorietekniska industrin som återfinns på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) hemsida, skr.se.

2.10 Hantering av patientjournaler

Leverantören ska upprätta, hantera och bevara patientjournaler enligt vid var tid gällande lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter oavsett vilka media de lagras på.

2.10.1 Utlämnande av journalkopia

Vid utlämnande av kopior av patientjournal till patient får Leverantören ta ut avgift högst motsvarande den avgift som gäller vid Beställarens utlämnande av kopior av allmän handling, se Vårdgivarguiden – *journalkopior*.

Leverantören ska, om det är möjligt med hänsyn till vid var tid gällande lagstiftning om sekretess och tystnadsplikt, utlämna kopia av patientjournal till annan vårdgivare som tillhandahåller hälso- och sjukvård till patienten. Leverantören äger inte rätt att ta ut någon ersättning för detta. Leverantören ansvarar för att dokumentation upprättas vid överföring av patientjournal så att journal kan följas.

2.11 Sjukresor och sittande persontransporter

Leverantören ska vid behov hantera sjukresor och sittande persontransporter för patienter som omfattas av Uppdraget och ska därvid följa Region Stockholms vid var tid gällande *Regelverk för sjukresor och sittande persontransporter och Sjukresehandbok för vårdgivare*, som återfinns på Vårdgivarguiden.

2.12 Tolk

Leverantören ska vid behov anlita tolk. Det gäller såväl tolk i talade språk som tolk för personer med dövhet, dövblindhet eller hörselnedsättning. Leverantören ska säkerställa att minderåriga eller närstående inte används som tolk eller som alternativ till tolk.

Om Beställaren enligt bestämmelserna i Bilaga 2, *Ersättningsvillkor*, helt eller delvis, åtar sig kostnadsansvar för tolktjänster ska Leverantören anskaffa/avropa sådana tolktjänster från av Beställaren anvisat/anvisade avtal, se Vårdgivarguiden - *tolktjänster*.

Samtliga tolkbeställningar ska genomföras i enlighet med de rutiner som anges på Vårdgivarguiden. Leverantören ska ha rutiner för att boka och avboka tolktjänster samt rapportera avvikelser, se Vårdgivarguiden.

2.13 Strålsäkerhet

Om Leverantören inom ramen för Uppdraget ska bedriva verksamhet med joniserande strålning ska Leverantören tillse att Leverantören har erhållit giltigt och, för den verksamhet med joniserande strålning som Leverantören bedriver inom ramen för Uppdraget, erforderligt tillstånd utfärdat av Strålsäkerhetsmyndigheten. Leverantören ansvarar för att under hela avtalsperioden vidmakthålla sådant tillstånd. Leverantören ska rapportera användning av joniserande strålning och tillställa Beställaren adekvat tillstånd.

Om förändring som påverkar tillståndet sker under avtalsperioden ska Leverantören utan dröjsmål anmäla förändringen till Beställaren och bifoga nytt/utvidgat/förändrat tillstånd som utfärdats av Strålsäkerhetsmyndigheten med anledning av förändringen. Leverantören ska följa *Tillämpningsanvisningar för strålsäkerhet Region Stockholm* som återfinns på Vårdgivarguiden.

2.14 Medicinska gaser

Om Leverantören inom ramen för Uppdraget nyttjar medicinska gaser ska detta rapporteras till Beställaren.

Om Leverantören inom ramen för Uppdraget kommer att nyttja centralgasanläggning ska detta rapporteras till Beställaren. Om sådant nyttjande uppstår efter Driftstart ska rapportering göras senast i samband med att nyttjande av gasanläggning påbörjas.

Om Leverantören i den verksamhet som Leverantören bedriver inom ramen för Uppdraget nyttjar en eller flera centralgasanläggningar ska Leverantören ha en egen lokal gaskommitté eller ingå i en sådan vilket ska rapporteras till Beställaren.

Om Leverantören under avtalsperioden upphör att nyttja centralgasanläggning ska detta rapporteras till Beställaren utan dröjsmål efter det att nyttjandet upphört.

Om Leverantören hanterar medicinska gaser ska informationen, oavsett om Leverantören nyttjar centralgasanläggning eller inte, ingå i Leverantörens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

2.15 Tandtekniska laboratorier

Tandtekniska laboratorier som Leverantören anlitar ska vara registrerade hos Läkemedelsverket eller motsvarande instans i andra länder inom EU/EES. Det gäller även Leverantören om Leverantören själv framställer tandtekniska produkter.

3 Rapporteringskrav

3.1 Rapportering till kvalitetsregister

Leverantören ska rapportera till och använda resultaten från för Uppdraget relevanta, nationella kvalitetsregister och, i tillämpliga fall, andra kvalitetsregister som anges nedan som stöd för systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete.

- Svenskt Kvalitetsregister för Karies och Parodontit (SKaPa)

Beställaren har rätt att inhämta uppgifter direkt från kvalitetsregistren. Leverantören ska på förfrågan från Beställaren tillhandahålla resultaten.

Om det under avtalsperioden tillkommer nya, för Uppdraget relevanta, kvalitetsregister har Beställaren rätt att kräva att Leverantören även ska rapportera till och använda resultaten från, dessa nya kvalitetsregister.

3.2 Rapportering av utförd tandvård

3.2.1 Allmänna bestämmelser om rapportering av utförd tandvård

Leverantören ska rapportera utförd tandvård enligt vid var tid gällande lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter, samt i övrigt i enlighet med Beställarens anvisningar.

Om Leverantören anlitar underleverantör för att, helt eller delvis, utföra de tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget gäller följande avseende rapportering av utförd vård.

1. Om journalföring av den vård som tillhandahålls av underleverantören ska ske hos underleverantören ska Leverantören rapportera all utförd vård som underleverantören haft/utfört inom ramen för Uppdraget till Beställaren.

2. Om journalföring av den vård som tillhandahålls av underleverantören ska ske hos Leverantören ska Leverantören rapportera all utförd vård som underleverantören haft/utfört inom ramen för Uppdraget till Beställaren.

3.2.2 Beskrivningssystem för tandvård

Utförd tandvård ska beskrivas med koder för tillstånd och åtgärder. För tillstånd och åtgärder ska vid var tid gällande Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) föreskrift användas. För mer information se TLV:s hemsida, www.tlv.se.

3.2.3 Rapportering i IT-systemet Libretto

Leverantören ska i IT-systemet Libretto ta emot och skicka remisser samt rapportera och fakturera utförd tandvård. Vilka åtgärdskoder som är ersättningsberättigande framgår av vid var tid gällande pris- och åtgärdsförteckning avseende specialisttandvård för barn och ungdomar. Åtgärdskoder rapporteras i Beställarens IT-system Libretto, Vårdgivarguiden – *Libretto*.

Begränsningar av åtgärdskoder och åtgärdskodskombinationer, så kallade restriktioner, framgår av pris- och åtgärdsförteckningen och gäller även då det går att felaktigt rapportera/fakturera åtgärdskoder i IT-systemet Libretto.

Uppgift om behandlare som rapporteras i Beställarens IT-system ska stämma överens med uppgiften om behandlare i patientjournalen.

Leverantören ska informera patient/vårdnadshavare om att journaluppgifter kommer att registreras i IT-systemet Libretto.

För rutiner vid avtalets upphörande, se Vårdgivarguiden – *Barntandvård*.

3.3 Underlag för prognostisering av framtida kompetensbehov

Leverantören ska rapportera underlag för prognostisering av framtida kompetensbehov i syfte att säkerställa en regiongemensam planering av utbildning och kompetensförsörjning. Rapportering ska ske på det sätt och med de intervaller som Beställaren anger.

3.4 Leverantörens ansvar för rapportering

Leverantören ansvarar för att all data som denne enligt Avtalet rapporterar in till Beställaren och till olika register är korrekta vid varje givet inrapporteringstillfälle.

4 Digitala förmågor

Beställaren har beslutat att digitalisering ska användas som ett strategiskt verktyg för att effektivisera och kvalitetssäkra hälso- och sjukvårdsverksamheten i Region Stockholm, erbjuda bättre samhällsservice samt öka patienters/invånares delaktighet i hälso- och sjukvårdsverksamheten.

Digitala verktyg ska användas för att styra och stödja hälso- och sjukvårdens kärnverksamhet på ett effektivt och säkert sätt. Den vård som tillhandahålls inom Stockholms län och som Region Stockholm, i egenskap av huvudman, ansvarar för ska vara digifysisk. Det innebär att Leverantören ska tillse att sättet som vården tillhandahålls, digitalt eller fysiskt, utgår från det medicinska och odontologiska behovet, patientens önskemål och effektivt resursanvändande.

Kraven i Avtalet innebär att Leverantören behöver ha olika verksamhetsförmågor, till exempel att skriva ut recept. De digitala förmågorna är en specifikation av dessa verksamhetsförmågor som innebär särskilda krav kring digitalisering. Beställaren ställer därför krav på vissa digitala förmågor i utförandet av Uppdraget. Dessa kan fungera både som specificeringar och komplement till krav ställda i andra delar av Avtalet.

4.1 Allmänt om kraven på digitala förmågor

Leverantören ska ha de digitala förmågor som anges i punkt 4.2 och 4.3. Med digital förmåga avses i detta sammanhang att Leverantören ska ha digital funktionalitet för att utföra de åtgärder som anges i Avtalet. Varje digital förmåga kan innebära att Leverantören ska ha tillgång till ett eller flera olika digitala system och tjänster.

För vissa digitala förmågor anvisar Beställaren specifika digitala system och/eller tjänster som Leverantören ska använda/ansluta sig till. För andra digitala förmågor får valfria system eller tjänster användas, där det i vissa fall finns nationella system och tjänster som tillhandahålls via 1177.

När Leverantören använder andra digitala system eller tjänster än sådana som anvisats av Beställaren ansvarar Leverantören för att de tjänster eller system som Leverantören väljer uppfyller kraven i punkt 11 i Huvuddokumentet (*Informationssäkerhet och IT-miljö*).

Leverantören ansvarar alltid, oavsett vilka tjänster eller system som används, för att all behandling av patientuppgifter och andra personuppgifter som sker i/genom digitala system eller tjänster sker i enlighet med vid var tid gällande och tillämplig dataskyddslagstiftning.

Leverantören ska följa Beställarens vid var tid gällande anvisningar rörande hur kravställda digitala förmågor kan uppfyllas. På Vårdgivarguiden - *digitala förmågor* specificeras för varje digital förmåga hur denna kan uppfyllas av Leverantören.

Beställaren äger rätt att ändra, lägga till eller ta bort digitala system/tjänster, beskriven funktionalitet, informationsanvändning eller rapportering som ingår i respektive digital förmåga. Beställaren äger också

rätt att ändra innehållet i Beställarens instruktioner rörande digitala förmågor. Beställaren ska skriftligen informera Leverantören om planerade ändringar i god tid innan ändringarna träder i kraft så att Leverantören, med beaktande av ändringarnas art och omfattning, ges skälig omställningstid. Information om ändringar ska inte under några omständigheter ges senare än två (2) kalendermånader innan ändringarna träder i kraft. Av informationen ska framgå vilken ändring som ska vidtas och vilket datum ändringen träder i kraft. Ändringar som företas enligt denna bestämmelse omfattas inte av bestämmelserna om ändringar i punkt 18 i Huvuddokumentet.

4.2 Krav på digitala förmågor för en digifysisk hälso- och sjukvård

Leverantören ska ha nedanstående digitala förmågor för en digifysisk hälso- och sjukvård.

4.2.1 Digitala förmågor för patientmöten genom röst- eller bildöverföring

- Erbjuda och tillhandahålla patientmöte via telefon
- Erbjuda och tillhandahålla patientmöte via video

4.2.2 Digitala förmågor för textbaserad interaktion med patient

- Tillhandahålla publik information om sin offentligt finansierade tandvårdsverksamhet
- Hantera inkomna frågor och kontaktönskemål
- Erbjuda patienten att läsa journalinformation

4.3 Krav på digitala förmågor för styrning och stöd av hälso- och sjukvårdens kärnverksamhet

Leverantören ska ha nedanstående digitala förmågor för styrning och stöd av hälso- och sjukvårdens kärnverksamhet.

4.3.1 Digitala förmågor för journalföring och patientinformation

- Föra journal

4.3.2 Digitala förmågor för samverkan

- Använda Region Stockholms informations- och beslutsstöd för hänvisning och vårdutbud

4.3.3 Digitala förmågor för tillgänglighet

- Hantera sjukresor för patienter
- Rapportera prognostiserade väntetider

4.3.4 Digitala förmågor för läkemedel

- Använda Region Stockholms digitala kunskaps- och beslutsstöd för läkemedelsförskrivning
- Beställa läkemedel på rekvisition
- Utfärda recept
- Kontrollera patienters förskrivna läkemedel

4.3.5 Digitala förmågor för regionfinansierad tandvård

- Rapportera och administrera regionfinansierad barn- och ungdomstandvård
- Registrera behandlare och användare för regionfinansierad tandvård

4.3.6 Digitala förmågor för säker infrastruktur

- Upprätta och förvalta information om sin organisation, enhet, plats och medarbetare
- Identifiera användare på ett säkert sätt

5 Krav avseende forskning, utveckling och innovation

5.1 Krav på deltagande i forsknings- och utvecklingsarbete

Leverantören ska delta i arbete med kunskapsstyrning både regionalt och nationellt och inom ramen för regioners system för kunskapsstyrning. Arbetet ska utföras enligt Beställarens instruktioner och kan t. ex bestå i att medverka som ledamot i det regionala programarbetet med regionala programområden, eller i kommittéer och expertgrupper och/eller omfatta utveckling av indikatorer, analys av resultat och förbättringsområden, identifiering av behov av nya kunskapsstöd samt framtagande av kunskapsstöd.

Leverantören ska på anmodan av Beställaren delta i forskning och utveckling genom att medverka i, för de tandvårdstjänster som Uppdraget omfattar, adekvata forskningsprojekt, kliniska prövningar och kvalitetsutvecklingsarbeten/-projekt samt genomförande av innovationsprojekt. Denna medverkan ska ske i enlighet med Beställarens instruktioner och kan till exempel bestå i att tillhandahålla nödvändiga uppgifter från journal och laboratorierapporter samt biträda med kompletterande uppgifter och tjänster. Detta regleras genom överenskommelse i varje enskilt fall mellan Leverantören och den som

genomför den kliniska prövningen. Leverantören ska i sådana överenskommelser tillse att forskningsetiska tillstånd finns.

Leverantören ska, på anmodan av Beställaren, delta i insamling, lagring och tillgängliggörande av prov, provdata och kliniska uppgifter inom ramen för vad som regleras i nationella eller regionala vårdprogram eller på annat sätt överenskommits i regionala eller lokala avtal. Under förutsättning att erforderligt samtycke har inhämtats ska journaluppgifter, biobanksprover, provdata, bilder och liknande data om patienter tillgängliggöras för forskningsprojekt, kliniska prövningar och kvalitetsutveckling samt genomförande av innovationsprojekt. Om detta är förknippat med väsentliga merkostnader regleras detta genom överenskommelse i varje enskilt fall mellan Leverantören och den som begär ut uppgifterna.

Leverantören ska, efter uppvisande av intyg om ansvarsfördelning, medverka till rekrytering av patienter till kliniska studier.

5.2 Innovation

Leverantören ska använda innovation som ett strategiskt verktyg för att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten, erbjuda bättre samhällsservice och öka patienters delaktighet, samt för att bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Leverantören ska bedriva ett systematiskt, strategiskt, taktiskt och operativt innovationsarbete med syfte att förbättra vårdkvalitet och hälsoutfall på ett kostnadseffektivt sätt utifrån målbilden för framtidens hälso- och sjukvård. Innovationsarbetet ska ske i enlighet med Region Stockholms vid var tid gällande *Policy för innovation och digitalisering samt strategi för innovation* som finns på Vårdgivarguiden.

Det systematiska innovationsarbetet ska integreras med Leverantörens övriga strategi, ledningssystem och årlig verksamhetsplanering.

Förteckning över Inriktningsuppdrag och mottagningar som vid var tid omfattas av Avtalet

I denna förteckning anges de Inriktningsuppdrag som Uppdraget vid var tid omfattar. I förteckningen anges också de mottagningar i vilka Uppdraget vid var tid ska utföras.

Förteckningen innehåller också uppgifter om avslutade Inriktningsuppdrag samt samtliga mottagningar i vilka Uppdraget har utförts under avtalsperioden. När ett Inriktningsuppdrag avslutas redovisas detta under punkt 4.1 nedan (*Förteckning över avslutade Inriktningsuppdrag*). Motsvarande gäller för mottagningar. Uppgifter om mottagningar som har använts men som inte längre används för utförande av Uppdraget redovisas under punkt 4.2 nedan (*Förteckning över avslutade mottagningar*).

Bilagan uppdateras vid förändringar, t.ex. om Leverantören under avtalsperioden godkänns för ett nytt Inriktningsuppdrag eller för en ny mottagning i nya lokaler. Vid förändringar ska en en ny bilaga upprättas och undertecknas av Parterna.

1 Allmänna uppgifter

Leverantör	
Organisationsnummer	
Avtalsnummer	

2 Uppdragets omfattning

2.1 Aktuella Inriktningsuppdrag

Inriktningsuppdrag 1:	**Datum för Beställarens godkännandebeslut**	
	Datum för Driftsstart	

Inriktningsuppdrag 2:	**Datum för Beställarens godkännandebeslut**	
	Datum för Driftsstart	

3 Aktuella mottagningar

Mottagningens namn	Mottagningens adress	Kommun/ stadsdel	Inriktnings-uppdrag som ska ut-föras i dessa lokaler	Datum fr.o.m. vilket lokalerna ska användas för utförande av Uppdraget

4 Avslutade Inriktningsuppdrag och mottagningar

4.1 Förteckning över avslutade Inriktningsuppdrag

Mottagningens namn och adress	Namn och nummer på Inriktnings-upp-drag	Datum för Driftstart	Datum för avslut

4.2 Förteckning över avslutade mottagningar

Namn och adress till de mottagningar som inte längre används för utfö-rande av Uppdraget	Inriktningsuppdrag som utförts i dessa lokaler	Datum fr.o.m. vil-ket loka-lerna bör-jade använ-das	Datum fr.o.m. vil-ket loka-lerna upp-hör att an-vändas

Region Stockholm

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

FÖRTECKNING
ÖVER UPPDRAG

Diarienummer
PVN xxxx-xxxx

****

Stockholm 20xx -xx -xx

Region Stockholm genom
Primärvårdsnämnden

_____

NN

Ange befattning

Ort 20xx -xx- xx

Ange namn på Leverantören

_____

NN

Ange befattning

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Leverantör ange text

Gäller fr.o.m.
2026-05-06

Diarienummer
PVN xxxx-xxxx
Avtalsnr xxxxx

BILAGA 3

Ersättningsvillkor

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

Innehåll

1 Grundläggande förutsättningar för leverantörens rätt till ersättning 3
2 Ersättning för de tandvårdstjänster som omfattas av uppdraget 4
2.1 Produktionsrelaterad ersättning för specialisttandvård.....4
2.2 Avgifter från barn och ungdomar 6
3 Kostnadsansvar.....6
3.1 Leverantörens kostnadsansvar 6
3.2 Kostnadsansvar för sjukresor och sittande persontransporter 7
3.3 Kostnadsansvar för tolk 7
3.4 Kostnadsansvar för läkemedel.....7
4 Fakturering och betalning 7
4.1 Fakturering specialisttandvård.....8
4.2 Dröjsmålsränta.....8
5 Mervärdesskatt (moms).....8
5.1 Inledning 8
5.2 Kompensation för moms.....8
5.3 Eventuell momsplikt 9

1 Grundläggande förutsättningar för leverantörens rätt till ersättning

Uppdraget som beskrivs i Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning*, utgör grunden för Leverantörens rätt till ersättning enligt Avtalet. Leverantören har således endast rätt till ersättning enligt Avtalet för de åtaganden som omfattas av Uppdraget.

Beställarens utbetalning av ersättning till Leverantören enligt detta Avtal baseras, helt eller delvis, på åtgärdskoder som rapporteras av Leverantören enligt Bilaga 1, *Uppdragsbeskrivning*.

Det åligger Leverantören att visa att av Leverantören rapporterade åtgärdskoder som ligger till grund för den ersättning som Beställaren enligt Avtalet ska betala till Leverantören korrekt återspeglar det arbete som utförts och/eller de behandlingsåtgärder som vidtagits av Leverantören. Leverantören ansvarar därvid för att den rapportering och fakturering som gjorts till Beställarens IT-system och som ligger till grund för utbetalning av ersättning till Leverantören är fullständig och korrekt. Leverantören ska ha rutiner för att säkerställa detta. Om Leverantören är osäker på hur Beställarens anvisningar för rapportering ska tolkas är det Leverantörens ansvar att i god tid be om Beställarens anvisningar och förtydliganden för att rapporteringen ska vara fullständig och korrekt.

En förutsättning för att Leverantören ska ha rätt till ersättning för rapporterad åtgärdskod är att de inrapporterade uppgifter som ligger till grund för Leverantörens fakturering och Beställarens utbetalning av ersättning för Uppdraget överensstämmer med Leverantörens journalanteckning. Det innebär att om korrekt journalanteckning saknas eller är så bristfällig att det inte är möjligt att utläsa vilken behandlingsåtgärd som tillhandahållits eller om korrekt signering av journalanteckning saknas, eller om journalanteckning inte överensstämmer med rapporterad vård, har Leverantören inte rätt till ersättning. Leverantören har inte heller rätt till ersättning om datum för rapporterad

åtgärdskod inte överensstämmer med datum för behandlingsåtgärden enligt journalanteckning.

2 Ersättning för de tandvårdstjänster som omfattas av uppdraget

För utförande av de tandvårdstjänster som omfattas av Uppdraget utgår ersättning till Leverantören enligt bestämmelserna nedan i denna punkt 2.

Region Stockholm ersätter endast specialisttandvård till och med det år patienten fyller 19 år.

Vissa åtgärdskoder kan under vissa omständigheter vara ersättningsberättigande även efter det år patienten fyllt 19 år om behandlingsåtgärden påbörjats senast den 31 december 2024 och slutförs senast den 31 december det kalenderår patienten fyller 23 år. Det är inte tillåtet att begära ersättning från flera olika tandvårdsstöd[1] avseende samma behandlingsåtgärd eller behandlingsmoment. Beställaren kommer att kontrollera att så inte sker. För regelverk och definitioner, se *Region Stockholms övergångsregler vid sänkt ålder för avgiftsfri tandvård*, Vårdgivarguiden – *Specialisttandvård för barn och ungdomar*.

2.1 Produktionsrelaterad ersättning för specialisttandvård

Beställaren ersätter sådana behandlingsåtgärder som kräver specialisttandvårdens kunskaper och/eller resurser i övrigt.

Utförd tandvård ersätts enligt Beställarens vid var tid gällande pris- och åtgärdsförteckning. Endast tandläkare med formell specialistkompetens eller tandläkare under specialiseringstjänstgöring har rätt att fakturera enligt Beställarens vid var tid gällande pris- och åtgärdsförteckning. För pris- och åtgärdsförteckning, se Vårdgivarguiden - *Specialisttandvård för barn och ungdomar*.

Tillstånds- och åtgärdskoder överensstämmer i huvudsak med vad som anges i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter om statligt tandvårdsstöd[2]. Beställarens pris- och åtgärdsförteckning har kompletterats

[1] Som tandvårdsstöd avses till exempel den regionfinansierade barn- och ungdomstandvården, Region Stockholms tandvårdsstöd till vuxna (N-, S- och F-tandvård) och det statliga tandvårdsstödet som administreras av Försäkringskassan.
[2] Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter om statligt tandvårdsstöd, TLVFS 2008:1 och senare versioner.

med åtgärder som enbart avser barn- och ungdomstandvård samt restriktioner.

Beställaren betalar ersättning för utförda behandlingsåtgärder inom den specialitet godkännandet avser. Åtgärdskoder markerade med "S" gäller endast för viss specialitet, vilket framgår av behandlingsåtgärden.

Patienten ska ha fått tandvård enligt behandlingsåtgärdens beskrivning för åtgärdskoden för att vården ska vara ersättningsberättigande.

Inom vårdval specialisttandvård lämnas inte ny ersättning inom 36 månader för tand- och implantatstödd protetik och inom 12 månader för fyllningar. Det betyder att Vårdgivaren har kostnadsansvar om en tand- eller implantatstödd konstruktion av någon anledning behöver göras om inom 36 månader eller om samma tand behöver lagas igen inom 12 månader. De omgörningsregler tillämpas som gällde när behandlingsåtgärden slutfördes.

Ersättning betalas normalt inte för vård utförd efter remiss till odontologisk radiologi från vårdgivare inom ortodonti. För ortodontin innefattar avtalen med Beställaren även radiologiska undersökningar. I sällsynta fall, där förstahandsalternativet intraoral röntgen inte ger adekvat information, kan ersättning utgå för tomografiundersökning, t.ex. CBCT.

Interceptiv tandreglering omfattas av vårdval allmän barn- och ungdomstandvård och ersätts inte inom ramen för vårdval specialisttandvård för barn och ungdomar.

Enbart åtgärder som slutförts senast det år patienten fyller 19 år ersätts. Från och med det år då patienten fyller 20 år upphör Region Stockholms skyldighet att erbjuda avgiftsfri tandvård och patienten omfattas i stället av det statliga tandvårdsstödet och, i förekommande fall, av det regionfinansierade tandvårdsstödet för vuxna. Om en behandlingsåtgärd inte bedöms kunna slutföras före detta år ska patienten upplysas om detta så snart det är möjligt. Se vidare information till invånare på 1177.

2.1.1 Utomlänspatienter

Leverantören fakturerar regionkansliet eller motsvarande i den region där patienten är folkbokförd enligt patientens hemregions regelverk för ersättning, se SKR:s *Vägledning tandvård för barn och unga vuxna folkbokförda i annan region*, Vårdgivarguiden – Barntandvård.

2.1.2 Digitala vårdkontakter

Leverantören erhåller inte någon ytterligare ersättning för digitala vårdkontakter utöver den ersättning som vårdgivaren erhöll för behandlingsåtgärden som föregick den digitala vårdkontakten.

2.2 Avgifter från barn och ungdomar

Tandvård som avses §§ 15a och 7 pkt 1 tandvårdslag (1985:125) ska vara avgiftsfri för patienten. Leverantören får inte ta ut avgifter från patienten eller vårdnadshavaren för tandvård som ryms inom tandvårdslagen, d.v.s. regelbunden och fullständig tandvård, som är odontologiskt motiverad. Behandlingsåtgärder endast på estetisk eller kosmetisk indikation ingår inte i Uppdraget.

2.2.1 Avgift för uteblivande

Uppkommer kostnader med anledning av att patienten uteblivit från avtalat tandvårdsbesök får avgift tas ut av patienten, enligt § 15a Tandvårdslag (1985:125). Avgiften tas ut av patientens förmyndare om patienten är under 18 år. Om det finns flera förmyndare svarar de solidariskt för avgiften. Om det finns särskilda skäl får avgiften tas ut av den underårige. Läs mer om regelverk för uteblivandeavgift inom barn- och ungdomstandvård på Vårdgivarguiden – *Barntandvård*.

Leverantören ska kunna redovisa hur många uteblivandeavgifter som debiterats på grund av att patienten uteblivit eller lämnat sent återbud utan giltigt skäl. Dessa uppgifter ska kunna lämnas till Beställaren inom 5 arbetsdagar efter skriftlig anmodan från förvaltningen.

2.2.2 Myndig patient som betalar själv

Om patient som fyllt 18 år önskar avsäga sig fullständig tandvård med Region Stockholm som finansiär och således själv avser att finansiera sin tandvård ska skriftlig avsägelse göras och insändas till Beställaren, se Vårdgivarguiden – *Barntandvård*.

3 Kostnadsansvar

3.1 Leverantörens kostnadsansvar

Leverantören ansvarar, med de preciseringar och undantag som anges nedan, för samtliga kostnader för utförandet av Uppdraget.

3.2 Kostnadsansvar för sjukresor och sittande persontransporter

Under förutsättning att Leverantören (i) anskaffar/avropar sjuktransporttjänster från av Beställaren anvisat/anvisade avtal och (ii) följer Region Stockholms vid var tid gällande *Regelverk för sjukresor och sittande persontransporter* och *Sjukresehandbok för vårdgivare*, som återfinns på Vårdgivarguiden – *Sjukresor*, ansvarar Beställaren för kostnaden för sjukresor som Leverantören hanterar inom ramen för Uppdraget.

3.3 Kostnadsansvar för tolk

Under förutsättning att Leverantören anskaffar/avropar tolktjänst från av Beställaren anvisat/anvisade avtal ansvarar Beställaren för kostnaden för tolk i talade språk och tolk för personer med dövhet, dövblindhet eller hörselnedsättning som används vid patientkontakt inom ramen för Uppdraget, se Vårdgivarguiden – *tolktjänster, avtal och villkor*.

3.4 Kostnadsansvar för läkemedel

3.4.1 Kostnadsansvar för läkemedel inom tandvård

Leverantören ansvarar för läkemedelskostnaden när en patient behandlas med läkemedel som administreras på mottagning inom Vårdvalet.

3.4.2 Kostnadsansvar för receptförskrivna läkemedel och förbrukningsartiklar som ingår i läkemedelsförmånen

Beställaren ansvarar för kostnaden för receptförskrivna läkemedel inom läkemedelsförmånen förutsatt att de förskrivs i enlighet med villkoren i punkt 2.8.1 i bilaga 1, Uppdragsbeskrivning.

4 Fakturering och betalning

Leverantören har inte rätt att ta ut faktureringsavgift, andra avgifter eller pristillägg som inte framgår av detta Avtal.

Ersättning utbetalas endast om Leverantören är godkänd för F-skatt.

Ersättning betalas endast till bankkonto som är anslutet till Leverantören.

Beställaren äger rätt att kvitta för mycket utbetald ersättning mot ersättning till Leverantören för utförda tandvårdstjänster vid kommande utbetalningar. Beställaren äger även rätt att kvitta mot ersättningar för utförda tandvårdstjänster som inte omfattas av detta Avtal.

Om Leverantören har invändningar mot det av Beställaren sammanställda faktureringsunderlaget ska Leverantören framställa dessa skriftligen senast nittio (90) dagar efter Leverantörens mottagande av faktureringsunderlaget. Invändningar som framförs av Leverantören efter utgången av denna tidsperiod kommer inte att beaktas.

Beställaren har rätt att begära rättelse av felaktigt fakturerat belopp även efter denna 90-dagarsperiod.

4.1 Fakturering specialisttandvård

4.1.1 Betalningsvillkor för specialisttandvård

Leverantören skapar elektroniska fakturor i systemet Libretto. Leverantören kan fakturera Beställaren löpande. Utbetalning sker 30 dagar efter den 25:e i månaden.

Leverantören ska fakturera i IT-systemet Libretto senast 90 dagar efter att behandlingsåtgärden slutfördes.

Rätten till ersättning förfaller om kravet inte har fakturerats – eller om åtgärdskoder på vilka Beställarens utbetalning av ersättning baseras inte rapporterats korrekt till Beställarens databaser – inom nittio (90) dagar efter det att den ersättningsberättigade behandlingsåtgärden slutförts.

4.2 Dröjsmålsränta

Part som ska motta betalning enligt detta Avtal ska, utan inskränkning av annan rätt eller påföljd som kan tillkomma Parten, vara berättigad till dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) på förfallna belopp som inte erläggs i rätt tid enligt detta Avtal.

5 Mervärdesskatt (moms)

5.1 Inledning

Det är Parternas gemensamma uppfattning att Uppdraget i sin helhet utgör sådan tandvård som undantas från momsplikt enligt 10 kap. 6 § Mervärdesskattelag (2023:200) (ML). I enlighet härmed utgår ingen moms på ersättningen för Uppdraget.

5.2 Kompensation för moms

Om Leverantören är privat vårdgivare eller regionägt bolag kompenseras Leverantören för att den inte har rätt att göra avdrag för moms. Ersättningar i detta Avtal är satta med hänsyn till detta. Om Leverantören

är en statlig vårdgivare eller driver verksamhet i förvaltningsform är Leverantörens ersättning på grund av särskilda momsförutsättningar lägre. Priserna utgör hela Leverantörens ersättning från Beställaren. Tillägg på fakturorna för momskompensation får ej göras.

5.3 Eventuell momsplikt

För det fall behörig domstol genom lagakraftvunnet beslut anser att hela eller delar av Uppdraget inte omfattas av 10 kap. 6 §ML eller annan relevant undantagsbestämmelse i ML, har Leverantören mot utställande av faktura rätt till moms på ersättning som är hänförlig till de delar av Uppdraget som av domstol bedömts som momspliktiga. Leverantörens rätt gäller under förutsättning att relevant faktura uppfyller de krav som följer av 17 kap. ML.

Det åligger Leverantören att snarast möjligt, och under Avtalets löptid, delge Beställaren föreliggande domstolsbeslut för att ersättning för moms ska kunna utgå. Om Leverantören framställer krav efter avtalstidens utgång kan Beställaren inte utge ersättning för moms. Ersättningsanspråket är preskriberat efter avtalstidens utgång.

Frågan om eventuell momsplikt ska hanteras kostnadsneutralt för Beställaren varför Leverantören, till den del ersättningen ska faktureras med tillägg för lagstadgad moms, ska reducera ersättningen med lägst motsvarande belopp som avser den statliga momskompensationen som för motsvarande uppgår till 6 procent.

Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler

Sökanden/Leverantör:	
Namn och adress avseende den mottagning som kravlistan gäller:	
Verksamhetschef:	
Datum för ifyllnad:	
Vårdvalsområde:	

Det övergripande syftet med kraven på fysisk tillgänglighet är att säkerställa att de lokaler i vilka vårdverksamheten bedrivs ska vara tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning, vilket baseras på gällande lagstiftning och riktlinjer för krav på tillgänglighet och användbarhet i offentliga lokaler. Det innebär att det ska vara möjligt för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att ta del av information, orientera sig i och förflytta sig till och inom byggnaden där vårdverksamheten bedrivs och inne i mottagningslokalen/-erna.

När begreppen ”tillgänglig” och ”användbar” eller ”tillgänglighet” och ”användbarhet” används i denna kravlista avses tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga. Exempel på nedsatt rörelseförmåga är nedsatt funktion i armar, händer, bål och ben liksom dålig balans. Personer med nedsatt rörelseförmåga kan behöva använda till exempel rullstol, rullator eller käpp. Exempel på nedsatt orienteringsförmåga är nedsatt syn, hörsel eller kognitiv förmåga (utvecklingsstörning, hjärnskada).

Då det i denna kravlista anges att tomter, byggnader eller delar av byggnader ska vara tillgängliga och användbara ska måtten för eldriven rullstol för begränsad utomhusanvändning med vändmått 1,5 meter (mindre utomhusrullstol) vara dimensionerande och utrymme för manövrering med rullstol ska finnas.

Kravlistan är baserad på plan- och bygglag (2010:900) (PBL), Plan- och byggförordning (2011:338) och Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd.

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 98.

KRAV		**Kravet är uppfyllt**	
		Ja	Nej
1. Tillgänglig och användbar angöringsplats för egen bil, taxi, eller färdtjänst etcetera	**Angöringsplats**: det ska vara möjligt att stanna med ett fordon i direkt anslutning till entrén till den byggnad i vilken vårdlokalerna är belägna. Om det inte är möjligt bör det finnas en angöringsplats inom 10 m. Placeringen ska vara högst 25 m från entrén.		
2. P-plats reserverad för person med funktions-nedsättning	**P-plats/-er** reserverad/-e för person/-er med funk-tionsnedsättning ska finnas inom 25 m från entrén till den byggnad i vilken vårdlokalerna är belägna.		
3. Tillgänglig och användbar gångväg mellan entrén och angöringsplats/ P-plats	**1. Markbeläggningen** ska vara fast, jämn och halkfri.		
	2. Gångvägen ska vara utformad så att personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig utan hjälp och vara fri från både lösa och fasta hinder.		
4. Ramper i anslutning till entrén	**Ramper** ska vara utform-ade så att personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig utan hjälp och vara fria från både lösa och fasta hinder.		
5. Kontrast-markeringar	**Kontrastmarkeringar** ska finnas vid nedan angivna ställen/funktioner för att underlätta för personer med tex synnedsättning och/eller intellektuell/kognitiv funktionsnedsättning:		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Kontrastmarkeringar, forts.	**1.** Dörrar till strategiska punkter (tex toalett, hiss, entré och utrymningsvägar).		
	2. Manöverdon.		
	3. Receptionsdiskar.		
	4. Trappor, ramper och lutningsförändringar.		
	5. Stora oskyddade glasytor samt glasytor som kan förväxlas med dörrar eller öppningar.		
6. Tillgänglig och användbar entré till byggnaden och verksamhetsentré till mottagningslokalen/-erna	**1. Mottagningens** adress och/eller namnskyltar ska vara placerad/-e så att den/de är synlig/-a från såväl gångväg som körväg. Mottagningens namnskyltar ska vara lättbegripliga och lättlästa, ha ljushetskontrast och vara placerade på lämplig höjd för att kunna läsas både av personer i rullstol och av stående personer med nedsatt syn.		
	2. Det ska finnas minst en tillgänglig och användbar **entré** till den byggnad där lokalerna i vilka vårdverksamheten bedrivs är belägna.		
	3. Det ska finnas minst en tillgänglig och användbar **entré** till de lokaler (inne i byggnaden) i vilka vårdverksamheten bedrivs (mottagningslokalerna).		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Tillgänglig och användbar entré till byggnaden och verksamhets-entré till mottagnings-lokalen/-erna, forts.	Kraven i punkterna 4 – 8 nedan avser entréerna i punkterna 2 och 3 ovan. **4. Entréerna** ska vara utformade så att det går att orientera sig via dagsljus eller belysning.		
	5. Entréerna ska vara till-gängliga utan passager via trappa, trappsteg eller branta lutningar (dvs om det förekommer trappor och branta lutningar ska det finnas anpassade alternativ).		
	6. Ytan framför och innanför entrédörrarna (manövreringsytan) ska vara plan och hårdgjord samt tillräckligt stor för att rymma en person i rullstol, utan att rullstolen kommer för nära nedåtgående trappa.		
Tillgängliga och användbara entréer, forts.	**7. Entrédörrar** ska öppnas med dörrautomatik.		
	8. Entréerna ska vara utan trösklar eller ha trösklar som är högst 25 mm höga och avfasade.		
7. Tillgänglig och användbar hiss (om aktuellt)	**1. Hiss** eller annan lyftanordning ska finnas om det krävs för att de lokaler i vilka vårdverksamheten bedrivs ska vara tillgängliga och användbara.		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Tillgänglig och användbar hiss (om aktuellt)**, forts.**	Nedanstående krav (punkterna 2–7 nedan) gäller för sådana hissar eller andra lyftanordningar som är nödvändiga för att de lokaler i vilka vårdverksamheten bedrivs ska vara tillgängliga och användbara. **2. Hissen** eller, i förekommande fall, annan lyftanordning ska vara tillgänglig och användbar och rymma minst en person som använder rullstol eller rullator samt en medhjälpare.		
	3. Hissen eller, i förekommande fall, annan lyftanordning ska även vara utformad så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga själv-ständigt kan använda den.		
	4. Manöverdon (hiss-panel och ev. dörröppnare) inne i hissen ska vara placerade och utformade så att de kan användas av personer med funktions-nedsättning.		
	5. Hissen eller, i förekommande fall, annan lyftanordning ska vara utformad så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan uppmärksamma när hisskorgen stannat för av- och påstigning.		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Tillgänglig och användbar hiss, forts.	**6. Utanför hissen** ska det finnas yta som är tillräckligt stor för att person i rullstol ska kunna: **a)** vända och manövrera med rullstol utan att komma för nära nedåtgående trappa eller ramp **b)** komma åt manöverdon **c)** komma åt anropsknapp		
	7. Hissdörrarna ska öppnas automatiskt eller vara försedda med dörröppningsautomatik.		
8. Ramp inomhus (om aktuellt)	**Ramper** ska vara utformade så att personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig utan hjälp och vara fria från både lösa och fasta hinder.		
9. Korridorer och passager	**1. Korridorer och passager** ska: **a)** vara tillgängliga och användbara; **b)** ha tillräckligt manöverutrymme vid dörröppningar för att möjliggöra en 90 graders sväng med rullstol (gäller dörrpassager som är placerade i vinkel mot korridorens/passagens riktning). Smalare korridorbredd/passage kan kompenseras med bredare dörröppning och därigenom uppfylla kraven på användbarhet och tillgänglighet samt kravet på tillräckligt manöverutrymme; och		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Korridorer och passager, forts.	**c)** där det är möjligt, vara utformade utan nivåskillnader. Där nivåskillnader i korridorer och passager inte kan undvikas ska skillnaderna utjämnas med ramp, hiss eller annan lyftanordning och trappa.		
	2. Korta passager, (upp till 1,0 m) tex mellan pelare och vägg, ska vara minst 0,8 m breda.		
10. Tillgängliga och användbara dörrar	Kraven i punkterna 1 - 5 nedan gäller för samtliga **dörrar och portar** till utrymmen som ska vara tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning**,** inkluderande utan begränsning dörrar till (i) sådana entréer som avses i avsnitt 6, (ii) sådana hissar som avses i avsnitt 7, (iii) sådana toaletter som avses i avsnitt 11, och (iv) sådana besöks- och behandlingsrum som avses i avsnitt 13. **1. Dörrarna** ska vara utformade så att de medger passage med rullande gånghjälpmedel (såsom rullator/ rullstol) och så att tillräckligt utrymme finns för att öppna och stänga dörren/porten.		
	2. Dörrar med tillhörande utrustning (tex handtag, manöverdon och lås) ska vara utformade så att de kan öppnas av personer med funktionsnedsättning.		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Tillgängliga och användbara dörrar, forts.	**3. Dörröppningen** ska vara helt utan tröskel eller ha en tröskel som är så låg som möjligt, dvs avfasad och högst 2 cm hög. För entrédörrar gäller dock kravet i avsnitt 6, punkt 8.		
	4. Dörrar som är tunga och/eller utrustade med dörrstängare ska vara försedda med **dörröppningsautomatik.**		
11. Tillgänglig och användbar toalett	**1.** Det ska finnas tillgång till **toalett** anpassad för personer med funktionsnedsättning i anslutning till mottagningen.		
	2. Toalettutrymmet ska vara tillgängligt när verksamhet pågår i lokalerna.		
	3. Toaletten ska vara nåbar från **neutralt utrymme**, tex korridor eller väntrum.		
	4. Toaletten ska vara tillräckligt **rymlig** för att man ska kunna manövrera en rullstol eller rullator och ha tillgänglig inredning.		
	5. Toaletten ska vara utrustad med **närvarolarm/ trygghetslarm** som är nåbart från wc-porslinet. Larmet ska ljuda utanför dörren tex till bemannad yta.		
	6. Rummet ska i övrigt vara tillgängligt och användbart *.		

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
Tillgänglig och användbar toalett, forts.	**7. Toalettdörren** vara placerad så att avstånd mellan dörrens handtag och närmaste hinder är 0,7 m (0,5 m för de mindre toalettutrymmena*). Toalettdörren ska öppnas utåt och vara försedd med draghandtag och ettgrepps-lås på insidan av dörrbladet.		
	8. Det ska finnas 0,9 m **fritt utrymme** på vardera sida om wc-porslinet (toalettut-rymmen som är byggda före 2001* ska ha 0,9 m fritt utrymme på minst en sida.)		
12. Tillgänglig och användbar receptionsdisk (om aktuellt)	**1. Receptionen** ska vara anpassad för personer med funktionsnedsättning.		
	2. Receptionen ska vara utformad och placerad så att den är lätt att hitta från entrén/verksamhetsdörren.		
Tillgänglig och användbar receptionsdisk, forts.	**3.** En del av **receptions-disken** ska vara i höjd som passar personer som använder rullstol eller är kortväxta, dvs en höjd på receptionsdisken på cirka 0,75 m över golvet, och ha plats för knäna under receptionsdisken.		
	4. Tekniska förutsätt-ningar för kommunikation med personer med hörsel-skada/dövhet ska finnas och aviseras genom bildsymbol.		

* Som riktmärke anges följande. Enligt gällande regelverk ska ett tillgängligt toalettutrymme vara minst 2,2 m x 2,2 m för fastigheter som är byggda, eller har genomgått en större ombyggnation, efter 2001. För fastigheter byggda före 2001 ska ett tillgängligt toalettutrymme vara minst 1,7 m x 1,7 m.

KRAV		Kravet är uppfyllt	
		Ja	Nej
13. Tillgängliga och användbara besöks- och behandlingsrum	**1.** Det ska finnas tillgängliga och användbara **besöks- och behandlingsrum**.		
	2. I sådana rum som avses i punkt 1 ska det finnas **utrymme** för att manövrera rullstol/rullator samt fritt utrymme för vändcirkel på minst 1,5 m inom ytan.		
	3. Sådana rum som avses i punkt 1 ska vara **tillgängliga** utan passage av trappa eller trappsteg.		
	4. Dörrar, se avsnitt 10.		

Ort och datum:

_____

_____
Underskrift av behörig företrädare för Leverantören

_____
Namnförtydligande

Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Leverantör ange text

Gäller fr.o.m.
2026-05-06

Diarienummer
PVN xxxx-xxxx
Avtalsnr xxxxx

BILAGA 5

Miljökrav

Region Stockholm
Box 30017
104 25 Stockholm

Besök oss: Lindhagensgatan 98

Telefon: 08-123 132 00
E-post: registrator.hsf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org. nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Innehåll

Specifika miljökrav 3
1.1 Kemikalier 3
1.2 Lustgas tandvård 3
1.3 Läkemedel utbildning 3

Specifika miljökrav

1.1 Kemikalier

Leverantören ska aktivt verka för att farliga kemikalier elimineras och främja giftfria miljöer. Utöver att följa vid var tid gällande lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter ska Leverantören bedriva ett systematiskt utfasningsarbete med utgångspunkt i Region Stockholms kriterier för utfasning av farliga ämnen, samt utfasningslistor för kemiska produkter respektive varor.

Gruppvis utfasning ska tillämpas för de särskilt prioriterade ämnesgrupperna hormonstörande och potentiellt hormonstörande ämnen, CMR-ämnen, PFAS och antimikrobiella ämnen.

Leverantören ska kunna uppvisa dokumentation som styrker att kravet uppfylls.

Observera att utöver detta ska inte ämnen som är förbjudna enligt internationell eller nationell lagstiftning, till exempel kvicksilverföreningar, användas.

1.2 Lustgas tandvård

Åtgärder ska vidtas för att minimera utsläppen av lustgas genom destruering och eliminering av lustgasläckage. Kravet gäller verksamheter där lustgas används. Kravet på destruktion gäller mottagning som köper in 100 kg lustgas eller mer per år.

1.3 Läkemedel utbildning

Leverantören ska säkerställa att läkemedelsförskrivande personal har utbildning i läkemedels påverkan på miljön, exempelvis Region Stockholms *webbutbildning Läkemedel och miljö* eller motsvarande. Personalen bör genomföra utbildningen minst vart femte år.

Region Stockholm

Diarienummer
RS 2023-0570

Uppförandekod för leverantörer

Beslutad av regionfullmäktige, den 12 december 2023

Gäller för Region Stockholm

Gäller tills vidare

Bilaga 1: Uppförandekod för leverantörer

Denna bilaga tillhör kontraktsvillkoret om tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor. Åtagandena gäller för all verksamhet med anknytning till det som anskaffas.

1. Mänskliga rättigheter

Alla internationellt erkända mänskliga rättigheter, så som de uttrycks i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, ska respekteras.

2. Arbetares rättigheter

2.1 Föreningsfriheten och rätten till kollektiva förhandlingar respekteras

a) Arbetstagare, utan åtskillnad, har rätt att gå med i eller bilda fackföreningar efter eget val samt att förhandla kollektivt.
b) Arbetsgivare intar en öppen inställning till fackföreningars aktiviteter och deras organisatoriska verksamhet.
c) Arbetstagarrepresentanter diskrimineras inte och har möjlighet att utföra sina representativa funktioner på arbetsplatsen.
d) Där rätten till föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar är begränsad enligt lag underlättar och hindrar inte arbetsgivare utvecklingen av parallella medel för oberoende och fri förening samt förhandlingar.

2.2 Anställningen är fritt vald

a) Det finns inget tvångsarbete, träldom eller ofrivilligt fängelsearbete.
b) Arbetstagare är inte skyldiga att lämna ”depositioner" eller sina identitetshandlingar hos sin arbetsgivare och är fria att lämna sin arbetsgivare efter rimlig uppsägningstid.

2.3 Barnarbete får inte användas

a) Det får inte förekomma någon nyrekrytering av barnarbete. Barnarbete är varje form av aktivitet eller arbete som är skadligt för den intellektuella, fysiska, sociala och moraliska utvecklingen hos personer under 18 år och som undergräver deras utbildning, hindrar dem från att gå i skolan, tvingar dem att överge skolgången för tidigt eller kräver att de arbetar och studerar samtidigt.
b) Arbetsgivaren utvecklar eller deltar i och bidrar till policyer och program som föreskriver transition av varje barn som befinns utföra barnarbete, för att göra det möjligt för honom eller henne att delta i och förbli i utbildning tills han eller hon inte längre är ett barn.
c) En arbetstagare under 18 år kan dock ha rätt att arbeta om han eller hon uppfyller ålderskraven för den aktuella typen av arbete:
    - För allmänt arbete är minimiåldern 15 år.

- För icke-farligt arbete får minimiåldern tillfälligt fastställas till 14 år i länder där skolavslutningsåldern är lägre än 15 år.

d) Personer under 18 år får inte vara anställda nattetid eller under farliga förhållanden.

2.4 Ingen diskriminering utövas och ingen omänsklig behandling är tillåten

a) Det finns ingen diskriminering vid anställning, ersättning, tillgång till utbildning, befordran, uppsägning eller pensionering på grund av ras, kast, nationellt ursprung, religion, ålder, funktionshinder, kön, civilstånd, sexuell läggning, fackligt medlemskap eller politisk tillhörighet.
b) Fysiska övergrepp eller disciplin, hot om fysiska övergrepp, sexuella eller andra trakasserier och verbala övergrepp eller andra former av hot ska vara förbjudna.

2.5 Arbetsförhållandena är säkra och hygieniska

a) En säker och hygienisk arbetsmiljö ska tillhandahållas, med beaktande av kunskapen om branschen och om eventuella särskilda faror. Lämpliga åtgärder ska vidtas för att förebygga olyckor och hälsoskador som uppstår till följd av, har samband med eller inträffar i arbetet, genom att så långt det är praktiskt möjligt minimera orsakerna till de faror som är förenade med arbetsmiljön.
b) Arbetstagare ska få regelbunden och registrerad hälso- och säkerhetsutbildning, och sådan utbildning ska upprepas för nya eller omplacerade arbetstagare.
c) Tillgång till rena toaletter och dricksvatten samt i förekommande fall sanitära anordningar för lagring av livsmedel ska tillhandahållas.
d) Inkvartering, om sådan tillhandahålls, ska vara ren, säker och tillgodose arbetstagarnas grundläggande behov.
e) Ansvaret för hälsa och säkerhet ska tilldelas en företrädare för den högsta ledningen.

2.6 Levnadslöner främjas

a) Löner och förmåner som betalas ut för en normal arbetsvecka uppfyller åtminstone nationella rättsliga standarder eller branschriktmärkesstandarder, beroende på vilken som är högst. Under alla omständigheter bör lönerna alltid vara tillräckliga för att tillgodose grundläggande behov och för att ge viss diskretionär inkomst.
b) Alla arbetstagare ska få skriftlig och begriplig information om sina anställningsvillkor avseende lön innan de börjar arbeta och om löneuppgifterna för den berörda löneperioden varje gång de får betalt.
c) Löneavdrag som en disciplinär åtgärd ska inte tillåtas och inte heller ska avdrag från löner som inte föreskrivs i nationell lagstiftning tillåtas utan den berörda arbetstagarens uttryckliga tillstånd. Alla disciplinära åtgärder bör registreras.

2.7 Arbetstiden är inte oskälig

a) Arbetstiden ska följa nationella lagar, kollektivavtal och bestämmelserna i b till f nedan, beroende på vilket som ger det större skyddet för arbetstagare.

b) Arbetstiden, exklusive övertid, ska fastställas i avtal och får inte överstiga 48 timmar per vecka.
c) All övertid ska vara frivillig. Övertid ska användas på ett ansvarsfullt sätt, med beaktande av omfattning, frekvens och arbetade timmar för enskilda arbetstagare och arbetskraften som helhet. Den får inte användas för att ersätta reguljär anställning. Övertid ska alltid kompenseras med en premie som rekommenderas vara minst 125 % av den ordinarie lönen.
d) Det totala antalet arbetade timmar under en sjudagarsperiod får inte överstiga 60 timmar, utom när det omfattas av punkt e nedan.
e) Arbetstiden får överstiga 60 timmar under en sjudagarsperiod endast i undantagsfall om samtliga följande villkor är uppfyllda:
    - detta är tillåtet enligt nationell lagstiftning;
    - detta är tillåtet enligt ett kollektivavtal som fritt förhandlats fram med en arbetstagarorganisation som representerar en betydande del av arbetskraften;
    - lämpliga skyddsåtgärder vidtas för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet;
    - arbetsgivaren kan visa att exceptionella omständigheter föreligger, såsom oväntade produktionstoppar, olyckor eller nödsituationer.
f) Arbetstagarna ska ges minst en ledig dag under varje sjudagarsperiod eller, om det är tillåtet enligt nationell lagstiftning, två dagar ledigt under varje 14-dagarsperiod.

2.8 Reguljär anställning tillhandahålls

a) I största möjliga utsträckning ska det arbete som utförs ske på grundval av ett erkänt anställningsförhållande som etablerats genom nationell lagstiftning och praxis.
b) Skyldigheter gentemot arbetstagare enligt lagar och andra författningar om arbete eller social trygghet som följer av det reguljära anställningsförhållandet ska inte undvikas genom användning av ”labour-only contracting”, underleverantörer eller hemarbete, eller genom lärlingssystem där det inte finns någon verklig avsikt att förmedla färdigheter eller tillhandahålla reguljär anställning. Inte heller ska sådana skyldigheter undvikas genom överanvändning av tidsbegränsade anställningskontrakt.

3. Miljön

3.1 Klimat- och miljöpåverkan

a) Nationell miljölagstiftning följs.
b) Klimatåtgärder som bidrar till att uppnå nationella och internationella klimatmål främjas.
c) Användningen av jungfruliga råvaror minskas genom kontinuerlig optimering av råvaruanvändningen, ökad återvinning och återanvändning av råmaterial, minimering av avfall och genom erbjudanden och lösningar i linje med en cirkulär ekonomi.
d) Inga råvaror används från arter som är listade i CITES eller som akut hotade, hotade eller sårbara på IUCN:s rödlista över hotade arter.
e) Kemikalieanvändningen kontrolleras eller utvärderas. Där så är tillämpligt utförs substitution och/eller implementering av alternativa processer, för att minska farorna för hälsa och miljö och förbättra resurseffektiviteten.
f) Avfall lagras, hanteras, transporteras och bortskaffas på ett sätt som skyddar arbetstagares hälsa, personer i omgivande samhällen och miljön.

g) Strategier för effektiv vattenanvändning främjas där så är tillämpligt.
h) Utsläpp som utgör en fara för hälsa och miljö minskas eller elimineras.

3.2 Miljörättigheter

a) Alla folk har rätt till självbestämmande och att fritt förfoga över sina naturrikedomar och naturresurser. Ett folk får inte i något fall berövas sina möjligheter till försörjning.
b) Olovlig avhysning eller övertagande av mark, skog eller vatten får inte förekomma.
c) Ursprungsbefolkningars rätt till mark, territorier och naturresurser som de traditionellt har ägt, ockuperat eller på annat sätt använt eller förvärvat respekteras, inklusive rätten till fritt och informerat förhandssamtycke.
d) Rätten till en säker, ren, hälsosam och hållbar miljö respekteras. Denna rättighet är en integrerad del av det fulla åtnjutandet av rätten till liv, hälsa, mat, vatten och sanitet.

4. Affärsetik

4.1 Korruption, konkurrensbegränsande beteende och beskattning

a) Ingen inblandning i mutbrott, förskingring, handel med inflytande, missbruk av tjänsteställning, olagligt berikande, tvätt av vinning av brott, häleri eller hindrande av rättvisan förekommer.
b) Inga avtal ingås som syftar till att snedvrida konkurrensen eller missbruka en dominerande ställning.
c) Skatteupplägg avstås om det är osäkert om arrangemanget ligger inom lagens ram. Detsamma gäller skatteplanering som utnyttjar brister i skatteregler för att på konstgjord väg flytta vinster till länder med låg eller ingen skatt.
d) Arbetstagare får regelbunden och registrerad utbildning i affärsetik, och sådan utbildning ska upprepas för nya eller omplacerade arbetstagare.

Allvarliga avvikelser

Tvångsarbete, barnarbete, arbetsförhållanden som medför fara för liv, allvarlig miljöskada, storskalig korruption och attacker på miljö- och människorättsförsvarare är allvarliga avvikelser.

Allvarlig miljöskada definieras som skada som orsakas av förorenande verksamhet som har en allvarlig negativ påverkan på människor, vattenområden eller grundvatten, arter och livsmiljöer.

Storskalig korruption definieras som inblandning i mutbrott, förskingring, handel med inflytande, missbruk av tjänsteställning, olagligt berikande, tvätt av vinning av brott, häleri eller hindrande av rättvisan:

a) som en del av ett upplägg som involverar en offentlig tjänsteman på hög nivå, och
b) som leder till eller är avsett att leda till:
    - en grov undandräkt av offentliga medel eller resurser, eller
    - allvarliga eller systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna för en betydande del av befolkningen eller en sårbar grupp.